

025.33
พ ๗๗
๖๔3

การกำหนดหัวเรื่องย่อยที่ใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย"

ปริญญาานิพนธ์

ของ

พวงเพชร พฤติกุล

๗ ๗ เมษ ๒๕๓๕

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มีนาคม ๒๕๒๗

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

177221

การกำหนดหัวเรื่องย่อที่ใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย"

บทคัดย่อ

ของ

พวงเพชร พงศ์กุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มีนาคม ๒๕๖๗

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อกำหนดคำหรือวลีต่าง ๆ ที่ใช้เป็นหัวเรื่องย่อยตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย" โดยรวบรวมคำหรือวลีที่จะใช้เป็นหัวเรื่องย่อยจากหนังสือภาษาไทยที่มีอยู่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ๖ แห่ง แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย ๕ ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของคำหรือวลีที่สมควรกำหนดเป็นหัวเรื่องย่อยตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย"

ผลของการศึกษาปรากฏว่า หัวเรื่องย่อยที่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทยเห็นว่าเหมาะสมที่จะนำมากำหนดเป็นหัวเรื่องย่อยมี ๒๑๑ หัวเรื่องย่อย ส่วนหัวเรื่องย่อยที่เห็นว่ายังไม่เหมาะสม และได้เสนอแนะปรับปรุงมี ๘ หัวเรื่องย่อย และเห็นว่าไม่จำเป็นต้องมากำหนดเป็นหัวเรื่องย่อยมี ๑๑ หัวเรื่องย่อย

SUBHEADINGS SUGGESTED TO BE USED UNDER
THE MAIN HEADING "THAI LANGUAGE"

AN ABSTRACT
BY
PUANGPETCH PRUDTIKUL

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education Degree
at Srinakharinwirot University
March 1984

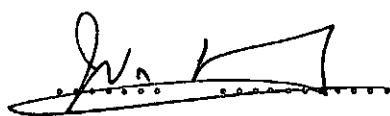
The purpose of this study is to determine the words or phrases to be used as subheadings under the main heading "Thai Language".

Questionnaires were developed by collecting the words or phrases to be used as subheadings from Thai language text books in 6 university libraries in Bangkok. These questionnaires were then sent to 5 Thai language specialists for them to select the appropriate words or phrases to be used as subheadings

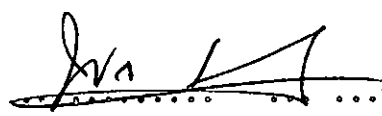
The study revealed that 211 words or phrases were appropriate as subheadings, 7 words or phrases were not yet appropriate but should be modified, and 11 words or phrases were not suitable.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....ประธาน
.....อ.พ.ธ..... ภาควิชากรรมการ

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
.....อ.พ.ธ..... กรรมการ
.....พ.น.ท. อ..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดีเพราะผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวา พันธุ์เมฆา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิพุธ โสภางค์ ที่ได้กรุณาให้ คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องมาตั้งแต่ต้นจนตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สุไร พงษ์ทองเจริญ ดร.อุทัย ภิรมย์จีน ดร.วิทยา นาทอง และ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ กาพย์กลอน ที่กรุณาตรวจสอบและอธิบาย ความหมายของคำที่ใช้เป็นหัวเรื่องย่อในภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม ร ว.กัลยา ดิงศรีทิพย์ รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา นาคสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพวรรณ พันธุ์เมธา รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ กาพย์กลอน และรองศาสตราจารย์ ดร.วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ จินตนา เอกัคคตาจิต อาจารย์ เดิมสุข พงษ์ตน และ อาจารย์ ละออ รอดมณี ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้า

ขอกราบขอบพระคุณ คณะอาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ทาง บรรณารักษ์แก่ผู้วิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์ ซึ่งเป็นผู้ให้ ความรู้ทางด้านการจัดหมู่และทำบัตรรายการ ทั้งยังได้ให้คำแนะนำในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ คุณสุประภา ศรีทอง และชาวบรรณารักษ์ ๒๕๒๔ ทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี หทัยสุดขอกราบขอบพระคุณ คุณสมสรวง พฤติกุล ที่สนับสนุน ให้ผู้วิจัยได้ศึกษาวิชาทางบรรณารักษศาสตร์ และได้ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

พวงเพชร พฤติกุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑. บทนำ	๑
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	๓
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	๓
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	๔
นิยามศัพท์เฉพาะ	๔
ข้อตกลงเบื้องต้น	๕
๒. เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	๖
ความหมายของหัว เรื่อง	๖
ความหมายของหัว เรื่องย่อย	๗
ประเภทของหัว เรื่อง	๘
ประเภทของหัว เรื่องย่อย	๘
ลักษณะของคำที่กำหนดขึ้นใช้เป็นหัว เรื่องภาษาไทย	๑๓
ความสำคัญของหัว เรื่อง	๑๔
วัตถุประสงค์ในการกำหนดหัว เรื่อง	๑๕
หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัว เรื่อง	๑๖
คู่มือการกำหนดหัว เรื่อง	๑๘
ประวัติและพัฒนาการของหัว เรื่อง	๒๐
ความเป็นมาของหัว เรื่องในประเทศไทย	๒๓
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัว เรื่อง	๒๔
ผลงานวิจัยในต่างประเทศ	๒๕
ผลงานวิจัยในประเทศไทย	๒๘

๓. วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	๓๔
กลุ่มตัวอย่าง	๓๔
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๓๔
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๘
การจัดกระทำกับข้อมูล	๓๘
๔. ผลการศึกษาค้นคว้า	๔๐
๕. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๕๓
ความมุ่งหมายของการวิจัย	๕๓
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	๕๓
การจัดกระทำข้อมูล	๕๓
สรุปการศึกษาค้นคว้า	๕๔
การอภิปรายผลการวิจัย	๕๔
ข้อเสนอแนะสำหรับบรรณารักษ์	๖๒
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป	๖๓
บรรณานุกรม	๖๕
ภาคผนวก	๖๘
ภาคผนวก ก	๖๘
ภาคผนวก ข.	๑๐๑
ภาคผนวก ค	๑๑๗
บทคัดย่อ	

บทที่ ๑

บทนำ

ภูมิหลัง

ดังเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่ารายการสืบค้น หรือ Catalog เป็นเครื่องมืออ้างอิง (Reference Tool) ที่สำคัญที่สุดของห้องสมุด ที่จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าถึงหรือสืบค้น (Access) หนังสือ เอกสาร หรือวัสดุที่ต้องการได้ รายการสืบค้นแบบหนึ่งที่นิยมใช้กันอยู่ทั่วไปในห้องสมุดปัจจุบัน คือ รายการสืบค้นแบบบัตร หรือบัตรรายการ (สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์ ๒๕๒๔: ๔๗) ตามปกติบัตรรายการหนังสือในห้องสมุดมี ๓ ประเภทใหญ่ คือ บัตรผู้แต่ง บัตรชื่อเรื่อง และบัตรหัวเรื่อง (ปราณี เชียงทอง ๒๕๒๓: ๓๗๔)

บัตรผู้แต่ง (Author Card) เป็นบัตรที่มีชื่อผู้แต่งอยู่ในบรรทัดแรกของบัตร ถ้าผู้อ่านรู้จักแต่ชื่อผู้แต่ง ก็จะหาหนังสือที่ต้องการได้

บัตรชื่อเรื่อง (Title Card) เป็นบัตรที่มีชื่อเรื่องของหนังสืออยู่ในบรรทัดแรกของบัตร ถ้าผู้ใช้ห้องสมุดรู้แต่เพียงชื่อหนังสือก็จะหาหนังสือที่ต้องการได้

บัตรหัวเรื่อง หรือบัตรเรื่อง (Subject Card) เป็นบัตรที่มีหัวเรื่องพิมพ์ด้วยสีแดง หรือสีดำแต่ขีดเส้นใต้ไว้บนบรรทัดแรกของบัตร ถ้าผู้อ่านต้องการหนังสือเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยไม่สามารถจะจำชื่อผู้แต่ง หรือชื่อเรื่องได้ ก็จะสามารถหาหนังสือที่ต้องการได้จากบัตรหัวเรื่องนี้ (ฮัมพร บัณฑิต ๒๕๑๔ ๓๔-๔๑)

การกำหนดหัวเรื่องของหนังสือ เป็นการบอกให้ทราบถึงเนื้อเรื่องของหนังสือ หากผู้ใช้ต้องการค้นหางานอย่างหนึ่ง แต่จำชื่อผู้แต่งหรือชื่อเรื่องที่แน่ชัดไม่ได้ ก็อาจใช้วิธีค้นหาทางเนื้อเรื่องแทน แม้แต่ผู้ที่ เป็นนักวิจัยที่ต้องการค้นหางานนอกสาขาวิชา ก็ยังต้องฟังรายการเนื้อหาวิชา ฉะนั้น รายการหัวเรื่องจึงมีบทบาทสำคัญในการช่วยสื่อระหว่างผู้ใช้ไปยังวัสดุของห้องสมุด (เสริมศรี เจริญผล ๒๕๒๔ ๙๖๑)

ทางด้านบรรณารักษ์ฝ่ายวิเคราะห์ เลขหมู่และทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทยของสถาบันอุดมศึกษา ก็ตระหนักถึงความสำคัญนี้ จึงได้มีการปรับปรุงหัวเรื่องเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

โดยใช้หนังสือ Library of Congress Subject Headings หนังสือหัวเรื่องภาษาไทยของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย และหัวเรื่องภาษาไทยของห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นมาตรฐานในการพิจารณา (จรี อศุภรัตน์ ๒๕๒๔ : ๑๕) ซึ่งการปรับปรุงหัวเรื่องนี้ได้เริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ จนถึงปัจจุบัน และเป็นการปรับปรุงเฉพาะหัวเรื่องใหญ่

หัวเรื่องย่อยก็เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่จะทำให้ผู้ใช้เข้าถึงวัสดุที่ตนต้องการได้ง่ายและสะดวกขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหัวเรื่องย่อยทางด้านภาษา ในปัจจุบันหนังสือหัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทยของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ๒๕๒๕ : ๑๗๑-๑๗๖) และหนังสือหัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ทองหยด ประทุมวงศ์ ๒๕๒๑ : ๑๖๔-๑๗๑) ได้กำหนดหัวเรื่องย่อยที่ใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย" มีประมาณ ๓๐ หัวเรื่องย่อย ปริมาณของหัวเรื่องย่อยดังกล่าวเมื่อเทียบกับปริมาณการของหนังสือวิชาภาษาไทย ที่มีอยู่ในปัจจุบันแล้ว จะเห็นว่าจำนวนหัวเรื่องย่อยยังไม่เพียงพอกับความเจริญก้าวหน้าของหนังสือวิชาภาษาไทย ไม่พอกับความต้องการของผู้ค้นคว้า จึงก่อให้เกิดปัญหาแก่บรรณารักษ์ในการที่จะกำหนดหัวเรื่องย่อยให้เหมาะสมกับหนังสือหรือเอกสารทางวิชาการใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับภาษาไทย

ในการกำหนดหัวเรื่องนั้น ปัญหาที่สำคัญคือ การที่จะกำหนดคำหรือวลีให้ครอบคลุมเนื้อหาของหนังสือ หรือวัสดุนั้น ๆ (เจสสิยา พันธุ์ลีดา เดิมสุข พงษ์ตน และบุญศรี ไพรัตน์ ๒๕๒๐ : ๑) และกำหนดนั้น ๆ จะต้องเป็นคำที่ผู้ใช้บรรณารายการโดยมากเคยรู้จักและเข้าใจ (สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ๒๕๒๕ : ๑๒)

นอกจากนี้แล้วการกำหนดหัวเรื่องยังมีปัญหาอีกหลายประการ ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโชษิต (อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโชษิต ๒๕๑๔ : ๑๔๔-๑๖๐) และ นิรมล หรรษาเจริญ (นิรมล หรรษาเจริญ ๒๕๑๔ : ๑๓๔) ซึ่งพบว่ามีปัญหาดังนี้

- ปัญหาการขาดแคลนหนังสือคู่มือการให้หัวเรื่องภาษาไทย
- ปัญหาหัวเรื่องที่มีอยู่ในบัญชีต่าง ๆ ไม่พอใช้
- ปัญหาการกำหนดคำที่ใช้เป็นหัวเรื่อง เช่น ศัพท์เทคนิคต่าง ๆ ที่กำหนดเป็นหัวเรื่อง

จะต้องเทียบเคียงเป็นภาษาไทยที่ถูกต้อง โดยการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ

- ขาดหัวเรื่องเฉพาะวิชา หนังสือเฉพาะวิชาที่ออกใหม่ ๆ ไม่สามารถจะกำหนดหัวเรื่อง โดยอาศัยคู่มือที่มีอยู่ได้

ในด้านผู้ใช้ ก็มีปัญหาในการใช้บัตรหัวเรื่องเช่นกัน ดังปรากฏในงานวิจัยของ ชมภู โชติจริยะ (ชมภู โชติจริยะ ๒๕๑๕ : ๑๔๒) และ ไพพรรณ ไพบูลย์ศรีนครา (ไพพรรณ ไพบูลย์ศรีนครา ๒๕๑๕ : ๑๔๖) พบว่า ผู้ใช้มีปัญหาในการใช้หัวเรื่องเพื่อค้นหาเรื่องราวที่ต้องการ ไม่ทราบว่าเรื่องที่ตนกำลังศึกษาอยู่ควรอยู่ในหัวเรื่องอะไร ทั้งคำที่ต้องการค้นก็ไม่มีในบัตรรายการ และห้องสมุดใช้ภาษาในการกำหนดหัวเรื่อง เป็นภาษาที่ยากแก่การเข้าใจ

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาหัวเรื่องย่อยที่ใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย" เพื่อจะกำหนดและรวบรวมคำหรือวลีที่บรรณารักษ์สามารถนำมากำหนดเป็นหัวเรื่องย่อยได้ โดยจะเลือกคำที่ผู้ใช้โดยมากรู้จักและเข้าใจ เพื่อช่วยให้การใช้บัตรหัวเรื่อง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อกำหนดคำหรือวลีต่าง ๆ ที่ใช้เป็นหัวเรื่องย่อยตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย"

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

๑. ทำให้ได้คำหรือวลีต่าง ๆ ที่ใช้เป็นหัวเรื่องย่อยตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย"
๒. ช่วยให้บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยใช้เป็นแนวในการกำหนดหัวเรื่องย่อยตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย"
๓. ทำให้ผู้ใช้สามารถค้นหาเรื่องราวเกี่ยวกับภาษาไทยที่เป็นเรื่อง เฉพาะในด้านต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดและมีความสะดวกรวดเร็ว

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

๑. คำหรือวลีที่ใช้เป็นหัวเรื่องย่อยตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย" ศึกษาจากหนังสือภาษาไทยในหมวด ๔๔๕.๕๑ - ๔๔๕.๕๑๘ หรือ ๔๔T - ๔๔T.๘ สำหรับห้องสมุดที่จัดหมู่หนังสือตามระบบทศนิยมของดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) และหนังสือในหมวด PL๔๑๕๑ - PL๔๑๕๔ สำหรับห้องสมุดที่จัดหมู่หนังสือตามระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress Classification) โดยศึกษาจากห้องสมุดดังต่อไปนี้

- ๑.๑ ห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๑.๒ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ๑.๓ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ๑.๔ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ๑.๕ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
- ๑.๖ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

๒ การศึกษาค้นคว้าจะศึกษากับหนังสือภาษาไทยทั้งหมดที่ปรากฏในบัตรแจ้งหมู่ (Shelf-list Card) ของห้องสมุดในข้อ ๑ จนกระทั่งถึงหนังสือที่สำนักแจ้งหมู่เรียบร้อยแล้วในเดือนตุลาคม ๒๕๒๖

นิยามศัพท์เฉพาะ

หัวเรื่อง หมายถึง คำหรือวลีที่สั้น กระชับรัด และมีความหมายในตัวอย่างชัดเจน กำหนดขึ้นมาเพื่อบอกถึงเนื้อหาของหนังสือนั้น ๆ เช่น ภาษาไทย จราจร คณิตศาสตร์ - ข้อสอบและเฉลย เป็นต้น

หัวเรื่องใหญ่ หมายถึง หัวเรื่องที่กำหนดขึ้นใช้แทนเนื้อเรื่องของหนังสืออย่างกว้าง ๆ หัวเรื่องประเภทนี้ใช้ตามลำพังได้ทุกหัวเรื่อง หรืออาจจะใช้ประกอบกับหัวเรื่องย่อยโดยใช้หัวเรื่องย่อยตามหลัง มีเครื่องหมาย - (ขีด) คั่นกลาง เช่น การศึกษา - พจนานุกรม

หัวเรื่องย่อย หมายถึง หัวเรื่องที่กำหนดขึ้นใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ โดยมีเครื่องหมาย - (ขีด) คั่นกลาง เพื่อกำหนดขอบเขตของหัวเรื่องใหญ่ให้เฉพาะเจาะจงลงไป เช่น วิทยาศาสตร์ - ประวัติ การศึกษา - การวัดผล

หัวเรื่องย่อยที่ใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย" หมายถึง หัวเรื่องที่กำหนดขึ้นใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ หรือ "ภาษาไทย" เพื่อกำหนดขอบเขตของ "ภาษาไทย" ให้เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น เช่น ภาษาไทย - ไวยากรณ์

ภาษาไทย หมายถึง เนื้อหาวิชาภาษาไทยที่กล่าวถึงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทางด้านภาษาเท่านั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. ในการศึกษาครั้งนี้ คำหรือวลีที่กำหนดเป็นหัวเรื่องย่อยตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย" จะไม่ศึกษาไปถึง หัวเรื่องย่อยที่ใช้กับหัวเรื่องทั่ว ๆ ไปได้ เช่น การศึกษาและการสอน หลักสูตร พจนานุกรม เป็นต้น

๒. ในการศึกษาครั้งนี้ จะกระทำกับหนังสือภาษาไทยที่อยู่ในหมวด ๔๔๔.๔๑ - ๔๔๔.๔๑๘ หรือ ๔๔T - ๔๔T ๘ และ PL๔๑๔๑ - PL๔๑๔๔ ซึ่งมีลักษณะเป็นหนังสือทั่วไป (General Books) หนังสืออ้างอิง (Reference Books) และปริญาพนธ์ (Theses)

บทที่ ๒

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษากันควัว

ความหมายของหัวเรื่อง

ได้มีผู้ให้คำจำกัดความของคำว่า "หัวเรื่อง" ไว้ ส่วนใหญ่มีเนื้อความคล้าย ๆ กัน ดังเช่น หัวเรื่อง คือ คำหรือวลี (กลุ่มคำ) หรือวิสามานยนาม หรือวิสามานยนามต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นใช้แทนเนื้อเรื่องของหนังสือหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ตลอดจนวัสดุการศึกษาทุกชนิด เพื่อใช้เป็นเครื่องชี้นำไปยังเนื้อหาสาระที่แท้จริงของสิ่งพิมพ์ และวัสดุการศึกษาดังกล่าวแล้วทุกชนิดที่มีเนื้อเรื่องอย่างเดียวกัน (ทองหยด ประถมวงศ์ ๒๕๖๑ . บทนำ)

หัวเรื่อง คือ คำ วลี หรือชื่อนบุคคล รวมทั้งชื่อเฉพาะอื่น ๆ ที่กำหนดขึ้นใช้แทนเนื้อเรื่องของหนังสือแต่ละเล่ม (ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ ๒๕๖๒ : ๖๐๒)

หัวเรื่อง คือ คำหรือวลีที่ใช้แทนเนื้อหาสาระที่แท้จริงของหนังสือแต่ละเล่ม (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๑๒ . บทนำ)

หัวเรื่องประกอบด้วยคำหรือวลี ซึ่งกำหนดใช้แทนเนื้อเรื่องของหนังสือแต่ละเล่ม หัวเรื่องส่วนมากเป็นคำที่สั้นได้ใจความ และมีความหมายเฉพาะอย่างเด่นชัด (สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ๒๕๒๕ . ๑๔)

หัวเรื่อง คือ เนื้อเรื่องสำคัญของหนังสือ ประมวลเข้าเป็นข้อความสั้น ๆ (สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์ ๒๕๑๐ . ๑๑๔)

หัวเรื่อง คือ คำหรือวลีที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้อธิบายหรือแจ้งให้ทราบ เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือ (สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์ ๒๕๖๓ . ๒๖๘)

หัวเรื่อง คือ ถ้อยคำที่แสดงถึงเนื้อหาของวัสดุห้องสมุด ซึ่งจะปรากฏลงในบัตรรายการ (Imbroth and Dally 1971 . 177)

หัวเรื่อง คือ คำหรือกลุ่มคำที่แสดงใจความสำคัญของวัสดุต่าง ๆ ซึ่งมีเนื้อหาเป็นเรื่องเดียวกัน หัวเรื่องนี้จะปรากฏอยู่บนบัตรรายการหรือบรรณานุกรม หรือการจัดเรียงลำดับอื่น ๆ (Thompson. 1943 136)

หัวเรื่อง คือ ถ้อยคำที่บอกถึงเนื้อหาของเอกสารหรือวัสดุห้องสมุดอื่น ๆ ซึ่งคำที่ใช้เป็นหัวเรื่องนี้จะปรากฏอยู่ส่วนบนของบัตรรายการ ส่วนวิธีการกำหนดคำก็แล้วแต่ข้อตกลงของบรรณารักษ์ฝ่ายทำบัตรรายการ

จากคำจำกัดความต่าง ๆ ก็พอจะสรุปได้ว่า หัวเรื่อง คือ คำหรือวลีที่สั้น กระชับรัดกุม และมีความหมายในตัวอย่างชัดเจน กำหนดขึ้นมาเพื่อบอกถึงเนื้อหาของหนังสือนั้น ๆ

ความหมายของหัวเรื่องย่อย

ความหมายของหัวเรื่องย่อยได้มีผู้ให้ไว้หลายความหมาย ดังนี้

หัวเรื่องย่อย คือ หัวเรื่องที่กำหนดขึ้นใช้เพื่อทำให้ความหมายของหัวเรื่องใหญ่ชี้เฉพาะรัดกุมยิ่งขึ้น (รัตพร ชิงสาธา ประจักษ์ ก่อเจริญ และ ณรงค์ ป้อมนุปผา ๒๕๒๓ ๖)

หัวเรื่องย่อย คือ กลุ่มคำที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ขยายความหมายของหัวเรื่องใหญ่เพื่อให้ได้ความที่ชัดเจน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น (ทวา พันธุ์เมฆา ๒๕๒๒ ๑๐)

หัวเรื่องย่อย เป็นหัวเรื่องที่กำหนดขึ้นใช้ตามหัวเรื่องใหญ่หรือหัวเรื่องเฉพาะเพื่อกำหนดขอบเขตหรือความหมายของหัวเรื่องดังกล่าวให้เฉพาะเจาะจงลงไป โดยมี - (ชิด) กัมภาง (ธาศาสกดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ ๒๕๒๒ ๒๐๔)

หัวเรื่องย่อย เป็นหัวเรื่องที่กำหนดขึ้นใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ หรือหัวเรื่องเฉพาะเพื่อกำหนดขอบเขตหรือความหมายของหัวเรื่องดังกล่าวให้เฉพาะเจาะจงลงไป (สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ๒๕๖๔ คำนำ)

หัวเรื่องย่อย เป็นส่วนขยายของหัวเรื่องใหญ่ เพื่อแสดงลักษณะของหนังสือที่มีลักษณะเฉพาะ หัวเรื่องย่อยจะช่วยขยายหัวเรื่องทั่วไปให้เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น (Bloomberg and Evans 1971 117)

หัวเรื่องย่อยเป็นหัวเรื่องที่ขยายหัวเรื่องใหญ่ที่มีความหมายกว้าง เพื่อให้เฉพาะเจาะจงลงไป หรือเป็นการให้รายละเอียดของเรื่องเฉพาะเจาะจงมากขึ้น โดยที่หัวเรื่องย่อยจะต้องใช้ตามหลังเครื่องหมาย - (ขีด) (Wyner 1967 254)

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า หัวเรื่องย่อยเป็นหัวเรื่องที่กำหนดขึ้นใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ โดยมีเครื่องหมาย - (ขีด) คั่นกลาง เพื่อกำหนดขอบเขตของหัวเรื่องใหญ่ให้เฉพาะเจาะจงลงไป

ประเภทของหัวเรื่อง

หัวเรื่องแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้ (ทองหยด ประทุมวงศ์ ๒๕๒๑ : บทนำ)

๑ หัวเรื่องใหญ่ (Main heading) หรือหัวเรื่องเฉพาะ ได้แก่ หัวเรื่องที่กำหนดขึ้นใช้แทนเนื้อเรื่องของสิ่งพิมพ์ หรือวัสดุการศึกษาอื่น ๆ อย่างกว้าง ๆ หรือเฉพาะเรื่อง ตัวอย่างกฎหมายการศึกษา ธนาคารและการธนาคาร บ้านกับโรงเรียน วิทยาศาสตร์ ฯลฯ หัวเรื่องประเภทนี้ใช้ตามลำพังได้ทุกหัวเรื่อง หรืออาจใช้ประกอบกับหัวเรื่องย่อย โดยใช้หัวเรื่องย่อยตามหลังมีเครื่องหมาย - (ขีด) คั่นกลาง ตัวอย่าง การศึกษา - พจนานุกรม

๒ หัวเรื่องย่อย (Subdivision or subheading) เป็นหัวเรื่องที่กำหนดขึ้นใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ หรือหัวเรื่องเฉพาะ เพื่อกำหนดขอบเขตหรือความหมายของหัวเรื่องใหญ่ให้เฉพาะเจาะจงลงไปตามวิธีเขียนหรือรูปแบบอื่น ๆ ของเนื้อเรื่อง หรือแสดงแง่มุมที่เฉพาะเจาะจงของเนื้อเรื่องนี้ ๆ ตัวอย่าง คำถามและคำตอบ ประวัติ พจนานุกรม ฯลฯ หัวเรื่องย่อยจะใช้ตามลำพังไม่ได้ ต้องประกอบกับหัวเรื่องใหญ่ดังกล่าว ยกเว้น หัวเรื่องย่อยบางหัวเรื่องซึ่งใช้แทนหัวเรื่องใหญ่ได้ด้วย

ประเภทของหัวเรื่องย่อย

ไม่มีผู้แบ่งประเภทของหัวเรื่องย่อยไว้คล้าย ๆ กันดังนี้

Library of Congress ได้แบ่งประเภทของหัวเรื่องย่อยเป็น ๔ ประเภท ดังนี้
(Library of Congress. 1980 10)

๑. Topical Subdivisions หัวเรื่องย่อยที่บอกลักษณะเป็นเรื่องเฉพาะ จะใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ เพื่อจำกัดขอบเขตของเนื้อหาให้เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น เช่น

Invalids - Recreation.

Locomotives - Dynamics

๒. Form Subdivisions หัวเรื่องย่อยที่บอกลักษณะรูปแบบของหนังสือ เช่น

English language - Dictionaries

English literature - Periodicals

๓. Period Subdivisions หัวเรื่องย่อยที่บอกช่วงเวลา หรือลำดับเหตุการณ์ ซึ่งมักจะใช้ตามหลังชื่อประเทศ หรือหัวเรื่องเฉพาะ เช่น

Philosophy, France - 18th Century

Aeronautics - Early works to 1900

๔. Local Subdivisions หัวเรื่องย่อยที่บอกภูมิภาค หรือเขตการปกครอง หรือลักษณะทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมักจะเป็นชื่อเมือง ประเทศ ทวีป และชื่อบริเวณพื้นที่ทางภูมิศาสตร์

ในกรณีที่มีการใช้หัวเรื่องย่อยมาขยายมากกว่า ๑ หัวเรื่อง และมีหัวเรื่องบอกลักษณะภูมิภาคอยู่ด้วย จะใช้หัวเรื่องย่อยบอกลักษณะภูมิภาคไว้ก่อนหรือหลังหัวเรื่องย่อยอื่นนั้นให้สังเกต คำศัพท์ในวงเล็บว่า (Indirect) ถ้าอยู่ท้ายหัวเรื่องใดหมายความว่าให้ใช้หัวเรื่องย่อยบอกลักษณะภูมิภาคตามหลังหัวเรื่องนั้น ๆ เช่น

Construction industry (Indirect)

- Finance

Construction industry - Poland - Finance

Construction industry (Indirect)

- Law and legislation (Indirect)

Construction industry - Law and legislation - Poland

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย แบ่งหัวเรื่องย่อยออกเป็นหลายประเภท ดังนี้

(สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ๒๕๒๕ บทนำ)

๑. แบ่งโดยใช้หัวเรื่องย่อยตามหลังหัวเรื่องใหญ่หรือหัวเรื่องเฉพาะ เพื่อแสดงรูปแบบของการเขียนหรือลักษณะของหนังสือ โดยมีเครื่องหมาย (ขีด, คั่นกลาง เช่น วิทยาศาสตร์ - ประวัติ ศาสนา พจนานุกรม ในการใช้หัวเรื่องย่อยเหล่านี้ผู้ใช้ต้องพิจารณาเลือกหัวเรื่องย่อยให้ตรงกับเนื้อหา หรือวิธีเขียนของหนังสือแต่ละเล่ม อย่างไรก็ตาม หัวเรื่องย่อยดังกล่าวมาแล้วนี้ บางหัวเรื่องก็เป็นได้ทั้งหัวเรื่องเฉพาะและหัวเรื่องย่อย เช่น กรณิพนธ์ ความเรียง ชีวประวัติ นวนิยาย บรรณานุกรม วิจัย สถิติ เป็นต้น

๒. แบ่งตามยุคสมัยหรือลำดับเหตุการณ์หรือระยะเวลา การแบ่งตามวิธีนี้ ส่วนใหญ่ใช้สำหรับหัวเรื่องทางประวัติศาสตร์ของประเทศหรือภูมิภาคต่าง ๆ หรือหัวเรื่องใหญ่ หรือหัวเรื่องเฉพาะอื่น ๆ ที่มีความสำคัญในแง่ยุคสมัยหรือเหตุการณ์ เช่น

ไทย - ประวัติศาสตร์ - สมัยแรกเริ่มก่อน พ.ศ. ๑๘๐๐

กฎหมาย - ไทย - กรุงสุโขทัย

กฎหมาย - ไทย - กรุงศรีอยุธยา

๓. แบ่งตามชื่อภูมิศาสตร์ หรืออาจเรียกว่าแบ่งตามประเทศก็ได้ การแบ่งหัวเรื่องตามวิธีนี้ คือ การใช้ชื่อภูมิศาสตร์ ชื่อประเทศ ชื่อเมือง ตามหลังหัวเรื่องใหญ่หรือหัวเรื่องเฉพาะที่กำหนดให้ เช่น หัวเรื่อง การร่ำ มีคำอธิบายว่า แบ่งได้ตามประเทศ ใช้ชื่อประเทศตามหลัง ดังนั้น ถ้าเป็นหนังสือเกี่ยวกับการร่ำไทย ก็ให้หัวเรื่องดังนี้ การร่ำ - ไทย หรือหัวเรื่อง การศึกษา ก็มีคำอธิบายบอกให้แบ่งได้ตามประเทศ ใช้ชื่อประเทศตามหลัง ถ้าเป็นหนังสือที่กล่าวถึง การศึกษาของสหรัฐอเมริกา ก็ให้หัวเรื่องดังนี้ การศึกษา - สหรัฐอเมริกา เป็นต้น

๔. แบ่งหัวเรื่องภูมิศาสตร์ออกไปตามหัวเรื่องใหญ่หรือหัวเรื่องเฉพาะ การแบ่งหัวเรื่องตามวิธีนี้ คือ ใช้หัวเรื่องใหญ่หรือหัวเรื่องเฉพาะตามหลังภูมิภาค ชื่อประเทศ ชื่อเมืองที่กำหนดให้ เช่น หัวเรื่อง ความเป็นอยู่และประเพณี มีคำอธิบายไว้ว่า ใช้กับเรื่องราวเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี โดยทั่ว ๆ ไป หรือหลาย ๆ ประเทศ ถ้าเป็นของประเทศใดประเทศหนึ่งให้ใช้ตามหลังชื่อประเทศ เช่น ไทย - ความเป็นอยู่และประเพณี ถ้าเป็นเรื่องความเป็นอยู่และประเพณีของชาวญี่ปุ่น ก็ต้องให้หัวเรื่อง ดังนี้ ญี่ปุ่น - ความเป็นอยู่และประเพณี เป็นต้น

๕ แบ่งโดยใช้หัวเรื่องย่อยเฉพาะภาษาตามหลังชื่อเฉพาะของภาษาต่าง ๆ เช่น
ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เป็นต้น เช่น ภาษาไทย - ภาษาจีน

รัตนร ชิงดาตา ประจักษ์ กือเจริญ และ เรงค์ ป้อมนุปลา ได้แบ่งหัวเรื่องย่อย
ออกเป็น ๖ ลักษณะ คือ (รัตนร ชิงดาตา ประจักษ์ กือเจริญ และ เรงค์ ป้อมนุปลา
๒๕๒๓ . ๖ - ๑๑)

๑ หัวเรื่องย่อยแบ่งตามวิธีเขียนหรือลักษณะของหนังสือ หัวเรื่องย่อยประเภทนี้ใช้ตามหลัง
หัวเรื่องอื่น ๆ เพื่อบอกลักษณะของหนังสือว่าเป็นแบบใด หัวเรื่องประเภทนี้ เช่น

กฎและการปฏิบัติ เช่น ฟุตบอล - กฎและการปฏิบัติ

กฎหมายและระเบียบข้อบังคับ เช่น แรงงานและกรรมกร - กฎหมายและ
ระเบียบข้อบังคับ

การบริหาร เช่น มัธยมศึกษา - การบริหาร

๒ หัวเรื่องย่อยที่แบ่งตามภูมิประเทศ หัวเรื่องย่อยประเภทนี้ ได้แก่ ชื่อภูมิภาค
ประเทศ หรือชื่อเมือง ซึ่งอยู่ตามหลังหัวเรื่องเฉพาะ เช่น

กฎหมาย - ไทย

กรี - ไทย

กลีกร - ไทย

๓ หัวเรื่องย่อยที่ใช้ตามหลังชื่อภูมิภาค ชื่อประเทศ หรือชื่อเรื่อง ตัวอย่างเช่น

ไทย - เขตแดน

ไทย - ความเป็นอยู่และประเพณี

ภาคเหนือ - ความเป็นอยู่และประเพณี

๔. หัวเรื่องย่อยที่แบ่งตามยุคสมัยหรือลำดับเหตุการณ์ หัวเรื่องย่อยแบบนี้ส่วนใหญ่ใช้กับ
หัวเรื่องทางประวัติศาสตร์ของประเทศหรือภูมิภาค หรือหัวเรื่องเฉพาะอื่น ๆ ที่มีความสำคัญในแง่
ของยุคสมัยหรือเหตุการณ์ ตัวอย่างเช่น

กฎหมาย - ไทย - กรุงศรีอยุธยา

กฎหมาย - ไทย กรุงรัตนโกสินทร์ - รัชกาลที่ ๑

ไทย - ประวัติศาสตร์ - กรุงสุโขทัย, ๑๘๐๐ - ๑๙๐๐

๔. หัวเรื่องย่อยที่ใช้ตามหลังชื่อภาษา เช่น

ภาษาไทย - การใช้ภาษา

ภาษาไทย - ส่วนวน

๖. หัวเรื่องย่อยอื่น ๆ เป็นหัวเรื่องย่อยที่กำหนดใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่เฉพาะหัวเรื่องนั้น ๆ เช่น

สัตว์ - ธรรมชาติและความไว้อยู่

เทศบาล - ข้าราชการและพนักงาน

ประมง - เครื่องมือและอุปกรณ์

พวา จันธุ์เมฆา ได้แบ่งหัวเรื่องย่อยออกเป็นลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ (พวา จันธุ์เมฆา ๒๕๒๔ : ๑๐ - ๒๓)

๑. หัวเรื่องย่อยที่เป็นข้อความบอกลักษณะของเนื้อหาว่าเป็นอย่างใด เช่น

กิตติศาสตร์ - การศึกษาและการสอน

บ้าน - การจัดการ

ประชากรศาสตร์ - บรรณานุกรม

๒. หัวเรื่องย่อยใช้ตามหลังชื่อประเทศ กล่าวถึงประเทศแต่ละประเทศมีกิจการเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกประเทศหลายด้าน จึงจำเป็นต้องมีหัวเรื่องที่เกี่ยวข้อนั้น ๆ เช่น

เวียดนาม - การเมืองและการปกครอง

อังกฤษ - นโยบายเศรษฐกิจ

อิสราเอล - ภูมิอากาศ

๓. หัวเรื่องย่อยที่เป็นชื่อประเทศ ภูมิภาค เกาะหรือ ชื่อของประเทศหรือส่วนภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก สามารถใช้เป็นหัวเรื่องย่อยนำไปขยายหัวเรื่องใหญ่อื่น ๆ เพื่อให้ทราบว่าเป็นประเทศใด

หัวเรื่องใหญ่จะขยายด้วยชื่อประเทศนั้นต้องเป็นหัวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งซึ่งต่างท้องถิ่นออกไปก็จะไม่เหมือนกัน เช่น กฎหมายของไทยก็จะมีลักษณะเฉพาะเป็นของไทย กฎหมายชาติอื่นก็ย่อมแตกต่างไปจากของไทย ดังนั้นกฎหมายจึงขยายด้วยชื่อประเทศก็ได้ เช่น
กฎหมาย - ไทย

๔ หัวเรื่องย่อยที่ใช้ตามหลังภาษา เรื่องราวเกี่ยวกับภาษาใดภาษาหนึ่ง เราจะใช้ชื่อของภาษานั้นเป็นหัวเรื่อง เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และถ้าหนังสือนั้นกล่าวถึงแง่มุมใดของภาษา ก็ใช้หัวเรื่องย่อยตามหลังได้ เช่น

ภาษาไทย - การเขียน

ภาษาไทย - แบบเรียน

ภาษาไทย - ส่วนวน

ลักษณะของคำที่กำหนดขึ้นใช้เป็นหัวเรื่องภาษาไทย

คำที่จะกำหนดขึ้นใช้เป็นหัวเรื่องได้นั้นจะมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(พาวา พันธุ์เมฆา ๒๕๒๔ . ๘ - ๑๐)

๑. คำนาม แบ่งเป็น ๓ ลักษณะ คือ

๑.๑ คำที่ใช้เรียกชื่อสามานยนามทั่วไป อันได้แก่ คน สัตว์ พืช สิ่งของ สถานที่

เช่น นักศึกษา โฆษก ครู ดอกไม้ วิทยากรม ยาเสพติด ศาลเจ้า เป็นต้น

๑.๒ คำนามที่เป็นวิสามานยนาม ก่อ คำที่เป็นชื่อนุคคล ชื่อสัตว์ ชื่อสถาบัน ชื่อสถานที่ ชื่อพืช เช่น วิจิตรวาทการ, หลวง นกแก้ว จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แก่งสะพือ กุหลาบ เป็นต้น

๑.๓ คำที่ใช้เรียกชื่อวิทยาการต่าง ๆ หรือชื่อวิชา เช่น การศึกษา จิตวิทยา พืชกณิต กลศาสตร์ เทคโนโลยี ถ่ายรูป วรรณคดี เป็นต้น

๒. กลุ่มคำหรือวลีที่มีใจความสมบูรณ์ เช่น การแนะแนวการศึกษา จีนในประเทศไทยทุนการศึกษา บุตรบุญธรรม เป็นต้น หัวเรื่องพวกนี้จำเป็นต้องเป็นวลีคำ มิฉะนั้นจะไม่ได้ความหมายครบถ้วนหรือตรงประเด็นที่ต้องการ การกำหนดหัวเรื่องพวกนี้ควรให้กลุ่มคำสั้นที่สุด แต่ได้ใจความครบถ้วน และหากมีกลุ่มคำที่คนทั่วไปใช้ติดปากเป็นที่แพร่หลายอยู่แล้วก็สามารถนำมาใช้เป็นหัวเรื่องได้เลย เช่น สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ สันเขื่อนเพื่อการศึกษ เป็นต้น

๓. คำผสม ได้แก่ หัวเรื่องที่เป็นคำนามสองคำใช้ด้วยกันโดยมีคำว่า "และ" หรือ "กับ" เชื่อมอยู่

๓.๑ คำนามสองคำที่เชื่อมด้วยคำว่า "และ" นั้นใช้ในความหมายที่หมายถึง เนื้อเรื่องสองเรื่องสัมพันธ์กันจนแยกไม่ออก ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกันหรือเรื่องแนวเดียวกันที่ควบคู่กันไป เช่น กำนันและผู้ใหญ่บ้าน ฆาตกรรมและฆาตกร พยาบาลและการพยาบาล มารยาทและการสมาคม เสื้อผ้าและการตัดเย็บ เป็นต้น

๓.๒ คำนามสองคำที่เชื่อมด้วยคำว่า "กับ" นั้นใช้ในความหมายที่หมายถึง เนื้อหาสองเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกันโดยปกติแต่นำมาเขียน เปรียบเทียบกัน หรือเขียนให้สัมพันธ์กัน เราจึงต้องกำหนดหัวเรื่องขึ้นโดยให้มีคำที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาทั้งสอง กลุ่มคำพวกนี้ เช่น คอมพิวเตอร์กับศาสนา ศาสนากับวิทยาศาสตร์ ยาเสพติดกับนักเรียน คือปะกับอุตสาหกรรม เป็นต้น

๔. กลุ่มคำหรือวลีที่มีการนำเอาคำสำคัญขึ้นก่อนแล้วใช้จุลภาคคั่นตามด้วยคำที่ไม่ใช่เป็นคำสำคัญ ทั้งนี้เพื่อจะสะดวกแก่การค้นเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน การกำหนดหัวเรื่องแบบนี้มักจะใช้ในกรณี ดังต่อไปนี้

๔.๑ คำที่มีคำว่า การขึ้นหน้า บอกลักษณะเป็นกริยา การกระทำ แล้วมีคำนามที่เป็นคำสำคัญตามหลัง อย่างนี้เรานิยมที่จะเอาคำนามที่สำคัญนั้นขึ้นก่อน แล้วจึงกลับเอาคำแสดงการกระทำไปไว้ข้างหลัง เช่น อำนาจ, การกระจาย อาหาร, การปรุงร่ง ที่ดิน, การปฏิรูป เป็นต้น

๔.๒ คำนามที่เป็นหัวเรื่องที่มีคำบอกลักษณะของหน่วยงาน เราจะเอาชื่อจริง ๆ ของหน่วยงานขึ้นก่อน ใช้จุลภาคคั่นแล้วจึงตามด้วยคำที่แสดง เป็นหน่วยงาน เช่น การศึกษา, สมาคมเจ้าพระยา, แม่น้ำ มหาดไทย, กระทรวง เป็นต้น

ความสำคัญของหัวเรื่อง

ชีราและอีแกน (Shera and Egan, 1956 10) ได้สรุปความสำคัญของหัวเรื่องไว้ดังนี้

๑. เพื่อช่วยให้ผู้ใช้ห้องสมุดได้เข้าถึงเนื้อหาของหนังสือหรือวัสดุตามที่ต้องการ
๒. เพื่อช่วยให้การค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ เป็นไปตามวิธีการที่ถูกต้องตรงตามจุดมุ่งหมาย
๓. เพื่อเป็นการนำเอาวัสดุที่มีเนื้อหาเดียวกันมาอยู่รวมกัน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างของคำที่ใช้ ภาษาและลักษณะของเนื้อหาที่เปลี่ยนแปลงไปในแง่ต่าง ๆ

๔. เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวพันระหว่างวิชาที่อยู่ในสาขาเดียวกัน ความเกี่ยวพันอาจขึ้นอยู่กับเนื้อหา วิธีการ แนวความคิด หรือการนำความรู้ไปใช้

๕. เพื่อแสดงให้เห็นถึงเนื้อเรื่องในหมาตริชาใดวิชาหนึ่ง จากเนื้อเรื่องทั่ว ๆ ไป จนถึงเนื้อเรื่องที่เฉพาะเจาะจง

๖. เพื่อเสนอคำศัพท์ ทั้งที่เป็นมาตรฐานทั่ว ๆ ไป และศัพท์เฉพาะวิชา

๗. เพื่อบอกให้ทราบถึงเนื้อหาวิชาในรูปของบรรณานุกรม โดยใช้คำทั่วไป คำศัพท์เฉพาะ ในรูปของคำ วลี เลขหมู่ หรือสัญลักษณ์

๘. เพื่อเป็นเครื่องมือแก่ผู้ใช้ห้องสมุด ที่จะตัดสินใจเลือกหัวเรื่องจากรายการที่ขอยืม เพื่อให้ได้รายการเฉพาะที่ต้องการ โดยมีเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น ละเอียดยิ่งสุด ทนสมัยที่สุด หรือเป็นการเริ่มต้นที่จะค้นคว้า เป็นต้น

วัตถุประสงค์ในการกำหนดหัวเรื่อง

พิชรา ศิลรักษา ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการกำหนดหัวเรื่องไว้ดังนี้

(พิชรา ศิลรักษา ๒๕๒๕ : ๔๔)

๑. เพื่อประโยชน์ในการทำบัตรรายการ

๒. เพื่อช่วยให้ผู้ใช้ห้องสมุดค้นหาหนังสือหรือวัสดุต่าง ๆ ที่ต้องการได้ แม้จะไม่ทราบชื่อผู้แต่ง หรือชื่อหนังสือ โดยดูจากบัตรหัวเรื่อง

๓. เพื่อช่วยให้ผู้อ่านทราบว่า ห้องสมุดมีหนังสือหรือวัสดุอะไรบ้างที่มีเนื้อเรื่องอย่างเดียวกัน

๔. เพื่อช่วยเจ้าหน้าที่ห้องสมุดในงานบริการช่วยการค้นคว้าวิจัยและการแนะแนวการอ่าน

๕. เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมบรรณานุกรมของแต่ละสาขาวิชา

ทองหยด ประทุมวงศ์ ก็ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการกำหนดหัวเรื่องไว้ดังนี้

(ทองหยด ประทุมวงศ์ ๒๕๒๑ : บทนำ)

๑ เพื่อใช้เป็นเครื่องชี้นำไปยังเนื้อเรื่องของหนังสือ สิ่งพิมพ์อื่น ๆ ตลอดจนวัสดุการศึกษาทุกชนิดที่มีเนื้อเรื่องอย่างเดียวกัน

๒ เพื่อช่วยฝ่ายผู้ใช้และผู้ให้บริการ ให้สามารถค้นหาสิ่งพิมพ์และวัสดุการศึกษาอื่น ๆ ที่ต้องการได้สะดวกและรวดเร็ว โดยอาศัยหัวเรื่องซึ่งอาจปรากฏอยู่ในบัตรรายการหรือในหนังสือบรรณานุกรม หนังสือครุฑฯ ฯลฯ

๓ เพื่อช่วยในการทำบัตรรายการสิ่งพิมพ์และวัสดุการศึกษาอื่น ๆ ตลอดจนการทำบรรณานุกรม ทำครุฑฯ วิจารณ์วารสาร

ส่วนต้นกั้น ได้กล่าวอ้างถึงวัตถุประสงค์ในการกำหนดหัวเรื่องของคัดเตอร์ ว่ามี

๒ ประการ คือ (Dunkin. 1969 67)

๑ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้สามารถค้นหาหนังสือได้ตามเนื้อหาวิชาที่ต้องการ

๒ เพื่อแสดงให้เห็นว่าห้องสมุดมีหนังสือและเอกสารอะไรบ้างบ้างตามหัวเรื่องที่กำหนดขึ้น

หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่อง

การกำหนดหัวเรื่องว่าเป็นต้องมีย่อ คือ หนังสือหัวเรื่อง ซึ่งเป็นบัญชีหัวเรื่องตามที่ได้กำหนดใช้กันแล้ว ผู้ใช้จำเป็นจะต้องศึกษาบัญชีหัวเรื่อง จะวิธีใช้ให้ละเอียดเสียก่อน การเลือกใช้หัวเรื่องจากหนังสือบัญชีหัวเรื่องนั้น นอกจากจะเลือกหัวเรื่องที่หัวเรื่องใกล้เคียงกับเรื่องในหนังสือแต่ละเล่มมากที่สุดแล้ว ในกรณีที่มีหัวเรื่องให้เลือกได้หลายหัวเรื่อง ให้ถือเอาสิ่งประจวบตติไปนี้เป็นหลักในการพิจารณา (พิชรา ศิวรักษ์ ๒๕๒๕ ๑๑๘)

๑. ประเภทและขนาดของห้องสมุด บรรณารักษ์ต้องทราบนโยบายของห้องสมุด เพื่อดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบาย และต้องพิจารณาขนาดของห้องสมุดด้วย ห้องสมุดขนาดเล็กหรือกลางมีหนังสือไม่มากนัก ก็ควรกำหนดหัวเรื่องอย่างกว้าง ๆ ถ้าเป็นห้องสมุดเฉพาะ ก็ควรกำหนดหัวเรื่องได้เพียงพอกับสาขาวิชาเฉพาะนั้น ๆ

๒ ผู้ใช้ห้องสมุด ต้องพิจารณาว่าผู้ใช้ห้องสมุดคือใคร เพื่อจะได้เลือกหัวเรื่องให้เหมาะกับระดับความรู้ และความต้องการของผู้ใช้ส่วนใหญ่

๓. ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของหัวเรื่อง หนังสือหรือวัสดุที่มีเนื้อเรื่องอย่างเดียวกัน ควรอยู่ภายใต้หัวเรื่องเดียวกัน ก่อนที่จะให้หัวเรื่องสำหรับหนังสือแต่ละเล่ม ถ้าหากเคยมีหนังสือที่มีเนื้อเรื่องคล้ายคลึงกัน และได้กำหนดหัวเรื่องไว้แล้ว ควรตรวจสอบเสียก่อนว่าได้กำหนดใช้คำใดไปแล้ว จะได้ใช้คำเดียวกันนั้น

๔. ภาษาที่กำหนดเป็นหัวเรื่อง ต้องเผื่อไว้สำหรับคำที่มีความหมายชัดเจนและคลุมเครือของหนังสือ การเลือกใช้คำซึ่งนิยมกันในปัจจุบัน และถ้าจะใช้คำศัพท์เฉพาะต้องพิจารณาแล้วว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้ห้องสมุด

๕. ความเฉพาะเจาะจงของหัวเรื่อง หัวเรื่องควรเฉพาะเจาะจงพอที่จะคลุมเนื้อหาของหนังสือ หัวเรื่องไม่ควรเลือกใช้คำที่กว้าง ๆ เพียงหัวเรื่องเดียว เพื่อคลุมเนื้อหาของหนังสือ แต่ควรจะใช้หัวเรื่องที่เฉพาะเจาะจงมากกว่าหนึ่งหัวเรื่องจะเหมาะสมกว่า

๖. การกำหนดหัวเรื่อง ส่วนใหญ่อาศัยความหมายของเลขหมู่เป็นเกณฑ์หัวเรื่องของหนังสือที่มีเพียงเนื้อเรื่องเดียว จะมีความหมายสอดคล้องกับเลขหมู่หรือสัญลักษณ์ของวิชานั้น ๆ ด้วย หนังสือเล่มหนึ่งอาจมีเพียงหัวเรื่องเดียวหรือหลายหัวเรื่องก็ได้ ขึ้นอยู่กับความจำเป็นของหนังสือ และดุลพินิจของบรรณารักษ์

ส่วนเฮย์กิน ได้สรุปหลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่องไว้ดังนี้ (Wynar. 1972 267 citing Haykin. 1951 7 - 11)

๑. พิจารณาถึงผู้ใช้ (the Reader as the Focus) ในการเลือกใช้คำที่เป็นหัวเรื่อง การพิจารณาถึงระดับและประเภทของผู้ใช้เพื่อที่จะให้เขาสามารถใช้หัวเรื่อง เอกหนังสือ หรือเอกสารตามความต้องการ

๒. เอกภาพของหัวเรื่อง (Unity) หนังสือหรือวัสดุที่มีเนื้อเรื่องอย่างเดียวกัน ควรอยู่ภายใต้หัวเรื่องเดียวกัน บรรณารักษ์ควรจะเอาใจใส่กับคำที่เลือกใช้แล้ว และใช้คำนั้น ๆ เป็นหัวเรื่องเสมอ เมื่อมีหนังสือที่มีเนื้อหาทางองเดียวกันเข้าห้องสมุด และคำที่เลือกใช้นั้นไม่การเป็นคำที่กำกวมหรือมีความหมายหายอย่าง

๓. ภาษาที่กำหนดเป็นหัวเรื่อง (Usage) คำที่จะใช้เป็นหัวเรื่องควรจะเป็นคำที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน ทั้งนี้ต้องพิจารณาถึงผู้ใช้ห้องสมุดด้วย การจะเลือกคำที่นิยมใช้ทั่ว ๆ ไปหรือคำศัพท์เฉพาะต้องพิจารณาว่าจะให้บริการแก่ใคร ถ้าบริการแก่คนทั่ว ๆ ไป ก็เลือกใช้คำที่นิยมกันมากกว่าจะเลือกคำศัพท์เฉพาะ

๔. ความเฉพาะเจาะจงของหัวเรื่อง (Specificity) หัวเรื่องที่ใช้ควรจะมีคํา-
หมายในตัวอย่างเฉพาะเจาะจง และครอบคลุมเนื้อหาของหนังสือ หัวเรื่องไม่ควรเลือกใช้คําที่
กว้าง ๆ เพื่อที่จะให้กลุ่มเนื้อหาของหนังสือ แต่ควรจะให้หัวเรื่องที่เฉพาะเจาะจงมากกว่าหนึ่ง
หัวเรื่อง เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาของหนังสือ

ในกรณีที่กำกวมในบัญชีหัวเรื่องกำหนดไว้แล้วนั้นไม่เพียงพอแก่ความต้องการ ห้องสมุดอาจ
จะกำหนดคำขึ้นใหม่เพื่อเติมลงในบัญชีหัวเรื่องที่กำหนดไว้ ซึ่งหลักการกำหนดคำขึ้นใช้ เป็นหัวเรื่อง
มีดังนี้ (สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ๒๕๒๕ . บทนำ)

- ๑ คำที่คนทั่วไปรู้จักแพร่หลาย
- ๒ คำที่มีความหมายใกล้เคียงกับเรื่องที่ต้องการแสดงออกมากที่สุด
- ๓ ศัพท์เฉพาะทางเทคนิคและวิชาการ
- ๔ ความถูกต้องในแง่ภาษา

ในการพิจารณาถึงปัญหาการเลือกใช้คำที่เป็นหัวเรื่อง เมื่อมีคําหลายคำที่มีความหมาย
ใกล้เคียงกัน บรรณารักษ์จะต้องตัดสินใจเลือกใช้คำใดคำหนึ่ง คิดเตอร์ได้ให้ข้อเสนอแนะในการ
เลือกใช้คำดังนี้ (Wynar 1972 269 citing Cutter. 1904 70)

๑. เป็นคำที่ผู้ใช้ทั่วไปรู้จักคุ้นเคย
๒. เป็นคำที่เลือกใช้กันมากในบัตรรายการของห้องสมุดอื่น ๆ
๓. เป็นคำที่มีความหมายอย่างเดียว
๔. เป็นคำที่เมื่อนำมาจัดเรียงตามลำดับอักษรแล้ว คำที่ได้จะเป็นคำที่เรียงมา เป็น
ตัวแรก กรณีเช่นนี้จะใช้เมื่อมีคำที่มีความหมายเหมือนกันแต่ใช้คำแตกต่างกัน
๕. เป็นคำที่สามารถใช้จัดหนังสือ หรือเอกสารที่มีเนื้อหาทำนองเดียวกันให้มาอยู่
รวมกันได้

คู่มือการกำหนดหัวเรื่อง

ในการกำหนดหัวเรื่อง บรรณารักษ์ต้องอาศัยคู่มือ คือ หนังสือหัวเรื่องซึ่งเป็นบัญชีหัวเรื่อง
ที่ได้กำหนดไว้ และเป็นที่นิยมแพร่หลายใช้กันทั่วไป หนังสือหัวเรื่องที่ใช้เป็นคู่มือสำหรับกำหนดเรื่อง
ในปัจจุบัน มีดังนี้ (ปราณี เขียงทอง ๒๕๒๓ ๓๗๐ - ๓๗๒)

๑. หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ฉบับปรับปรุงแก้ไขใหม่ พิมพ์ครั้งที่ ๔ ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย หนังสือหัวเรื่องฉบับพิมพ์ครั้งนี้ได้รวบรวมหัวเรื่องใหม่ ๆ ซึ่งเป็นหัวเรื่องเก่า ๆ ไป เพื่อให้ครอบคลุมความรู้ทุกแขนงวิชาอย่างกว้างขวาง มีหัวเรื่องทั้งหมดประมาณ ๔,๐๐๐ หัวเรื่อง มีภาคผนวกต่างหากอีกประมาณ ๑,๓๐๐ หัวเรื่อง แบ่งเป็นทำเนียบนามประเทศและเมืองหลวง ประมาณ ๗๐๐ หัวเรื่อง ทำเนียบนามเมืองหลวงของประเทศและของรัฐในประเทศต่าง ๆ อีกประมาณ ๖๐๐ หัวเรื่อง ใช้เป็นคู่มือการกำหนดหัวเรื่องและทำรายการหนังสือภาษาไทยสำหรับห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย รวมทั้งห้องสมุดเฉพาะของสาขาวิชาต่าง ๆ

หัวเรื่องในหนังสือคู่มือเล่มนี้มีสองประเภท คือ พิมพ์ด้วยตัวธรรมดาและพิมพ์ตัวเข้ม คำที่พิมพ์ตัวเข้มเท่านั้นที่ใช้เป็นหัวเรื่อง คำที่พิมพ์ตัวบางธรรมดาไม่ใช่เป็นหัวเรื่อง แต่เป็นคำที่ผู้ใช้ห้องสมุดอาจนึกถึง จึงกำหนดไว้และทาส่วนโยงไปยังคำที่พิมพ์ตัวเข้มที่ใช้เป็นหัวเรื่อง ส่วนหัวเรื่องที่ใช้ได้ทั้งสองคำหรือสัมพันธ์กับหัวเรื่องอื่น ๆ ก็จะทำส่วนโยงชนิด "ดูเพิ่มเติม" ไว้ให้ด้วย บางหัวเรื่องก็กำหนดเลขหมู่ตามระบบทศนิยมของดิวอี้ไว้ด้วย เป็นการอำนวยความสะดวกแก่บรรณารักษ์ในการทำบัตรรายการจัดหมู่และกำหนดหัวเรื่องของหนังสือภาษาไทย

๒. หัวจักรการกำหนดหัวเรื่องและหัวเรื่องภาษาไทยของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร รวบรวมโดย เฉลียว พันธุลีดา เติมสุข พงษ์คน และบุญศรี โพธิ์พันธ์ เป็นหนังสือที่รวบรวมหัวเรื่องของหนังสือและเอกสารภาษาไทยของหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งได้มีการกำหนดหัวเรื่องภาษาไทยขึ้นใช้ติดต่อกันมาเป็นเวลานานถึง ๒๔ ปี มีหัวเรื่องภาษาไทยทั้งหมด ประมาณ ๔,๓๔๐ หัวเรื่อง แบ่งเป็นหมวดตามตัวอักษรของหัวเรื่อง ตั้งแต่ หมวด ก ถึง หมวด ฮ และมีหัวเรื่องที่เป็นพระนามของกษัตริย์ ราชนิ โอรสาธิราช และบุคคลอื่น ๆ ที่ปรากฏในตู้บัตรหัวเรื่องอีก ประมาณ ๓๐๐ หัวเรื่อง หัวเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาให้ไว้ละเอียดมาก ใช้เป็นหนังสือคู่มือการกำหนดหัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทยได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะสำหรับห้องสมุดวิทยาลัยครูและห้องสมุดโรงเรียนทั่วไป

๓. Sears List of Subject Headings เป็นหนังสือหัวเรื่องที่สำคัญในการจัดหมู่หนังสือตามระบบทศนิยมของดิวอี้ หัวเรื่องของเซียร์สเป็นหัวเรื่องทั่วไปมากกว่าเฉพาะเจาะจงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หัวเรื่องบางหัวเรื่องมิได้ลงไว้ในรายการหัวเรื่อง แต่ให้เพิ่มเติมได้ตาม

ความต้องการของห้องสมุดแต่ละแห่ง เช่น ประเภทชื่อเฉพาะ ชื่อหัว ๆ ไป หัวเรื่องที่กำหนดให้มีเป็นสองลักษณะ คือ หัวเรื่องหรือข้อความที่พิมพ์ด้วยตัวหนา เท่านั้นจึงจะใช้เป็นหัวเรื่อง ส่วนคาหรือข้อความที่พิมพ์ด้วยตัวบางธรรมดาไม่ใช่เป็นหัวเรื่อง แต่จะมีส่วนโยงไปยังคาหรือข้อความที่ใช้เป็นหัวเรื่อง

หนังสือหัวเรื่องเล่มนี้ มินิ เอิร์ล ซีบर्स (Minie Earl Sears) ได้พิมพ์ขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๒๓ เพื่อใช้เป็นหนังสือคู่มือกำหนดหัวเรื่องสำหรับห้องสมุดขนาดเล็ก พิมพ์ครั้งแรกใช้ชื่อว่า List of Subject Headings for Small Libraries ในการพิมพ์ครั้งหลัง ๆ จึงใช้ชื่อว่า Sears List of Subject Headings ปัจจุบันมีการพิมพ์ถึงฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๑๒ ปี ค.ศ. ๑๙๘๒ ฉบับพิมพ์ครั้งนี้มีการกำหนดเลขหมู่ตามระบบทศนิยมของดิวอี้ ทำให้สะดวกในการกำหนดเลขหมู่และการให้หัวเรื่องในการทำบัตรรายการเป็นอันมาก

c Subject Headings Used in the Dictionary Catalogs of Library of Congress หรือ Library of Congress Subject Headings เรียกย่อว่า L.C Subject Headings พิมพ์ครั้งแรกในปี ค.ศ. ๑๙๑๐ โดยห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน เป็นหนังสือหัวเรื่องที่ให้รายละเอียดหัวเรื่องในวิชาการต่าง ๆ ทุกสาขาวิชา มีหัวเรื่องประมาณ ๒๕,๐๐๐ หัวเรื่อง รวมทั้งหัวเรื่องโยง เหมาะสมสำหรับใช้เป็นคู่มือกำหนดหัวเรื่องสำหรับห้องสมุดขนาดใหญ่ที่มีหนังสือเป็นจำนวนมาก ห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันได้ออกการสารฉบับเพิ่มเติมรายชื่อหัวเรื่องเป็นประจำทุกเดือน เพื่อให้หนังสือหัวเรื่องของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน มีหัวเรื่องที่ทันสมัยและใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ

ประวัติและพัฒนาการของหัวเรื่อง

ในปี ค.ศ. ๑๘๓๗ เซอร์ แอนโทนี พานนิซซี (Sir Anthony Panizzari) และคณะกรรมการได้กำหนดหลักเกณฑ์การทำบัตรรายการ ๔๑ ข้อขึ้น เพื่อใช้ในหอสมุดแห่งชาติอังกฤษ (Fraray 1960 : 16) นับเป็นการเริ่มต้นในด้านหลักเกณฑ์การทำบัตรรายการซึ่งได้กล่าวถึงบทบาทของหัวเรื่องอยู่บ้าง แต่หนังสือที่ได้ชื่อว่าเป็นจุดเริ่มต้นของกฎเกณฑ์ในการให้หัวเรื่องที่แท้จริงคือ หนังสือ Rules for a Dictionary Catalog ซึ่งได้พิมพ์เผยแพร่ออกครั้งแรกใน ค.ศ. ๑๘๗๖

โดย ชาร์ลส์ แอมมี คัทเตอร์ (Charles Ammi Cutter) หนังสือเล่มนี้ได้ตีพิมพ์ออกมา ๔ ครั้ง ครั้งที่ ๔ ได้พิมพ์ใน พ.ศ. ๑๙๐๔ แล้วหนังสือนี้ไปได้พิมพ์ออก (Dunkin. 1970 65) เนื่องจากได้มีหนังสือเล่มอื่น ๆ ที่ทันสมัยกว่าเกิดขึ้นและยังได้มีคนอื่น ๆ เขียนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในปิต่อ ๆ มา เช่น เอส อาร์ รังกานาธาน (S R Ranganathan) มาเรีย พร็วอสต์ (Maria Prevost) เจ โอ ไคเซอร์ (J. O Kaiser) บี ซี วิกเคอรี (B. C Vickery) และ มาร์กาเร็ต แมนน์ (Margaret Mann) แต่หนังสือเหล่านี้ก็ไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดหัวเรื่องเช่นของคัทเตอร์

หนังสือ Rules for a Dictionary Catalog ของคัทเตอร์ นับได้ว่าเป็นเอกสารเล่มแรกที่พยายามกล่าวครอบคลุมถึงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการเรียงลำดับอักษร ชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง และบัตรหัวเรื่อง ซึ่งปรากฏหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้หัวเรื่องอยู่อย่างชัดเจน หนังสือเล่มนี้แม้ว่าในปัจจุบันจะไม่มีใครใช้แล้ว แต่ก็ยังถือว่าเป็นหนังสือที่มีประโยชน์เชิงประวัติในการอ้างอิงถึงกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ข่งในสมัยต่อ ๆ มา ก็มีการพัฒนาให้ทันสมัยขึ้นเรื่อย ๆ

หลายปีต่อมาภายหลังที่กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการให้หัวเรื่องของคัทเตอร์ได้แพร่หลายออกไปนั้น บรรณารักษ์ที่ทำบัตรรายการก็ยังไม่มหนังสือที่จะใช้เป็นคู่มือในการกำหนดหัวเรื่องให้เป็นมาตรฐาน หัวเรื่องที่ใช้กันเป็นหลักและบิชื่อเสียงที่สุดในขณะนั้นคือ หัวเรื่องของ Boston Athenaeum และของสถาบันชิบอตแห่งบัลติมอร์ (Peabody Institute of Baltimore) แต่ก็เป็หัวเรื่องที่ใช้กันอยู่ในห้องสมุดขนาดใหญ่ ส่วนห้องสมุดขนาดเล็กก็ต้องการที่จะใช้หัวเรื่องที่สะดวกและง่ายกว่านี้ ซึ่งจากความต้องการนี้เอง ทำให้เกิดโครงการที่จะเรียบเรียงบรรณนิวารสารตามหัวเรื่องของพูล (Poole's Index to Periodical Literature) ขึ้นใหม่ ทั้งนี้เพราะหัวเรื่องที่ใช้ในบรรณนิวารสารนี้ จะเป็นประโยชน์และเป็นต้นเค้าในการให้หัวเรื่องเรียงตามลำดับอักษร ซึ่งใช้ในบัตรรายการหัว ๆ ไป

อย่างไรก็ตาม การใช้หัวเรื่องในบรรณนิวารสารนี้ ได้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดหัวเรื่องขึ้นหลายประเด็น เช่น หัวเรื่องเช่นไรจึงจะใช้กำหนดใด ๆ หรือใช้วิธีจากปัญหานี้เองซึ่งเป็นผลให้ที่ประชุมของสมาคมห้องสมุด ซึ่งมีคัทเตอร์เป็นสมาชิกคนสำคัญได้ร่วมประชุมด้วย ในปี ค.ศ. ๑๙๒๒ จึงได้ตกลงจัดพิมพ์หนังสือเพื่อใช้เป็นคู่มือในการให้หัวเรื่อง คือ A.L.A. List of Subject Headings for Use in Dictionary Catalogs ซึ่งได้ตีพิมพ์ออกครั้งแรกในปี

ค.ศ. ๑๘๘๕ หนังสือเล่มนี้ประสบความสำเร็จอย่างงดงาม เพราะในการจัดพิมพ์ครั้งนี้ได้เลือกคำที่จะให้เป็นหัวเรื่องจากแหล่งวิชาการต่าง ๆ ได้มีการพิจารณากันเป็นอย่างดีแล้วนำมาพิมพ์ไว้ให้ใช้ และมีหัวเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องก็นำมาเพิ่มเติมได้

A. L. A. List of Subject Headings for Use in Dictionary Catalogs เล่มนี้ บางท่านกล่าวว่ามีลักษณะคล้ายกับเป็นภาคผนวกเล่มของกิตเตอร์ เพราะหนังสือ Rules for a Dictionary Catalog ของกิตเตอร์นั้นให้ไว้แค่หลักเกณฑ์ในการกำหนดหัวเรื่องแต่สมาคมห้องสมุดอเมริกันได้นำเอาหลักเกณฑ์นั้นมากำหนดว่าจะให้หัวเรื่องอะไรบ้าง โดยทำเป็นบัญชีหัวเรื่องเรียงตามตัวอักษร ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทันที หนังสือเล่มนี้ได้ตีพิมพ์ถึง ๓ ครั้ง จนใน ค.ศ. ๑๙๑๑ จึงได้เลิกพิมพ์ เนื่องจากห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันได้เริ่มพิมพ์ Library of Congress Subject Headings ออกเผยแพร่เป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. ๑๙๑๐

ในขณะที่เรากำลังศึกษา A. L. A. List of Subject Headings for Use in Dictionary Catalogs พิมพ์ออกเผยแพร่ใน ประเทศอื่น ๆ ก็ได้เริ่มมีการตื่นตัวในเรื่องของหัวเรื่องกันขึ้นบ้างแล้ว เช่น ที่ประเทศออสเตรเลีย บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนของรัฐนิวเซาท์เวลส์ ชื่อ เวส ซี แอล แอนเดอร์สัน (H. C. L. Anderson) ได้พิมพ์หัวเรื่องที่เขารวบรวมขึ้น ชื่อว่า Guide to the Catalog of the Reference Library ซึ่งมีกฎเกณฑ์เกี่ยวกับหัวเรื่องอยู่แล้ว และมีลักษณะสำคัญ ๆ คล้ายกับของสมาคมห้องสมุดอเมริกันและของกิตเตอร์ เพียงแต่มีรายละเอียดที่เฉพาะเจาะจงอื่น ๆ ต่างกันไปบ้างเท่านั้น

หลังจากที่ A. L. A. List of Subject Headings for Use in Dictionary Catalogs ได้รับความสำเร็จแล้ว ได้เกิดคู่มือการให้หัวเรื่องที่มีความสำคัญที่สุดในปัจจุบันเล่มหนึ่ง คือ Library of Congress Subject Headings พิมพ์ออกครั้งแรกใน ค.ศ. ๑๙๑๐ เป็นหนังสือเล่มเดียวที่ให้รายละเอียดหัวเรื่องในสาขาวิชาการต่าง ๆ ทุกสาขา ต่อมาอีก ๑๐ ปี ก็มีเสียงเรียกร้องจากห้องสมุดขนาดเล็กกว่า Library of Congress Subject Headings นั้นให้หัวเรื่องละเอียดมากขึ้นไป ไม่เหมาะที่จะใช้ในห้องสมุดขนาดเล็ก ดังนั้นใน ค.ศ. ๑๙๒๓ มินนี่ เอิร์ล เซียร์ส (Minnie Earl Sears) ได้จัดพิมพ์ List of Subject Headings for Small Libraries ซึ่งมีวิธีการใช้และรายละเอียดต่าง ๆ ง่ายกว่า Library of Congress Subject Headings และในการพิมพ์ครั้งหลัง ๆ ใช้ชื่อว่า Sears List of Subject

Headings (Teuber. 1967 : 163) ซึ่งในปัจจุบันหนังสือคู่มือทั้ง ๒ เล่ม ยังคงเป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย

ความเป็นมาของหัวข้อเรื่องในประเทศไทย

แมนมาส ขวสัด (สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ๒๕๒๕ : บทนำ) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของบัญชีหัวเรื่องของหนังสือภาษาไทย ว่าในปี พ.ศ. ๒๔๙๖ กระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาปรับปรุงและส่งเสริมกิจการห้องสมุดในประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการนั้นได้ตระหนักในปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการจัดหมู่หนังสือ และทำบัตรรายการ

๓ - ๔ ประการ คือ

๑. เรายังไม่มีระบบจัดหมู่หนังสือไทย
๒. เรายังไม่มีกฎเกณฑ์สำหรับทำบัตรรายการหนังสือไทย
๓. เรายังไม่มีคำสำหรับใช้โดย เฉพาะในวิชาห้องสมุด
๔. เรายังไม่มีบัญชีหัวเรื่องหนังสือภาษาไทย

เฉพาะในเรื่องที่ ๔ คณะกรรมการชุดนั้นได้แต่งตั้งอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า "อนุกรรมการจัดทำบัญชีหัวเรื่องหนังสือภาษาไทย" มีหน้าที่กำหนดบัญชีหัวเรื่องหนังสือภาษาไทย ประกอบด้วยศาสตราจารย์ สุทธิลักษณ์ อัมพวงค์ นางสาวบุญเจ้า องค์ประดิษฐ์ นางสาวสอางค์ แพ่งสภา นางวนิตดา เทชะปุระณะ และ นางแมนมาส ขวสัด คณะอนุกรรมการนี้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหัวเรื่องหนังสือภาษาไทยขึ้นสำหรับใช้ไปพลางก่อน คณะอนุกรรมการได้ดำเนินงานตามหน้าที่ และรวบรวมหัวเรื่อง เป็นบัญชีขึ้นจัดพิมพ์ชั่วคราว แจกจ่ายไปตามห้องสมุดประชาชน และห้องสมุดอื่น ๆ ที่คิดจะทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย บัญชีนี้ได้จัดพิมพ์อยู่ในหนังสือหลักเกณฑ์การทำบัตรรายการ สำหรับหนังสือภาษาไทยและหัวเรื่อง (ฉบับย่อ) ซึ่งศาสตราจารย์ สุทธิลักษณ์ อัมพวงค์ รวบรวมขึ้น

บัญชีนี้แต่แรกเริ่มใช้ก็จะมีหัวเรื่องเพียงพอ แต่เมื่อเวลาล่วงไป ปรากฏว่าหัวเรื่องที่รวบรวมไว้ไม่พอใช้ โดยเฉพาะสำหรับห้องสมุดใหญ่ ๆ ซึ่งจำเป็นต้องทำบัญชีหัวเรื่องของตนเพิ่มเติมขึ้นอีกมาก นอกจากนี้ ศัพท์ทางเทคนิคและศัพท์วิชาการหลายคำก็มีการเปลี่ยนแปลง บัญชีที่มีอยู่เดิมนั้น

จึงนับวันแต่จะไม่เพียงพอ และล้าสมัยในบางประการ การทำบัญชีหัวเรื่องของห้องสมุดต่าง ๆ นั้นต่างหน่วยก็ต่างหากกัน บางเรื่องก็ใช้คำต่าง ๆ กัน ในการแสดงความหมายของสิ่งเดียวกัน เมื่อเป็นเช่นนี้ คณะกรรมการบริหารของสมาคมห้องสมุดชุด พ.ศ. ๒๔๐๔ จึงได้ลงมติว่า สมาคมสมควรจะดำเนินการประสานงานเกี่ยวกับเรื่องนี้ และจัดทำบัญชีหัวเรื่องหนังสือภาษาไทยขึ้นใหม่ โดยนำบัญชีเดิมมาปรับปรุง พยายามให้มีหัวเรื่องครบตามความต้องการในเรื่องต่าง ๆ สมาคมจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง คณะกรรมการชุดนี้ได้ร่วมกันจัดทำบัญชีหัวเรื่องขึ้นจนเสร็จ และพิมพ์เป็นเล่มในปี พ.ศ. ๒๔๑๓ ใช้ชื่อว่า "หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ฉบับแก้ไขปรับปรุง"

นอกจากบัญชีหัวเรื่องสองเล่มนี้แล้ว ในระหว่างที่ "หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ฉบับแก้ไขปรับปรุง" ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยยังไม่พิมพ์ออกมาจำหน่าย หน่วยงานอื่น ๆ ก็ได้พยายามรวบรวมหัวเรื่องขึ้นมาใช้เอง ดังนี้ (นิรมล หร่ายเจริญ ๒๕๑๔ ๑๖)

๑. กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา ได้จัดพิมพ์ "คู่มือบรรณารักษ์ว่าด้วยบรรณานุกรม หัวเรื่อง ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ ตัวอย่างบัตรรายการ นามแฝงและนามจริงนักประพันธ์" เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๐๖ การให้หัวเรื่องส่วนใหญ่ดัดแปลงจาก Sears List of Subject Headings

๒. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งมีหนังสือเป็นจำนวนมาก ทั้งด้านกฎหมายและหนังสือวิชาการทั่ว ๆ ไป ได้รวบรวมหัวเรื่องขึ้นใช้เอง และได้พิมพ์ฉบับโรเนียวออกเผยแพร่เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๐๔ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๑๒ ได้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมและจัดพิมพ์โดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

๓. ในปี พ.ศ. ๒๔๑๔ ห้องสมุดคณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้จัดพิมพ์ "คู่มือการกำหนดหัวเรื่องหนังสือภาษาไทย" ขึ้น ผู้จัดทำมีความมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นคู่มือในการกำหนดหัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทยในห้องสมุด คณะครูศาสตร์ ซึ่งมีหนังสือประมาณ ๒๐,๐๐๐ เล่ม และคู่มือเล่มนี้บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดประชาชนสามารถนำไปใช้ได้

ส่วนหนังสือหัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทยของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยได้พิมพ์ครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๑๓ และได้พิมพ์ถึง ๔ ครั้ง ครั้งที่ ๔ พิมพ์ในปี พ.ศ. ๒๔๒๕ หนังสือเล่มนี้ได้รวบรวมหัวเรื่องไว้อย่างกว้าง ๆ และมีกฎเกณฑ์ในการคิดหัวเรื่องเพิ่มเติมไว้อย่างกว้างขวาง ใช้ได้ทั้งห้องสมุดขนาดเล็กและห้องสมุดขนาดใหญ่ ซึ่งจัดเป็นหนังสือบัญชีหัวเรื่องที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบัน

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่อง

ผลงานวิจัยในต่างประเทศ

พาล์มเมอร์ (Palmer. 1972 . 20 - 40) ได้รวบรวมผลการวิจัยเกี่ยวกับการใช้บัตรรายการและบัตรคำ เรื่องที่มีผู้วิจัยไว้หลายท่าน ดังนี้

เบเคอร์ส ได้ศึกษาถึงส่วนต่าง ๆ ของบัตรรายการที่นิสิตใช้เป็นประจำ โดยลงแบบสอบถามให้กับนิสิต คณะศิลปศาสตร์ และนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่ใช้ห้องสมุดบ่อยครั้ง จำนวน ๒๕๗ คน ผลการศึกษาพบว่า จำนวนร้อยละ ๔๘ ของกลุ่มตัวอย่างค้นบัตรรายการจากชื่อผู้แต่งหรือชื่อเรื่องโดยเฉพาะเจาะจง และจำนวนร้อยละ ๔๐ ค้นหาวิธีต่าง ๆ จากหัวเรื่อง นอกจากนี้ ก็มีการใช้รายการอื่น ๆ ที่ลงในบัตรรายการ ดังนี้

ปีที่พิมพ์ ร้อยละ ๔๑.๕

ชื่อสกุลและชื่อแรก ร้อยละ ๘๓.๓

สารบัญ ร้อยละ ๘๓.๓

เลขเรียกหนังสือ ร้อยละ ๘๖.๘

ขนาดของหนังสือ ร้อยละ ๖๐.๕

ชื่อชุด ร้อยละ ๑๒.๔

มิวเลอร์ ได้ศึกษาถึงรายการต่าง ๆ ที่ลงในบัตรรายการว่า การลงรายการแบบตามความนิยมกับแบบที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์นั้น แบบไหนที่นิสิตนิยมใช้มากกว่ากัน โดยการสัมภาษณ์นิสิตระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และอาจารย์ของมหาวิทยาลัยโคโลราโด เนบราสกา และวิสคอนซิน จำนวน ๔๗๐ คน ผลปรากฏว่า นิสิตระดับปริญญาตรีใช้บัตรรายการเพื่อเป็นเครื่องช่วยเลือกหนังสือตามหัวเรื่องที่ถูกกำหนดให้ค้นหามากกว่านิสิตระดับปริญญาโท เกี่ยวกับรายการต่าง ๆ ในบัตรรายการปรากฏว่า ปีเกิดตายของผู้แต่ง ชื่อบรรณาธิการ ผู้วาดภาพประกอบ สถานที่พิมพ์ ขนาดของหนังสือ ชื่อชุด และคณะบรรณาธิการ นั้น นิสิตใช้ไม่ทั้งร้อยละ ๑๐ หันไปใช้ประโยชน์ในการค้นหาหนังสือ

สำหรับการหาข้อมูลของผู้ใช้บัตรรายการ พบว่า ผู้ใช้นิยมใช้หัวเรื่องมากที่สุด คือ ร้อยละ ๘๖.๘ ของเวลาทั้งหมด รองลงไป ได้แก่ ชื่อเรื่อง ร้อยละ ๘๓.๕ และสุดท้ายคือ

ค้นหาข้อมูลทางบรรณานุกรม ร้อยละ ๘๖.๔ การศึกษาค้นคว้านี้ยังพบอีกว่า นิติระดับสูงกว่าปริญญาตรี และอาจารย์ของคณะใช้ประโยชน์จากรายการที่ลงไว้ในบัตรมากกว่านิติระดับปริญญาตรี

การศึกษาค้นคว้านี้ชี้ให้เห็นว่า ห้องสมุดที่สนใจการทำบัตรรายการตามหลัก เศรษฐศาสตร์แล้วควรได้สอบถามผู้ใช้งานที่จะจัดพิมพ์รายละเอียดที่แก้ไขเพื่อให้ถ่วงน้ำหนักในบัตรและยังได้เสนอแนะอีกด้วยว่า ห้องสมุดควรได้ตั้งเกณฑ์การใช้ค่าสุดเอาไว้สำหรับรายการแต่ละรายการ ทั้งนี้เพื่อจะได้พิจารณาว่ารายการใดมีผู้ใช้น้อย และอาจตัดสินใจได้เสีย ในการที่จะทำบัตรรายการต่อไป

แนฟฟ์ ได้เข้าการศึกษาเพื่อจำแนกคำที่นิสิตใช้ค้นบัตรหัวเรื่อง โดยการสัมภาษณ์นิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน ๒๑๔ คน ผลปรากฏว่า นิสิต ๑๕๐ คน ที่ใช้หัวเรื่องเพียงหนึ่งหัวเรื่อง ในจำนวน ๑๕๐ คน มีอยู่ ๔๘ คน ที่ใช้คำตรงกับหัวเรื่องในบัตรรายการ อีก ๔๗ คน ใช้คำที่แตกต่างกันออกไป แล้วอีก ๕ คน ใช้คำที่เลิกใช้เป็นหัวเรื่องแล้ว

นิสิตที่เหลืออีก ๖๔ คน จาก ๒๑๔ คน ใช้หัวเรื่องเกินกว่าหนึ่งหัวเรื่อง ในจำนวนนี้มี ๔๒ คน ใช้หัวเรื่องหนึ่งหัวเรื่องหรือมากกว่าหนึ่งที่เป็นคำตอบกับหัวเรื่องที่มีในบัตรรายการ ส่วนอีก ๑๗ คน ไม่ใช้คำที่มีอยู่ในบัตรรายการเลย ฉะนั้นนิสิตที่ประสบความสำเร็จในการใช้บัตรหัวเรื่องจึงมี ๑๕๐ คน ในจำนวนนี้มีนิสิต ๔๒ คน ต้องใช้ความพยายามในการใช้บัตรหัวเรื่องไม่ต่ำกว่า ๒ - ๔ ครั้ง สำหรับนิสิตที่ไม่ประสบความสำเร็จจำนวนหนึ่งในสามของนิสิตที่สัมภาษณ์มีความแตกต่างกันในการเลือกใช้หัวเรื่อง

จากการค้นคว้าของแนฟฟ์ ได้ยืนยันให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างหัวเรื่องกับคำที่ใช้อยู่ในบัตรรายการที่เลือกโดยนิสิต โดยจำแนกความแตกต่างไว้ ๔ ประการ คือ

๑. ใช้คำที่นิยมกันแพร่หลายมากกว่าคำที่ใช้ในบัตรรายการ
๒. ใช้คำที่ทันสมัยกว่าคำที่ใช้ในบัตรรายการ
๓. ใช้หัวเรื่องย่อยที่เฉพาะเจาะจงภายใต้หัวเรื่องทั่ว ๆ ไป
๔. ใช้สถานที่สำคัญเป็นหัวเรื่อง

บรรานัน ได้ศึกษาการใช้บัตรรายการของนิสิตระดับปริญญาโท โดยการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาทางด้านหัวเรื่อง ปรากฏว่า นิสิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หัวเรื่องยังเป็นเครื่องมือที่ไม่น่าพึงพอใจ และไม่มีประสิทธิภาพ นอกจากจะใช้เป็นคู่มือค้นหาเพิ่มเติม สำหรับการค้นหาหัวเรื่องนั้น

นิสิตอาศัยประสบการณ์จากการใช้บัตรรายการ นิสิตคำนึงถึงข้อความที่ใช้เขียนงานนั้น ๆ เป็นสิ่งแรก มีเพียงจำนวนน้อยที่เลือกจากปีตีพิมพ์ นิสิตส่วนใหญ่ชอบใช้บรรณานุกรม และบรรณานุกรมมากกว่าหัวเรื่อง

มาร์คเลย์ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสำเร็จในการใช้บัตรรายการและการใช้หัวเรื่อง โดยการสัมภาษณ์และแจกแบบสอบถามให้ผู้ที่ใช้บัตรรายการตอบ ผลปรากฏว่า ร้อยละ ๔๔ ของผู้ใช้บัตรหัวเรื่องประสบความสำเร็จ ร้อยละ ๒๓ ประสบความสำเร็จเพียงบางส่วน และร้อยละ ๒๕ ได้รับความสำเร็จ ร้อยละ ๗๔ ใช้บัตรรายการเพื่อทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย เขียนภาคินพนธ์ และเพื่อความรู้ทางวิชาการต่าง ๆ ร้อยละ ๗๔ ต้องการหัวเรื่องที่มีหนังสือเฉพาะภาษาอังกฤษเท่านั้น หรืออีกนัยหนึ่งคือให้แยกหัวเรื่องของหนังสือที่ไม่ใช่ภาษาอังกฤษไว้ต่างหาก ผู้ใช้ต้องการใช้หัวเรื่องของ Library of Congress Subject Catalog หรือ Cumulative Book Index เท่านั้น

เทอร์โลว์ ได้ศึกษาประโยชน์ของการใช้หัวเรื่องในบัตรรายการ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตและอาจารย์แผนกเคมี ๓๒ คน แผนกชีววิทยา สัตววิทยา และการเกษตรรวม ๑๔ คน รวมทั้งสิ้น ๔๗ คน เป็นนิสิตระดับสูงกว่าปริญญาตรี ๒๔ คน นิสิตปริญญาตรี ๑๔ คน อาจารย์ ๓ คน และนักวิจัย ๑ คน ผลการสัมภาษณ์ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างใช้บัตรรายการเพื่อทราบที่อยู่ของหนังสือโดยค้นจากบัตรผู้แต่ง ร้อยละ ๖๓ อัตราร้อยละ ๓๗ ค้นจากบัตรหัวเรื่อง กลุ่มตัวอย่างพอใจในคำที่ใช้เป็นหัวเรื่อง ร้อยละ ๘๘

เพ็ตรอฟ ได้ศึกษาถึงความสามารถในการใช้บัตรหัวเรื่องของอาจารย์ นิสิตสูงกว่าระดับปริญญาตรีและนิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน ๓๔๐ คน จากมหาวิทยาลัยแอตแลนตา ผลปรากฏว่า ๒๑๐ คน (ร้อยละ ๖๖) ใช้บัตรหัวเรื่อง และ ๖๘ คน (ร้อยละ ๒๐) ใช้บัตรผู้แต่ง ส่วนอีก ๖๒ คน (ร้อยละ ๑๘) ใช้บัตรชื่อเรื่อง จากผู้ใช้บัตรหัวเรื่อง จำนวน ๒๑๐ คน มี ๑๐๔ คน ที่ใช้บัตรหัวเรื่องเพื่อค้นหาวัสดุตามสาขาวิชาเฉพาะของตน อีก ๑๐๖ คน ใช้หัวเรื่องเพื่อความรู้นอกเหนือจากสาขาวิชาเฉพาะ และในจำนวนผู้ใช้บัตรหัวเรื่อง ๒๑๐ คน มี ๑๐๘ คน ที่ไม่พบความลำบากในการใช้คำที่เป็นหัวเรื่อง มีเพียง ๘ คน เท่านั้นที่ไม่ได้รับผลสำเร็จในการใช้ ส่วนอีก ๓๒ คนไม่ตอบ ร้อยละ ๒๐ ของอาจารย์ใช้บัตรหัวเรื่องเพื่อค้นหาวัสดุ แต่ไม่พบวัสดุที่ต้องการ

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๕ มีงานวิจัยของ แคนวิชเชอร์ (Kanwisher 1975 651 - 654) งานวิจัยนี้เป็นโครงการวิจัยของห้องสมุดมหาวิทยาลัยแปซิฟิก สหรัฐอเมริกา ได้ศึกษาถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวเรื่องของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน ปัญหาต่าง ๆ ในการให้หัวเรื่อง ลักษณะการดัดแปลงและการเพิ่มเติมหัวเรื่องขึ้นใช้เอง การสอนนักศึกษาเกี่ยวกับหัวเรื่อง ระบบการจัดเรียงบัตรรายการ การติดต่อรับฟังปัญหาต่าง ๆ ระหว่างบรรณารักษ์แผนกจัดทำบัตรรายการ และบรรณารักษ์แผนกบริการตอบคำถาม โดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่จัดส่งไปยังห้องสมุด ๑๒๐ แห่ง ทั่วสหรัฐอเมริกาที่มีจำนวนหนังสือตั้งแต่ ๑๒๕,๐๐๐ - ๓๐๐,๐๐๐ เล่ม และได้รับแบบสอบถามตอบกลับคืนมา ร้อยละ ๘๔ ในส่วนที่เกี่ยวกับหัวเรื่อง ร้อยละ ๗๘.๒ ของผู้ตอบ กล่าวว่า หัวเรื่องของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันพอเพียงแล้วต่อการใช้ ร้อยละ ๓๕ เห็นว่าบางครั้งเขาต้องเปลี่ยนแปลงหัวเรื่องขึ้นใช้เองบ้าง ในส่วนที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับหัวเรื่อง พบว่าการกำหนดหัวเรื่องขึ้นใช้ มีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่าง ๆ เช่น จุลภาค - (ขีด) และวงเล็บ ทำให้เกิดความยุ่งยากสับสนแก่ผู้ใช้

ในปี ค.ศ. ๑๙๘๒ ได้มีงานวิจัยของไครเกอร์ (Krieger. 1982 3791 - 3798 A) ได้ทำการศึกษาวิจัยในเรื่องอิทธิพลของครูผู้สอนกับอิทธิพลของหนังสือตำราที่มีต่อการเลือกคำของนิสิต จุดมุ่งหมายที่ทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ต้องการศึกษาวาดแต่ละบุคคลได้เรียนรู้ศัพท์เฉพาะตามสาขาวิชาอย่างไร และศึกษาถึงการตัดสินใจเลือกคำเพื่อจะนำไปกำหนดบรรณานุกรมและเครื่องมือสืบค้นข้อมูลอื่น ๆ นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้คือ นิสิตในคณะรัฐศาสตร์ และนิสิตคณะสัตวศาสตร์ที่กำลังศึกษาค้นคว้าเพื่อทำรายงานตามสาขาวิชาของตน โดยให้บอกคำที่จะชี้ถึงเนื้อหาวิชาที่กำลังทำรายงาน ซึ่งคำที่เขาเลือกมาจะเป็นคำที่ได้จากครูผู้สอน จากการอ่านตามเนื้อหาวิชา และจากที่ได้ศึกษาเองนอกเหนือจากวิชาเรียน

ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ถึงคำที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ โดยนำมาเปรียบเทียบกับคำที่ใช้ในหนังสือหัวเรื่องของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๘ และใช้คำจากนิสิตคณะรัฐศาสตร์เปรียบเทียบกับหนังสือ Information Bank Thesaurus ส่วนคำที่ได้จากนิสิตคณะสัตวศาสตร์นำมาเปรียบเทียบกับหนังสือ Biological and Agricultural Index ได้มีนิสิตจำนวนมากที่บอกว่าคำที่เขาเลือกนำมาจาก Readers' Guide to Periodical Literature และคำที่สามารถนำไปใช้ได้มี ๗๕๔ คำ จากนิสิต ๑๐๔ คน

จำนวนคำทั้ง ๗๕๔ คำนั้น มี ๖๔๘ คำ ที่บอกว่ามาจากแหล่งเดียวกัน ส่วนอีก ๖๖ คำ บอกว่ามีจาก ๒ แหล่ง หรือทั้ง ๓ แห่ง ซึ่งจะพบว่าคำที่บอกว่ามาจากหลายแหล่งจะเป็นคำศัพท์ ที่ซับซ้อนเกินกว่าที่จะใช้เป็นคำศัพท์เฉพาะ

ผลของการศึกษา พบว่า คำที่นิสิตคณะสัตวศาสตร์นำไปใช้ในการสืบค้น เป็นคำที่นิสิตได้รับมาจากครูผู้สอนมากกว่าจากตำราเรียน แต่คำที่ใช้ได้กับเครื่องมือสืบค้นเป็นคำที่กำหนดจากตำราเรียนมากกว่าจากครูผู้สอน ส่วนคำที่นิสิตคณะสัตวศาสตร์นำไปใช้สืบค้นนั้น มีผลตรงกันข้าม กล่าวคือ เป็นคำที่ได้จากตำราเรียนมากกว่าจากครูผู้สอน แต่คำที่ปรากฏในเครื่องมือสืบค้น จะเป็นคำที่ตรงกับคำที่ครูใช้มากกว่า

ผลการวิจัยในประเทศไทย

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ไพพรรณ ไพบูลย์ศรีนครา ได้ศึกษาวิจัยในเรื่องการศึกษาหัวเรื่องหมวดวิชาการศึกษาของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ผลจากการวิจัยปรากฏว่า หัวเรื่องที่มีขอบข่ายเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับ คำใช้คำหรือวลีต่างกันที่เป็นที่นิยมของกลุ่มตัวอย่างมี ๘๐ หัวเรื่อง และหัวเรื่องที่ใช้คำหรือวลีเดียวกันหรือมีใช้เป็นบางแห่ง รวมทั้งสิ้น ๑๐๗ หัวเรื่อง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าเหมาะสมทุกหัวเรื่อง นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีปัญหาในการใช้บัตรหัวเรื่องภาษาไทยมากพอสมควร ปัญหาที่มีมากที่สุดคือคำที่ต้องการค้นไม่มีในบัตรรายการ ปัญหาที่รองลงมา ได้แก่ ไม่ทราบจะค้นที่คำไหน และอีกปัญหาหนึ่งได้แก่ ภาษาที่ห้องสมุดใช้เป็นภาษาที่ยากแก่การเข้าใจ (ไพพรรณ ไพบูลย์ศรีนครา ๒๕๑๘ : ๑๔๖)

ในปีเดียวกันนี้เองก็ได้มีงานวิจัยของ อุบลวรรณ ปิณฑนะโฆษิต ได้ศึกษาในเรื่อง หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทยของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและรวบรวมหัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทยที่ใช้อยู่ในห้องสมุด ๑๐ แห่ง ในประเทศไทย ตลอดจนศึกษาปัญหาต่าง ๆ ในการให้หัวเรื่องภาษาไทยที่ห้องสมุดแต่ละแห่งใช้อยู่ วิเคราะห์หัวเรื่องที่ใช้แตกต่างกันออกไป เพื่อนำข้อบกพร่องและปัญหาต่าง ๆ มาเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงต่อไป ผลจากการวิจัย ปรากฏว่า ปัญหาสำคัญของหัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย คือ ขาดหนังสือ

การให้หัวเรื่องที่ทันสมัยเนื่องจากยังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำโดยตรง ขาดความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์ ฯลฯ จากการสำรวจและรวบรวมหัวเรื่องภาษาไทยของห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ๑๐ แห่ง เฉพาะหัวเรื่องที่เพิ่มเติมและแตกต่างกันมีจำนวนหัวเรื่องทั้งสิ้น ๖,๒๔๑ หัวเรื่อง ในจำนวนนี้เป็นหัวเรื่องที่มีปัญหาแตกต่างกัน ๓๑๔ กรณี กลุ่มที่เป็นปัญหามากที่สุดคือกลุ่มที่ใช้คำหรือวลีต่าง ๆ กัน แต่มีความหมายคล้ายคลึงกันหรือเหมือนกัน มีจำนวน ๑๐๖ กรณี นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้เสนอแนะหัวเรื่องภาษาไทยที่ได้จากการศึกษาและรวบรวมไว้อีกด้วย (อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโมสิต ๒๕๑๖ . ๑๔๘ - ๑๖๐)

ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ นิรมล หร่ายเจริญ ได้ทำการศึกษาเรื่องหัวเรื่องของหนังสือเกี่ยวกับประเทศไทยของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในส่วนกลางและหอสมุดแห่งชาติ โดยมีจุดมุ่งหมายในการศึกษาคือ ศึกษาถึงหัวเรื่องของหนังสือเกี่ยวกับประเทศไทยที่ใช้อยู่ในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในส่วนกลางและหอสมุดแห่งชาติ รวมทั้งความคิดเห็นของบรรณารักษ์ที่มีต่อหัวเรื่อง เหล่านั้นว่าเหมาะสมที่จะเป็นหัวเรื่องหรือไม่ ประการใด โดยรวบรวมหัวเรื่องจากบัตรรายการในห้องสมุด ๑๑ แห่ง และจากหนังสือหัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทยนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม สอบถามบรรณารักษ์ที่มีหน้าที่ทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทยในห้องสมุดกลาง หอสมุดคณะ จากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนกลาง และจากหอสมุดแห่งชาติ

ผลจากการศึกษา ปรากฏว่า หัวเรื่องส่วนใหญ่ที่บรรณารักษ์พิจารณาว่าเหมาะสมมีดังนี้ หัวเรื่องย่อแสดงวิธีเขียน ๓๔ หัวเรื่อง หัวเรื่องย่อใช้ตามชื่อภาษา ๒๔ หัวเรื่อง หัวเรื่องที่มีขอบข่ายเนื้อหาเดียวกันแต่ใช้คำหรือวลีต่างกัน ๑๓๔ หัวเรื่อง หัวเรื่องที่ใช้แตกต่างกันไปเฉพาะแต่ละห้องสมุด และต่างไปจากหัวเรื่องของหนังสือหัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ๗๐ หัวเรื่อง กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าหัวเรื่องเหล่านั้นมีความเหมาะสม ๓๗ หัวเรื่อง ไม่เหมาะสม ๓๓ หัวเรื่อง พร้อมทั้งเสนอแนะหัวเรื่องใหม่ ๑๔ หัวเรื่อง เห็นว่าไม่ควรนำมาใช้เป็นหัวเรื่อง ๑๔ หัวเรื่อง

ในการศึกษาดังนี้ พบว่า ปัญหาในการกำหนดหัวเรื่องของหนังสือเกี่ยวกับประเทศไทยมีดังนี้

๑. หัวเรื่องที่มีอยู่ในบัญชีต่าง ๆ ไม่พอใช้

๒ หัวเรื่องบางหัวเรื่องในคู่มือให้ความหมายกว้างเกินไปและยากเกินไป

๓. ศัพท์ทางเทคนิคต่าง ๆ ที่กำหนดเป็นหัวเรื่อง จะต้องเทียบเคียง เป็นภาษาไทยที่ถูกต้อง โดยการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชา

๔. หนังสือเฉพาะวิชา หนังสือที่ออกใหม่ ๆ ไม่สามารถจะกำหนดหัวเรื่องโดยอาศัยคู่มือที่มีอยู่ได้

๕. หนังสือที่มีหลายเรื่องอยู่ในเล่มเดียวกัน แต่ละเรื่องมีความสำคัญระดับเดียวกัน จึงยากแก่การใช้คำกว้าง ๆ เพื่อกำหนดหัวเรื่อง (นิรมล หรรายเจริญ ๒๕๑๔ : ๑๓๘ - ๑๓๙)

พ.ศ. ๒๕๒๒ ศุภลักษณ์ รัตนมณีฉัตร ได้ศึกษาในเรื่องการบริหารงานการจัดหมู่หนังสือ และทำบัตรรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ผลจากการวิจัยทางด้านหัวเรื่อง ปรากฏว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยทุกแห่งใช้หนังสือหัวเรื่องของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าหนังสือหัวเรื่องดังกล่าวมีหัวเรื่องที่ละเอียดและครอบคลุมหัวเรื่องทุกสาขาวิชา ส่วนหนังสือหัวเรื่องภาษาไทยนั้นถึงแม้ว่าห้องสมุดมหาวิทยาลัยทุกแห่งใช้หนังสือหัวเรื่องของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยก็ตาม แต่ก็ปรากฏว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ยังต้องใช้หนังสือหัวเรื่องอื่น ๆ และรวมทั้งการกำหนดหัวเรื่องขึ้นมาใช้เอง ย่อมแสดงว่าหนังสือหัวเรื่องของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ยังมีหัวเรื่องละเอียดไม่เพียงพอที่จะครอบคลุมความรู้ทุกสาขาวิชา และยังไม่เหมาะสมกับห้องสมุดมหาวิทยาลัย (ศุภลักษณ์ รัตนมณีฉัตร ๒๕๑๔ : ๑๖๒)

ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ยุพดี ต่อนุญญศุภชัย ได้ศึกษาเรื่องเสนอแนวกำหนดหัวเรื่องหนังสือภาษาไทยหมวดวิชาชีพในห้องสมุดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ซึ่งมีความมุ่งหมายในการศึกษาวิจัยเพื่อหาปัญหาหัวเรื่องหนังสือภาษาไทย ที่เกี่ยวกับวิชาชีพสามสาขา คือ สาขาช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และคหกรรม โดยรวบรวมหัวเรื่องจากบัตรรายการในห้องสมุด สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา จำนวน ๑๖ วิทยาเขต แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม ๒ ชนิด คือ ชนิดเลือกตอบอันดับความสำคัญ และชนิดเลือกตอบความเหมาะสม สอบถามนักศึกษา อาจารย์ และบรรณารักษ์ในสังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

ผลการศึกษามีดังนี้

๑ หัวเรื่องเฉพาะและหัวเรื่องทั่วไปที่เกี่ยวกับวิชาชีพที่สอบถามความนิยมอันดับหนึ่ง สอง และ สาม ผลปรากฏว่า หัวเรื่องที่ได้รับความนิยมเป็นอันดับหนึ่งในสาขาช่างอุตสาหกรรม

พหุขยกรรม และคหกรรม มีทั้งหมด ๒๖๐ หัวเรื่อง หัวเรื่องที่ได้รับการนิยามเป็นอันดับสอง มีทั้งหมด ๒๖๐ หัวเรื่อง และหัวเรื่องที่ได้รับการนิยามเป็นอันดับสาม มีทั้งหมด ๑๔๑ หัวเรื่อง

๒. หัวเรื่องเฉพาะและหัวเรื่องทั่วไปที่เกี่ยวกับวิชาชีพ ที่สอบถามความเหมาะสม จำนวนทั้งหมด ๔๔ หัวเรื่องนั้น ปรากฏว่า นักศึกษา อาจารย์ และบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ เห็นว่า หัวเรื่องทั้ง ๔๔ หัวเรื่องนี้ มีความเหมาะสมดีแล้วสามารถนำไปใช้ได้ (ยุพดี ต่อบุญศุภชัย ๒๕๒๕ : ๒๕๕ - ๒๗๖)

ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ดาราวรรณ เจียมเพิ่มพูน ได้ทำการศึกษาวิจัยในเรื่องการศึกษาการให้หัวเรื่องภาษาไทยในสาขาประชากรศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงปัญหาการให้หัวเรื่องภาษาไทยสำหรับหนังสือและเอกสารในสาขาประชากรศาสตร์ของบรรณารักษ์จัดหมู่และทำบัตรรายการจากห้องสมุดเฉพาะทางประชากรศาสตร์และแพทยศาสตร์ในกรุงเทพมหานคร รวม ๗ แห่ง นอกจากนี้ยังทำการสำรวจ รวบรวม และวิเคราะห์ถึงหัวเรื่องทางประชากรศาสตร์ จาก ๓ แหล่ง ได้แก่ หัวเรื่องจากหนังสือ "หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทยของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๓" หัวเรื่องจากการรวบรวมหัวเรื่องที่บรรณารักษ์ของห้องสมุด ๗ แห่ง ที่ทำการสำรวจได้กำหนดขึ้นใช้ และหัวเรื่องจากคำหรือวลีที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในหนังสือและเอกสารในสาขาวิชาประชากรศาสตร์ เพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความนิยมในการเลือกใช้หัวเรื่องของผู้ใช้บริการห้องสมุด

ผลจากการวิจัย ปรากฏว่า ปัญหาที่สำคัญในการให้หัวเรื่องภาษาไทยสำหรับหนังสือและเอกสารในสาขาวิชาประชากรศาสตร์ คือ ปัญหาการขาดหนังสือคู่มือการให้หัวเรื่องภาษาไทยในสาขาวิชาประชากรศาสตร์ เนื่องจากบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะในสาขานี้ไม่มีการประชุมปรึกษาหารือกันในเรื่องการกำหนดหัวเรื่องเพิ่มเติมขึ้นใช้ให้เป็นแบบเดียวกัน ดังนั้น หัวเรื่องที่ใช้กันอยู่มีหัวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิชาประชากรศาสตร์น้อยมาก ไม่ละเอียด ไม่ทันสมัย ศัพท์บางคำที่แปลมาจากภาษาต่างประเทศ ผู้ใช้ห้องสมุดไม่รู้รัก เนื่องจากไม่ได้ศัพท์บัญญัติที่แพร่หลาย ฯลฯ สำหรับการสำรวจ และรวบรวมหัวเรื่องภาษาไทยในสาขาวิชาประชากรศาสตร์จากหนังสือ "หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทยของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๓" จากหัวเรื่องที่บรรณารักษ์ของห้องสมุด ๗ แห่ง ได้กำหนดขึ้นใช้ และจากคำหรือวลีที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในหนังสือและเอกสารในสาขาวิชาประชากรศาสตร์ ได้หัวเรื่องทั้งหมด ๑,๓๐๕ หัวเรื่อง โดยผู้วิจัยได้นำหัวเรื่องทั้งหมดมาจัดทำแบบสอบถาม เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ใช้ห้องสมุดได้ ๔๔๑ กรณี ซึ่งจากการสำรวจ

ผลปรากฏว่า ผู้ใช้ห้องสมุดเห็นด้วยกับหัวเรื่องที่ผู้วิจัยได้เสนอให้เป็นส่วนใหญ่ และเมื่อพิจารณากับหัวเรื่องที่มีผู้ตอบว่าเป็นหัวเรื่องที่เหมาะสม จำนวนร้อยละ ๔๐ ขึ้นไป จากผู้ตอบทั้งหมด ปรากฏว่า หัวเรื่องที่มีผู้ตอบเห็นว่าเป็นหัวเรื่องที่เหมาะสมนั้น มีลักษณะการใช้คำแบบสามัญธรรมดาเป็นส่วนใหญ่ โดยไม่มีการใช้คำกลับกัน หรือใช้หัวเรื่องย่อยประกอบหัวเรื่องใหญ่ นอกจากนี้ เมื่อผู้วิจัย ได้พิจารณาถึงหัวเรื่องที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แต่มีการใช้ลักษณะคำแตกต่างกัน หัวเรื่องดังกล่าว มีหัวเรื่องให้พิจารณา ๖๐ กรณี ซึ่งผลจากการสำรวจ ปรากฏว่า หัวเรื่องที่มีผู้ตอบเห็นว่าเป็นหัวเรื่องที่เหมาะสมนั้นมีลักษณะการใช้คำเป็นแบบสามัญธรรมดาเป็นส่วนใหญ่เช่นกัน

จากงานวิจัยเกี่ยวกับหัวเรื่องทั้งของต่างประเทศและของประเทศไทย จะพบว่ามีการศึกษาถึงหัวเรื่องในประเด็นต่าง ๆ พอจะสรุปได้ดังนี้

- ๑ ปัญหาการใช้บัตรรายการและบัตรหัวเรื่อง
- ๒ การใช้รายการต่าง ๆ ในบัตรรายการ
๓. การเลือกใช้คำที่ใช้เป็นหัวเรื่อง เพื่อค้นหาเรื่องราวจากบัตรหัวเรื่อง
๔. ประโยชน์ของการใช้หัวเรื่องในบัตรรายการ
๕. ปัญหาการกำหนดหัวเรื่อง
๖. ความนิยมของคำที่สมควรกำหนดเป็นหัวเรื่อง

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้ ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

๑. กลุ่มตัวอย่าง
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล
๔. การจัดกระทำกับข้อมูล

๑. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ หนังสือภาษาไทยในหมวด ๔๔๕.๕๑ - ๔๔๕ ๕๑๘ หรือ ๔๔I - ๔๔I ๘ สำหรับห้องสมุดที่จัดหมู่หนังสือตามระบบทศนิยมของดิวอี้ และหนังสือภาษาไทยในหมวด PL๔๑๕๑ - PL๔๑๕๔ สำหรับห้องสมุดที่จัดหมู่หนังสือตามระบบห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน โดยศึกษาจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครที่เปิดสอนวิชาเอกภาษาไทยในคณะศิลปศาสตร์ หรือ มนุษยศาสตร์ หรือ อักษรศาสตร์ โดยถือเอาห้องสมุดคณะดังกล่าวเป็นแหล่งรวบรวมรายชื่อหนังสือภาษาไทย ในกรณีที่มหาวิทยาลัยเหล่านั้นไม่มีห้องสมุดคณะ หรือมีห้องสมุดคณะ แต่บัตรรายการทำจากห้องสมุดกลาง ก็ถือเอาห้องสมุดกลางเป็นแหล่งรวบรวมรายชื่อหนังสือภาษาไทย และในกรณีที่คณะดังกล่าวไม่ได้เปิดสอนที่วิทยาเขตกลาง ก็จะถือเอาห้องสมุดวิทยาเขตที่เปิดสอนคณะนั้น ๆ เป็นแหล่งรวบรวมรายชื่อหนังสือภาษาไทย

ห้องสมุดที่ผู้วิจัยดำเนินการศึกษา ได้แก่ ห้องสมุดดังต่อไปนี้

- ๑.๑ ห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๑.๒ ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ๑.๓ ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ๑.๔ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง

๑.๕ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

๑.๖ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ในการดำเนินการวิจัยจะใช้ตัวย่อโดยใช้อักษรตัวแรกของชื่อมหาวิทยาลัยแทนชื่อ

ห้องสมุดต่าง ๆ ดังนี้ คือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ใช้ตัวย่อว่า	จ .
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ใช้ตัวย่อว่า	ก
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ใช้ตัวย่อว่า	ธ .
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ใช้ตัวย่อว่า	ร .
มหาวิทยาลัยศิลปากร	ใช้ตัวย่อว่า	ศ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร	ใช้ตัวย่อว่า	ป

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยมีวิธีการดังนี้

๒ ๑ รวบรวมรายชื่อหนังสือภาษาไทยในหมวด ๔๔๘ ๔๑ - ๔๔๘.๔๑๘ หรือ ๔๔T ๔๔T ๘ และ PL๔๑๕๑ - PL๔๑๕๔ จากห้องสมุดมหาวิทยาลัย ทั้ง ๖ แห่ง โดยรวบรวมรายชื่อหนังสือจากบัตรแจ้งหมู่ (Shelf-list Card) ตามจำนวนที่มีอยู่จนถึงเดือนตุลาคม ๒๕๒๖ ซึ่งรวบรวมได้ ๔๔๗ ชื่อเรื่อง (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)

๒ ๒ นำรายชื่อหนังสือที่ได้จากข้อ ๑ มาจัดเรียงตามลำดับอักษรของผู้แต่ง ซึ่งจะทำให้ทราบว่าหนังสือชื่อเรื่องนั้น ๆ มีอยู่ในห้องสมุดใดบ้าง ดังตัวอย่าง

ลำดับ ที่	รายชื่อหนังสือ	จ	ก	ธ	ร	ศ	ป
๑	กฤตวิทย์ ดวงสร้อยทอง หลักภาษา พิมพ์ครั้งที่ ๒			✓	✓	✓	✓
๒	กาญจนา นาสกุล ระบบเสียงภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ ๒	✓	✓	✓	✓	✓	✓
๓	กาญจนา นิคมติลก ประวัติความเป็นมาของภาษาไทย	✓	✓	✓	✓	✓	✓
๔	การฝึกหัดกรู กรม การใช้ภาษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓
๕	จินดา งามธุว ภาษาศาสตร์ภาษาไทย	✓			✓		

รายชื่อหนังสือในข้อ ๒ นี้ ถ้าเป็นหนังสือชื่อเรื่องเดียวกัน แต่อยู่ต่างห้องสมุดกันถือเป็น

๑ ชื่อเรื่อง และถ้าเป็นหนังสือที่พิมพ์เกินกว่า ๑ ครั้ง จะนับเอาฉบับครั้งหลังสุดมาพิจารณา

๒.๓ นำหนังสือตามข้อ ๒ มาพิจารณาเพื่อกำหนดหัวเรื่องย่อย โดยทุกชื่อเรื่อง ผู้วิจัยจะพิจารณาเนื้อหาว่าหนังสือนั้น ๆ ได้กล่าวถึงภาษาไทยในหัวข้อหลักย่อยใดบ้าง แล้วกำหนดเป็นหัวเรื่องย่อยไว้

ในการกำหนดหัวเรื่องย่อยนี้ จะพิจารณาตามแนวทางกำหนดหัวเรื่องย่อยในภาษาอังกฤษ ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือ Library of Congress Subject Headings (Library of Congress 1980 766 - 771)

๒.๔ นำคำหรือวลีที่รวบรวมได้จากการศึกษาหนังสือทั้งหมดมาเรียงตามลำดับอักษร

๒.๕ พิจารณาทาความถี่ของคำหรือวลีที่เรียงตามลำดับอักษรแล้ว

๒.๖ นำคำหรือวลีทั้งหมดที่จะใช้เป็นหัวเรื่องย่อยมาบรรจุในแบบสอบถามสำหรับคำหรือวลีที่แตกต่างกัน แต่มีความหมายคล้ายคลึงกัน จะเลือกเอาคำหรือวลีที่มีความถี่สูงที่สุดมาอยู่ในแบบสอบถาม

๒.๗ สร้างแบบสอบถามและนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย จำนวน ๕ ท่าน พิจารณาคำที่เหมาะสมของคำหรือวลีที่จะใช้เป็นหัวเรื่องย่อย

ในการพิจารณาเลือกผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย ได้คำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- เป็นผู้ที่มีผลงานทางวิชาการ เช่น เป็นตำราทางสาขาวิชาภาษาและภาษาไทย

ตลอดจนมีผลงานวิจัยทางสาขาวิชาภาษาและภาษาไทย

- เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านนี้โดยตรง คือ ได้ศึกษาและสอนในสาขาวิชานี้

ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย ทั้ง ๕ ท่าน มีรายชื่อดังต่อไปนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. คัลยา ตึงศภัทัย และคณะอาจารย์
ภาควิชาภาษาสาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒. รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา นากสกุล รองศาสตราจารย์ประจำ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นววรรณ พันธุเมธา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔. รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ กาพย์กลอน รองศาสตราจารย์ประจำ
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคาแหง

๕. รองศาสตราจารย์ ดร. วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์ รองศาสตราจารย์ประจำ
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ตัวอย่างของแบบสอบถาม

คำหรือวลีที่เป็นหัวเรื่องย่อ	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
๑. กริยาวลี				
๒. การเขียน				
๓. การเรียงลำดับคำ				
๔. กาล				
๕. คัพท์				
๖. คำบอกกำหนด				

คำหรือวลีที่เป็นหัวเรื่องย่อ	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
๗. นิรุกติศาสตร์				
๘. ประโยคผสม				
๙. พยัญชนะ				
๑๐. ไวยากรณ์การก				

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและรับคืนจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๔ ท่าน ด้วยตนเอง

๔. การจัดกระทำข้อมูล

๔.๑ หากผลรวมของความถี่ของคะแนนคำตอบแต่ละข้อ ข้อใดที่มีความถี่ในช่องเหมาะสมแล้ว ๓ ใน ๕ หรือมากกว่า จะถือว่าข้อนั้นเป็นหัวเรื่องย่อที่ใช้ได้

๔.๒ ข้อใดมีความถี่ ๒ หรือต่ำกว่าในช่องเหมาะสมแล้ว ก็จะพิจารณาหัวเรื่องที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ใหม่ หากคำหรือวลีที่เสนอใหม่มีความถี่สูงสุด ก็จะเลือกคำนั้นเป็นหัวเรื่องย่อที่ใช้ได้

๔.๓ หากข้อใดมีความถี่ในช่องเหมาะสมแล้ว เท่ากับความถี่ของคำที่เสนอแนะให้ใหม่ จะให้ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทยที่ควบคุมปริญญาณพนธ์เป็นผู้ตัดสิน

๔.๔ หากข้อใดมีความถี่ ๓ ใน ๕ หรือมากกว่า ในช่องไม่จำเป็นต้องนำมาใช้ จะไม่พิจารณานำมาเป็นหัวเรื่องย่อ

๔.๕ หากข้อใดที่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทยเห็นว่ายังไม่เหมาะสม และได้เสนอแนะให้ใหม่ ซึ่งคำหรือวลีที่เสนอให้ใหม่มีความถี่ไม่ถึง ๓ คำหรือวลีนั้นจะทราบายการโยงไปสู่คำหรือวลีที่ได้รับการพิจารณาให้เป็นหัวเรื่องย่อย

๔.๖ จัดทำบัญชีแยกคำหรือวลีเป็นกลุ่ม ๆ ตามข้อ ๔.๑ เป็นบัญชีหนึ่ง ๔.๖ และ ๔.๖ เป็นอีกบัญชีหนึ่ง และ ๔.๔ เป็นอีกบัญชีหนึ่ง

๔.๗ จัดทำบัญชีหัวเรื่องย่อยที่ได้รับการพิจารณาแล้ว

บทที่ ๔

ผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของคำหรือวลีที่สมควรกำหนดเป็นหัวเรื่องย่อยตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย" ที่พิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย ๕ ท่าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

N = 5

คำหรือวลีที่เป็นหัวเรื่องย่อย	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
	ความถี่	ความถี่		ความถี่
๑. กรรตุการก	๓	-	-	๒
๒. กรรตุวาทก	๓	-	-	๒
๓. กรรรมการก	๓	-	-	๒
๔. กรรรมวาทก	๓	-	-	๒
๕. กรรยาวลี	๕	-	-	-
๖. กลลัทธิศาสตร์	๕	-	-	-
๗. การรก	๕	-	-	-
๘. การกระจายอักษร	๔	-	-	๑
๙. การกลมกลืนเสียง	๕	-	-	-
๑๐. การกลายความหมาย	๔	๑	การเปลี่ยนแปลง ของความหมาย	-
๑๑. การกลายเสียง	๔	๑		-

คำหรือวลีที่เป็นหัวข้อเรื่องย่อ	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
	ความถี่	ความถี่		ความถี่
๑๒. การเขียน	๕	-	-	-
๑๓. การจำแนกคำ	๕	-	-	-
๑๔. การใช้ถ้อยคำ	๕	-	-	-
๑๕. การใช้ภาษา	๕	-	-	-
๑๖. การตัดเสียง	๕	๑	การลดเสียง	-
๑๗. การตัดเสียงกลาง	๕	-	-	๑
๑๘. การตัดเสียงหน้า	๕	-	-	๑
๑๙. การตัดเสียงหลัง	๕	-	-	๑
๒๐. การเติมเสียง	๕	๑	การเพิ่มเสียง	-
๒๑. การเติมเสียงกลาง	๕	-	-	๑
๒๒. การเติมเสียงหน้า	๕	-	-	๑
๒๓. การเติมเสียงหลัง	๕	-	-	๑
๒๔. การถอดความ	๕	-	-	-
๒๕. การถ่ายตัวอักษร	๕	-	-	-
๒๖. การบัญญัติศัพท์	๕	-	-	-
๒๗. การประสมอักษร	๕	-	-	-
๒๘. การเปลี่ยนเป็นเสียงที่เพี้ยนแย้ง	๒	-	-	๓
๒๙. การเปลี่ยนแปลงของภาษา	๕	-	-	-
๓๐. การแปล	๕	-	-	-
๓๑. การผันอักษร	๕	-	-	๑

คำหรือวลีที่เป็นหัวเรื่องย่อย	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
	ความถี่	ความถี่		ความถี่
๓๒. การย่อความ	๕	-	-	-
๓๓. การย่อหน้า	๕	-	-	-
๓๔. การเรียงลำดับคำ	๕	-	-	-
๓๕. การละกริยา	๕	-	-	-
๓๖. การละคำ	๕	-	-	-
๓๗. การละนาม	๕	-	-	-
๓๘. การละบุพบท	๕	-	-	-
๓๙. การลากเข้าความ	๔	-	-	๐
๔๐. การเว้นวรรค	๕	-	-	-
๔๑. การสร้างคำ	๔	๑	การประกอบของคำ	-
๔๒. การสะกดการันต์	๕	-		-
๔๓. การสับเสียง	๕	-		-
๔๔. การอ่านออกเสียง	๕	-		-
๔๕. การติดการก	๓	-		๒
๔๖. การติดวาก	๓	-	-	๒
๔๗. กาล	๕	-	-	-
๔๘. กาลวลี	๕	-	-	-
๔๙. กาลวิเศษณ์	๔	-	-	๑
๕๐. ความหมายของคำ	๕	-	-	-
๕๑. คำกร่อน	๕	-	-	-
๕๒. คำกริยา	๕	-	-	-

คำหรือวลีที่เป็นหัวเรื่องย่อย	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้งนำมาใช้
	ความถี่	ความถี่		ความถี่
๕๓. คำกริยาช่วย	๕	-	-	-
๕๔. คำกริยาทวิกรรม	๕	-	-	-
๕๕. คำกริยาวิเศษณ์	๕	-	-	-
๕๖. คำกริยาสกรรม	๕	-	-	-
๕๗. คำกริยาอกรรม	๕	-	-	-
๕๘. คำกรุและลหุ	๕	-	-	๑
๕๙. คำคล้าย	๓	๑	กำพ้อง	๑
๖๐. คำคุณศัพท์	๕	-	-	-
๖๑. คำแจกถูก	๒	-	-	๓
๖๒. คำเฉพาะอาชีพ	๕	๑	ศัพท์เฉพาะอาชีพ	-
๖๓. คำช่วยหน้ากริยา	๕	-	-	-
๖๔. คำช่วยหลังกริยา	๕	-	-	-
๖๕. คำเชื่อม	๕	-	-	-
๖๖. คำซ้อน	๕	-	-	-
๖๗. คำซ้ำ	๕	-	-	-
๖๘. คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ	๕	-	-	-
๖๙. คำนาม	๕	-	-	-
๗๐. คำนำหน้าชื่อ	๕	-	-	-
๗๑. คำบอกกำหนด	๕	-	-	-
๗๒. คำบอกจำนวน	๕	-	-	-

คำหรือวลีที่เป็นตัว เรียงย่อ	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
	ความถี่	ความถี่		ความถี่
๗๓. คำบอกจำนวนนับ	๒	-	-	๓
๗๔. คำบอกลำดับที่	๔	๑	คำบอกลำดับ	-
๗๕. คำบอกเวลา	๕	-	-	-
๗๖. คำบุพบท	๕	-	-	-
๗๗. คำโบราณ	๕	-	-	-
๗๘. คำปฏิเสธ	๕	-	-	-
๗๙. คำประสม	๕	-	-	-
๘๐. คำเป็นและคำตาย	๕	-	-	-
๘๑. คำผวน	๕	-	-	-
๘๒. คำผสม	๕	-	-	-
๘๓. คำแผลง	๕	-	-	-
๘๔. คำพยางค์เดียว	๕	-	-	-
๘๕. คำพ้อง	๕	-	-	-
๘๖. คำพ้องรูป	๔	-	-	๑
๘๗. คำพ้องเสียง	๔	-	-	๑
๘๘. คำพิเศษ	๔	-	-	๑
๘๙. คำมูล	๔	-	-	-
๙๐. คำย่อ	๔	-	-	๑
๙๑. คำยืม	๔	๑	คำยืมจากภาษาต่างประเทศ	-
๙๒. คำจรรยา	๕	-	-	-

คำหรือวลีที่เป็นหัวข้อเรื่องย่อ	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
	ความถี่	ความถี่		ความถี่
๔๓ คำสัทนาม	๕	-	-	-
๔๔ คำลำดับเครือญาติ	๕	-	-	-
๔๕ คำเลียนเสียงธรรมชาติ	๕	๑	คำเลียนเสียง	-
๔๖ คำวิเศษณ์	๕	-	-	-
๔๗ คำสมาสและสนธิ	๓	๒	คำสมาส	-
		๑	การสนธิ	-
๔๘ คำสรรพนาม	๕	-	-	-
๔๙ คำสแลง	๓	๑	คำคะนอง	-
		๑	คำสะแลง	-
๑๐๐ คำสองพยางค์	๕	-	-	๑
๑๐๑ คำสันธาน	๕	-	-	-
๑๐๒ คำสุภาพ	๕	-	-	๑
๑๐๓ คำแสดงการถาม	๓	๑	คำถาม	๑
		๑	คำที่เป็นคำถาม	-
๑๐๔ คำแสดงการสั่ง	๒	๑	คำที่เป็นคำสั่ง	๒
		๑	คำสั่ง	-
๑๐๕ คำหน้ากริยา	๕	-	-	-
๑๐๖ คำหน้าจำนวน	๕	-	-	-
๑๐๗ คำหลังกริยา	๕	-	-	-
๑๐๘ คำหลังจำนวน	๕	-	-	-

คำหรือวลีที่เป็นหัวเรื่องย่อย	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
	ความถี่	ความถี่		ความถี่
๑๐๔. คำหลายพยางค์	๕	-	-	-
๑๑๐. คำอุทาน	๕	-	-	-
๑๑๑. เครื่องหมายวรรคตอน	๕	-	-	-
๑๑๒. จังหวะ	๕	-	-	-
๑๑๓. ตัวอักษร	๕	-	-	-
๑๑๔. ไตรยางศ์	๕	-	-	-
๑๑๕. ท่วงทำนองเขียน	๕	๑	ลีลาการเขียน	-
๑๑๖. ทำนองเสียง	๕	-	-	-
๑๑๗. นามวลี	๕	-	-	-
๑๑๘. นิเทศมาลา	๒	-	-	๓
๑๑๙. นิยมวิเศษณ์	๕	-	-	๑
๑๒๐. นิยมสรรพนาม	๕	-	-	๑
๑๒๑. นิรุกติศาสตร์	๕	-	-	-
๑๒๒. แนวเทียบ	๕	-	-	-
๑๒๓. บริบท	๕	-	-	-
๑๒๔. บุรุษ	๓	-	-	๒
๑๒๕. บุรุษที่สอง	๓	-	-	๒
๑๒๖. บุรุษที่สาม	๓	-	-	๒
๑๒๗. บุรุษที่หนึ่ง	๓	-	-	๒
๑๒๘. บุรุษสรรพนาม	๕	-	-	-
๑๒๙. ประดิษฐานวิเศษณ์	๓	-	-	๒

กำหนดวิธีที่เป็นหัวข้อเรื่องย่อ	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
	ความถี่	ความถี่		ความถี่
๑๓๐ ประดิษฐ์วิธีพิเศษ	๓	-	-	๒
๑๓๑ ประพันธ์วิธีพิเศษ	๓	-	-	๒
๑๓๒ ประพันธ์สรรพนาม	๓	-	-	๒
๑๓๓ ประมวลวิธีพิเศษ	๓	-	-	๒
๑๓๔. ประโยค	๕	-	-	-
๑๓๕. ประโยคขอรับรอง	๕	-	-	๑
๑๓๖. ประโยคคำถาม	๕	-	-	-
๑๓๗. ประโยคคำสั่ง	๕	-	-	-
๑๓๘. ประโยคเชื่อม	๕	-	-	๑
๑๓๙. ประโยคซับซ้อน	๕	-	-	๑
๑๔๐. ประโยคบอกเล่า	๕	-	-	-
๑๔๑. ประโยคปฏิเสธ	๕	-	-	-
๑๔๒. ประโยคผสม	๕	๑	ประโยคความรวม	-
๑๔๓. ประโยคเริ่มและไม่เริ่ม	๕	-	-	-
๑๔๔. ประโยคสามัญ	๕	-	-	-
๑๔๕. ปริศนาละลา	๒	-	-	๓
๑๔๖. ปดุงจารีพิเศษ	๓	-	-	๒
๑๔๗. ปดุงจารีสรรพนาม	๓	-	-	๒
๑๔๘. ปัจจุบันกาล	๓	-	-	๒
๑๔๙. พจน์	๕	-	-	-

คำหรือวลีที่เป็นหัวเรื่องย่อ	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
	ความถี่	ความถี่		ความถี่
๑๕๐. พยัญชนะ	๕	-	-	-
๑๕๑. พยัญชนะเสียงกึ่งสระ	๑	๓	พยัญชนะกึ่งสระ	๑
๑๕๒. พยัญชนะเสียงกึ่งเสียดแทรก	๑	๒	พยัญชนะกึ่งเสียดแทรก	๑
		๑	พยัญชนะกึ่งเสียดแทรก	
๑๕๓. พยัญชนะเสียงข้างลิ้น	๑	๓	พยัญชนะข้างลิ้น	๑
๑๕๔. พยัญชนะเสียงนาสิก	๑	๓	พยัญชนะนาสิก	๑
๑๕๕. พยัญชนะเสียงระเบิด	๑	๒	พยัญชนะระเบิด	๑
		๑	พยัญชนะกัก	
๑๕๖. พยัญชนะเสียงร้าว	๑	๓	พยัญชนะร้าว	๑
๑๕๗. พยัญชนะเสียงเสียดแทรก	๑	๓	พยัญชนะเสียดแทรก	๑
๑๕๘. พยัญชนะเหลว	๒	-	-	๓
๑๕๙. พยางค์	๔	-	-	๑
๑๖๐. พหูพจน์	๔	-	-	๑
๑๖๑. พิเศษวลี	๒	-	-	๓
๑๖๒. เพศ	๕	-	-	-
๑๖๓. ภาษาโฆษณา	๕	-	-	-
๑๖๔. ภาษาถิ่น	๕	-	-	-
๑๖๕. ภาษาธุรกิจ	๔	-	-	๑
๑๖๖. ภาษาพูด	๕	-	-	-

คำหรือวลีที่เป็นหัวข้อเรื่องย่อย	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
	ความถี่	ความถี่		ความถี่
๑๖๗. ภาษามาตรฐาน	๕	-	-	-
๑๖๘. ภาษาหนังสือพิมพ์	๕	-	-	-
๑๖๙. มาลา	๔	-	-	๑
๑๗๐. ระบบเสียง	๕	-	-	-
๑๗๑. ระเบียบของถ้อยคำ	๕	-	-	-
๑๗๒. รากคำ	๕	-	-	-
๑๗๓. ราชาศัพท์	๕	-	-	-
๑๗๔. ลักษณะวิเศษณ์	๔	-	-	๑
๑๗๕. วลีวิภาค	๕	-	-	-
๑๗๖. วรรณยุกต์	๕	-	-	-
๑๗๗. วลี	๕	-	-	-
๑๗๘. วากยสัมพันธ์	๕	-	-	-
๑๗๙. วาจก	๕	-	-	-
๑๘๐. วิกตรรถกริยา	๕	-	-	-
๑๘๑. วิกัฏการก	๓	-	-	๒
๑๘๒. วิภาคสรรพนาม	๓	-	-	๒
๑๘๓. วิเศษณการก	๒	-	-	๓
๑๘๔. วิสามานยนาม	๕	-	-	-
๑๘๕. ไวยากรณ์และคำตรงข้าม	๔	๑	คำตรงกันข้าม	-
		๐	ไวยากรณ์	

คำหรือวลีที่เป็นหัวข้อเรื่องย่อย	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
	ความถี่	ความถี่		ความถี่
๑๘๖. ไวยากรณ์	๕	-	-	-
๑๘๗. ไวยากรณ์การก	๕	-	-	-
๑๘๘. ไวยากรณ์โครงสร้าง	๕	-	-	-
๑๘๙. ไวยากรณ์เชิงประวัติ	๓	๑	ประวัติของไวยากรณ์	๑
๑๙๐. ไวยากรณ์แนวเดิม	๓	-	-	๒
๑๙๑. ไวยากรณ์ปรัวรรต	๕	-	-	-
๑๙๒. ไวยากรณ์เปรียบเทียบ	๔	๑	การศึกษาเปรียบเทียบไวยากรณ์	-
๑๙๓. ศักดิมาลา	๒	-	-	๓
๑๙๔. สถานาวลี	๕	-	-	-
๑๙๕. สถานวิเศษณ์	๕	-	-	-
๑๙๖. สภาวมาลา	๔	-	-	๑
๑๙๗. สมุหนาม	๕	-	-	-
๑๙๘. สรรพนามวลี	๕	-	-	๑
๑๙๙. สรศาสตร์	๓	๑	สัทวิทยา	-
		๑	สัทศาสตร์	-
๒๐๐. สระ	๕	-	-	-
๒๐๑. สระเดี่ยว	๕	-	-	-
๒๐๒. สระประสม	๕	-	-	-
๒๐๓. สรรีลศาสตร์	๕	-	-	-
๒๐๔. สัทศาสตร์	๕	-	-	-

คำหรือวลีที่เป็นหัวข้อเรื่องย่อย	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
	ความถี่	ความถี่	°	ความถี่
๒๐๕ ลัทธอักษร	๕	-	-	-
๒๐๖ ลัมผัส	๕	-	-	-
๒๐๗ สามานยนาม	๕	-	-	-
๒๐๘. สำนวน	๕	-	-	-
๒๐๙. สุนศัพท์	๑	๑	ภาษาดอกไม้	๓
๒๑๐. โสตัสศาสตร์	๕	-	-	-
๒๑๑. อดีตกาล	๓	-	-	๒
๒๑๒. อนาคตกาล	๓	-	-	๒
๒๑๓. อนิยมวิเศษณ์	๔	-	-	๐
๒๑๔. อนิยมสรรพนาม	๔	-	-	๑
๒๑๕. อนุพากย์	๕	-	-	-
๒๑๖. อนุพากย์คุณศัพท์	๕	-	-	-
๒๑๗. อนุพากย์นาม	๕	-	-	-
๒๑๘. อนุพากย์วิเศษณ์	๕	-	-	-
๒๑๙. อนุพากย์หลัก	๕	-	-	-
๒๒๐. อพจน์	๔	๐	-	๑
๒๒๑. อรรถศาสตร์	๕	-	-	-
๒๒๒. อักษรวิธี	๕	-	-	-
๒๒๓. อักษรควบและอักษรนำ	๕	-	-	-
๒๒๔. อักษรคู่และอักษรเดี่ยว	๔	-	-	๑

คำหรือวลีที่เป็นหัวเรื่องย่อ	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
	ความถี่	ความถี่		ความถี่
๒๒๕ อาการนาม	๕	-	-	-
๒๒๖. อาภัพิตา	๒	-	-	๓
๒๒๗ อุทานวลี	๕	-	-	-
๒๒๘ อุปสรรคและปัจจัย	๕	-	-	-
๒๒๙. เอกพจน์	๕	-	-	๑

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงให้เห็นว่า หัวเรื่องย่อที่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย มีความเห็นว่าเหมาะสมที่จะใช้เป็นหัวเรื่องย่อมี ๒๑๑ หัวเรื่องย่อ เห็นว่ายังไม่เหมาะสมที่จะนำมาเป็นหัวเรื่องย่อและได้เสนอแนะปรับปรุงมี ๗ หัวเรื่องย่อ และเห็นว่าไม่จำเป็นต้องนำมาใช้กำหนดเป็นหัวเรื่องย่อมี ๑๐ หัวเรื่องย่อ

บทที่ ๔

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อกำหนดคำหรือวลีต่าง ๆ ที่ใช้เป็นหัวเรื่องย่อยตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย"

วิธีดำเนินการศึกษากันคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษากันคว้าตามลำดับชั้น ดังต่อไปนี้

๑. รวบรวมรายชื่อหนังสือภาษาไทยในหมวด ๔๔๕.๙๖ - ๔๔๕ ๙๑๘ หรือ ๔๔T - ๔๔T ๘ และ PL๔๑๕๑ - PL๔๑๙๙ จากห้องสมุดมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร รวม ๖ แห่ง

๒. นำหนังสือตมข้อ ๑ มาพิจารณาเพื่อกำหนดหัวเรื่องย่อยขึ้น โดยจะพิจารณาตามแนวการกำหนดหัวเรื่องย่อยในภาษาอังกฤษที่ปรากฏอยู่ในหนังสือ Library of Congress Subject Headings

๓. นำคำหรือวลีที่รวบรวมได้จากการศึกษาหนังสือทั้งหมดมาเรียงตามลำดับอักษรเพื่อบรรจุในแบบสอบถาม

๔. สร้างแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย ๕ ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของคำหรือวลีที่สมควรกำหนดเป็นหัวเรื่องย่อย โดยผู้วิจัยไปส่งและรับแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่านด้วยตนเอง

การจัดกระทำข้อมูล

๑. หาผลรวมของค่าของคะแนนคำตอบแต่ละข้อ

๒. ข้อใดที่มีค่าในช่องเหมาะสมแล้ว ๓ ใน ๕ หรือมากกว่า จะถือว่าข้อนั้นเป็นหัวเรื่องย่อยที่ใช้ได้

๓. ข้อใดที่มีความถี่ ๒ หรือต่ำกว่าในช่องเหมาะสมแล้ว จะพิจารณาหัว เรื่องที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ใหม่ หากคำหรือวลีที่เสนอใหม่มีความถี่สูงสุด ก็จะเลือกคำนั้นเป็นหัว เรื่องย่อยที่ใช้ได้

๔. ข้อใดที่มีความถี่ ๓ ใน ๔ หรือมากกว่าในช่องไม่จำเป็นต้องนำมาใช้ จะไม่พิจารณา นำมาเป็นหัว เรื่องย่อย

๕. ข้อใดที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ายังไม่เหมาะสม และได้เสนอแนะให้ใหม่ ซึ่งคำหรือวลีที่เสนอให้ใหม่มีความถี่ไม่ถึง ๓ คำหรือวลีนั้นจะทำรายการโยกไปสู่คำหรือวลีที่ได้รับการพิจารณาให้เป็นหัว เรื่องย่อย

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

๑. หัว เรื่องย่อยที่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย เห็นว่า เหมาะสมที่จะใช้ เป็นหัว เรื่องย่อย มี ๒๑๑ หัว เรื่องย่อย คือ

- การตุการก	- การใช้ภาษา
- การรดูวจาก	- การตัด เสียง
- การรการก	- การตัด เสียงกลาง
- การรมาจก	- การตัด เสียงหน้า
- กริยาวลี	- การตัด เสียงหลัง
- กลัทธิศาสตร์	- การ เติม เสียง
- การรก	- การ เติม เสียงกลาง
- การกร-จายอักษร	- การ เติม เสียงหน้า
- การกลมกลืนเสียง	- การ เติม เสียงหลัง
- การกลมกลืนความหมาย	- การถอดความ
- การกลายเสียง	- การถ่ายตัวอักษร
- การเขียน	- การบัญญัติศัพท์
- การจำแนกคำ	- การประสมอักษร
- การใช้ถ้อยคำ	- การเปลี่ยนแปลงของภาษา

- การแปล	- คำกริยาริเศษณ์
- การผันอักษร	- คำกริยาสกรรม
- การย่อความ	- คำกริยาอกรรม
- การย่อหน้า	- คำครูและลหุ
- การเรียงลำดับคำ	- คำคล้าย
- การละกริยา	- คำคุณศัพท์
- การละคำ	- คำเฉพาะอาชีพ
- การละนาม	- คำช่วยหน้ากริยา
- การละบุพพ	- คำช่วยหลังกริยา
- การลากเข้าความ	- คำเชื่อม
- การเว้นวรรค	- คำขึ้น
- การสร้างคำ	- คำซ้ำ
- การสะกดการันต์	- คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ
- การสับเสียง	- คำนาม
- การอ่านออกเสียง	- คำนำหน้าชื่อ
- การขีดการก	- คำบอกกำหนด
- การขีดวาก	- คำบอกจำนวน
- กาล	- คำบอกลำดับที่
- กาลวลี	- คำบอกเวลา
- กาลวิเศษณ์	- คำบุพพ
- ความหมายของคำ	- คำโบราณ
- คำกร่อน	- คำปฏิเสธ
- คำกริยา	- คำประสม
- คำกริยาช่วย	- คำเป็นและคำตาย
- คำกริยาทวิกรรม	- คำผวน

- คำผสวน
- คำแผลง
- คำพยางค์เดียว
- คำพ้อง
- คำพ้องรูป
- คำพ้องเสียง
- คำพิเศษ
- คำมูล
- คำย่อ
- คำยืม
- คำลงท้าย
- คำลักษณนาม
- คำลำดับเครือญาติ
- คำเลียนเสียงธรรมชาติ
- คำวิเศษณ์
- คำสมาสและสนธิ
- คำสรรพนาม
- คำสแลง
- คำสองพยางค์
- คำสันธาน
- คำสุภาพ
- คำแสดงการถาม
- คำแสดงการสั่ง
- คำหน้ากริยา
- คำหน้าจำนวน

- คำหลังกริยา
- คำหลังจำนวน
- คำหลายพยางค์
- คำอุทาน
- เครื่องหมายวรรคตอน
- จังหวะ
- ตัวอักษร
- ไตรยางศ์
- ท่วงทำนอง เขียน
- ทำนอง เสียง
- นามวลี
- นิยมวิเศษณ์
- นิยมสรรพนาม
- นิรุกติศาสตร์
- แนวเทียบ
- บริบท
- บุรุษ
- บุรุษที่สอง
- บุรุษที่สาม
- บุรุษที่หนึ่ง
- บุรุษสรรพนาม
- ประดิษฐานวิเศษณ์
- ประดิษฐานวิเศษณ์
- ประพันธ์วิเศษณ์
- ประพันธ์สรรพนาม

- ประมวลวิเศษณ์
- ประโยค
- ประโยคขอร้อง
- ประโยคคำถาม
- ประโยคคำสั่ง
- ประโยคเชื่อม
- ประโยคซับซ้อน
- ประโยคบอกเล่า
- ประโยคปฏิเสธ
- ประโยคผสม
- ประโยคเริ่มและไม่เริ่ม
- ประโยคสามัญ
- ปฏิจจาวิเศษณ์
- ปฏิจจาสรรพนาม
- ปัจจุบันกาล
- พจน์
- พยัญชนะ
- พยางค์
- พหูพจน์
- เพศ
- ภาษาโฆษณา
- ภาษาถิ่น
- ภาษาธุรกิจ
- ภาษาพูด
- ภาษามาตรฐาน
- ภาษาหนังสือพิมพ์
- มาลา
- ระบบเสียง
- ระเบียบของถ้อยคำ
- รากคำ
- ราชาศัพท์
- ลักษณะวิเศษณ์
- วจีวิภาค
- วรรณยุกต์
- วลี
- วากยสัมพันธ์
- วาจก
- วิกตรรถกริยา
- วิกิตติการก
- วิภาคสรรพนาม
- วิสามานยนาม
- ไวยากรณ์และคำตรงกันข้าม
- ไวยากรณ์
- ไวยากรณ์การก
- ไวยากรณ์โครงสร้าง
- ไวยากรณ์เชิงประวัติ
- ไวยากรณ์แนวเดิม
- ไวยากรณ์ปวิวรรต
- ไวยากรณ์เปรียบเทียบ
- สถานวลี

- สถาบันพิเศษ	- อนิยมวิเศษณ์
- สภาวามาลา	- อนิยมสรพนาม
- สมุหนาม	- อนุพากย์
- สรรพนามวลี	- อนุพากย์คุณศัพท์
- สรศาสตร์	- อนุพากย์นาม
- สระ	- อนุพากย์วิเศษณ์
- สระเดี่ยว	- อนุพากย์หลัก
- สระประสม	- อพจน์
- สรีรศาสตร์	- อรรถศาสตร์
- สัทศาสตร์	- อักษรวิธี
- สัทอักษร	- อักษรควบและอักษรนำ
- สัมผัส	- อักษรคู่และอักษรเดี่ยว
- สามานยนาม	- อาการนาม
- ส่วนวน	- อุทาน วลี
- โสณศาสตร์	- อุปสรรคและปัจจัย
- อหิตกาล	- เอกพจน์
- อนาคตกาล	

๒. หัวเรื่องย่อยที่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย เห็นว่ายังไม่เหมาะสมที่จะนำมา เป็น

หัวเรื่องย่อย และได้เสนอแนะปรับปรุง มี ๗ หัวเรื่องย่อย คือ

พยางค์เสียงกึ่งสระ	เสนอแนะปรับปรุง เป็น	- พยางค์เสียงกึ่งสระ
- พยางค์เสียงกึ่งเสียงแทรก	เสนอแนะปรับปรุง เป็น	- พยางค์เสียงกึ่งเสียงแทรก
- พยางค์เสียงข้างสั้น	เสนอแนะปรับปรุง เป็น	- พยางค์เสียงข้างสั้น
- พยางค์เสียงนาสิก	เสนอแนะปรับปรุง เป็น	- พยางค์เสียงนาสิก
- พยางค์เสียงระเบิด	เสนอแนะปรับปรุง เป็น	- พยางค์เสียงระเบิด
- พยางค์เสียงร้าว	เสนอแนะปรับปรุง เป็น	- พยางค์เสียงร้าว
- พยางค์เสียงเสียงแทรก	เสนอแนะปรับปรุง เป็น	- พยางค์เสียงเสียงแทรก

๓. หัวเรื่องย่อยที่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทยเห็นว่าไม่จำเป็นต้องนำมาใช้กำหนดเป็น

หัวเรื่องย่อย มี ๑๑ หัวเรื่องย่อย คือ

- การเปลี่ยนเป็นเสียงที่เพดานแข็ง	- พิเศษวลี
- คำแจกลูก	- วิเศษณการก
- คำบอกจำนวนนับ	- ศักติมาลา
- นิเทศมาลา	- สุตกัณฑ์
- ปรีกัณมาลา	- อาณัติมาลา
- พยัญชนะเหลว	

๔. หัวเรื่องย่อยที่กำหนดให้ใช้อยู่แล้วในหนังสือ "หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย" ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ๒๕๒๕ : ๑๓๔ - ๑๓๖) และหนังสือ "หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทยของห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์" (ทองหยดประทุมวงศ์ ๒๕๒๑ ๑๖๔ - ๑๗๑) มี ๑๔ หัวเรื่องย่อย คือ

- การใช้ภาษา	- ภาษาถิ่น
- การถ่ายตัวอักษร	- ราชาศัพท์
- การอ่านออกเสียง	- วรรณยุกต์
- คำแผลง	- ไวยากรณ์
- เครื่องหมายวรรคตอน	- ลำนวน
- ตัวอักษร	- อรรถศาสตร์
- นิรุกติศาสตร์	- อุปสรรคและปัจจัย
- บุรพบท	

การอภิปรายผลการวิจัย

๑ ผลจากการวิจัยทำให้ได้คำหรือวลีที่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทยเห็นว่าสมควรกำหนดเป็นหัวเรื่องย่อยที่ใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย" ทั้งหมด ๒๑๔ หัวเรื่องย่อย เมื่อนำมาจัดทำบัญชีหัวเรื่องย่อย จะเห็นได้ว่าเป็นบัญชีที่ให้รายละเอียดในสาขาวิชาภาษาไทยมาก บัญชีหัวเรื่องย่อยนี้จะเหมาะกับห้องสมุดที่เป็นห้องสมุดเฉพาะสาขาวิชา หรือห้องสมุดที่มีเอกสารทาง

ภาษาไทยเป็นจำนวนมาก ส่วนห้องสมุดอื่น ๆ ก็สามารถจะนำบัญชีหัวเรื่องย่อยนี้ไปดัดแปลงใช้ให้เหมาะสมกับห้องสมุดของตนได้ โดยพิจารณาจากประเภทและขนาดของห้องสมุด ถ้าเป็นห้องสมุดขนาดเล็กหรือกลาง มีหนังสือไม่มากนัก ก็ควรกำหนดหัวเรื่องอย่างกว้าง ๆ และควรคำนึงถึงผู้ใช้ห้องสมุดด้วย เพื่อจะได้เลือกหัวเรื่องให้เหมาะสมกับระดับความรู้ และความต้องการของผู้ใช้ส่วนใหญ่ (พัชรา ศิลรักษา ๒๕๒๕ : ๑๑๔)

๒. หัวเรื่องย่อยที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ายังไม่เหมาะสมที่จะนำมากำหนดเป็นหัวเรื่องย่อย และได้เสนอแนะปรับปรุงมี ๗ หัวเรื่องย่อย เป็นเรื่องของการเกิดเสียงพยัญชนะต่าง ๆ กันออกไป เช่น พยัญชนะเสียงกึ่งสระ พยัญชนะเสียงข้างสั้น พยัญชนะเสียงนาสิก เป็นต้น หัวเรื่องย่อยเหล่านี้ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าควรตัดคำว่า "เสียง" ออก ก็ยังคงความหมายเดิม แต่จะเป็นหัวเรื่องย่อยที่สั้นและกระชับยิ่งขึ้น ซึ่งก็จะตรงกับหลักการกำหนดคำที่ใช้เป็นหัวเรื่อง

๓. หัวเรื่องย่อยที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเห็นว่า ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้กำหนดเป็นหัวเรื่องย่อย จำนวน ๑๑ หัวเรื่องย่อย เมื่อพิจารณาหัวเรื่องย่อยเหล่านี้แล้วพบว่าส่วนใหญ่จะมีคำที่สามารถใช้แทนได้อยู่แล้ว และเป็นคำที่ให้ความหมายกว้างกว่าคำที่ไม่นำมากำหนดใช้ เช่น นิเทศมาลา ปริกลมาลา ฯลฯ ก็จะมีหัวเรื่องย่อยที่ผู้เชี่ยวชาญกำหนดให้ใช้อยู่แล้ว คือ "มาลา" หรือ คำบอกจำนวนนับ ก็จะมีหัวเรื่องย่อยว่า "คำบอกจำนวน" เป็นต้น อย่างไรก็ตามหัวเรื่องย่อยเหล่านี้ถึงแม้จะไม่ได้รับการพิจารณาให้กำหนดเป็นหัวเรื่องย่อยในครั้งนี้ ในอนาคตข้างหน้าเมื่อความเจริญทางด้านวิชาการมีมากขึ้น อาจจะมีผู้สนใจศึกษาถึงและอาจนำมากำหนดเป็นหัวเรื่องย่อยได้ ดังนั้นควรพิจารณาไว้เป็นหัวเรื่องย่อยสำหรับเพิ่มเติมต่อไป

๔. ผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะพบว่าคำหรือวลีที่สมควรกำหนดเป็นหัวเรื่องย่อยที่ขึ้นต้นคำว่า "คำ" ถึง-๕๘ หัวเรื่อง ทำให้ได้คำที่ขึ้นต้นซ้ำ ๆ กันมาเรียงอยู่ด้วยกันเป็นจำนวนมาก อันจะทำให้เสียเวลาในการค้นหาและไม่สะดวกในการจัดเรียงบัตรหัวเรื่อง ฉะนั้นจึงควรมีการเปลี่ยนแปลงหัวเรื่องย่อยบางหัวเรื่อง โดยตัดคำว่า "คำ" ออก

ในการตัดคำว่า "คำ" ออก ควรพิจารณาว่าเมื่อตัดออกแล้ว ความหมายยังอยู่คงเดิม เช่น คำกริยา คำคุณศัพท์ คำบุพบท คำลักษณนาม ฯลฯ ก็จะเป็นกริยา คุณศัพท์ บุพบท ลักษณนาม ส่วนหัวเรื่องย่อยที่ไม่สามารถจะตัดคำว่า "คำ" ออกได้ เพราะถ้าตัดออกแล้วความหมายจะเปลี่ยนไป หรือไม่สามาถสื่อความหมายได้ หัวเรื่องย่อยเหล่านี้ก็ควรขึ้นต้นด้วย "คำ" เหมือนเดิม เช่น คำกร่อน คำเชื่อม คำลงท้าย คำสุภาพ เป็นต้น

๕. หัวเรื่องย่อยที่เป็นคำมาจากภาษาต่างประเทศ เช่น ท่วงทำนองเขียน ซึ่งมาจากคำว่า style ได้มีผู้เรียกใช้เป็นภาษาไทยต่าง ๆ กันไปอีก เช่น สลักการเขียน ส่วนวงการเขียนหนึ่ง คำว่า คำสแลง ซึ่งมาจากคำ slang คำนี้พระยาพรหมสุริยการ (น้อย อาจารย์ยางกูร) ได้ใช้ว่า คำคะนอง และปัจจุบันในหนังสือภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษา ก็ได้กำหนดให้ใช้ ส่วนหนังสือภาษาไทยหัว ๆ ไป จะใช้ทับศัพท์ แต่การเขียนสะกดคำก็ต่างกันไป เช่น สะแลง สแลง เมื่อเป็นเช่นนี้ควรใช้คำจากพจนานุกรมเป็นหลัก ซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้บัญญัติศัพท์คำว่า "สแลง" ซึ่งหมายถึง ถ้อยคำหรือสำนวนที่ใช้เข้าใจกันเฉพาะกลุ่มหรือชั่วระยะเวลาหนึ่ง ไม่ใช่ว่าบาปที่ยอมรับกันว่าถูกต้องตามหลักภาษา (ราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๒๕ : ๗๘๐) หัวเรื่องย่อยทำนองนี้ควรทำบัตรโยงแสดงคำที่มีใช้ต่าง ๆ กันไป โยงมาสู่หัวเรื่องย่อยที่กำหนดให้ใช้

๖ หัวเรื่องย่อยบางหัวเรื่องที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเหมาะสมแล้ว แต่มีหนังสือหรือตำราใช้คำหรือวลีแตกต่างกันออกไป และใช้อย่างแพร่หลาย ซึ่งเป็นคำหรือวลีที่ไม่ได้นำมากำหนดเป็นหัวเรื่องย่อย ก็ควรทำบัตรโยง เช่น คำว่า "อนุพากย์" นักไวยากรณ์สมัยเก่า เช่น พระยาอุปกิตศิลปสาร ได้ใช้คำว่า "อนุประโยค" และหนังสือภาษาไทยเป็นจำนวนมากก็ยังใช้คำนี้อยู่ คำในลักษณะเช่นนี้จะมีหลายคำเช่นกัน เช่น ประโยคซับซ้อน ประโยคผสม ประโยคสามัญ อนุพากย์คุณศัพท์ อนุพากย์นาม อนุพากย์วิเศษณ์ อนุพากย์หลัก เป็นต้น เพราะในปัจจุบันนักไวยากรณ์หลายท่านได้ใช้ศัพท์ที่ตนเห็นว่าเหมาะสมขึ้นมาแทนคำเก่า และสามารถใช้ได้แพร่หลายในกรณีเช่นนี้บรรณารักษ์ก็ควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์การกำหนดหัวเรื่องข้อหนึ่งที่ว่าคำที่จะใช้เป็นหัวเรื่องควรจะเป็นคำที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน (Wyner. 1972 : 267) และการจะทำบัตรโยงจากคำเก่าไปสู่คำใหม่ที่ทันสมัยกว่า

๗. สำหรับหัวเรื่องย่อยที่เชื่อมด้วยคำว่า "และ" บางหัวเรื่องย่อยผู้เชี่ยวชาญเสนอให้แยกเป็น ๒ หัวเรื่องย่อย การที่เสนอให้แยกอาจจะเป็นเพราะหัวเรื่องย่อยที่เสนอให้พิจารณาส่วนใหญ่จะเป็นคำหรือวลีโดด ๆ ที่มีคำเชื่อมมีน้อยอาจทำให้เข้าใจได้ว่าควรจะเป็นแต่ละเรื่องกัน แต่ตามลักษณะของคำที่กำหนดขึ้นใช้เป็นหัวเรื่อง จะมีอยู่ลักษณะหนึ่งเรียกว่า "คำผสม" ได้แก่ หัวเรื่องที่เชื่อมด้วย "และ" หรือ "กับ" หัวเรื่องที่เชื่อมด้วย "และ" ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อกันหรือแนวเดียวกันควบคู่กันไป หัวเรื่องที่เชื่อมด้วย "กับ" หมายถึง เนื้อหาสองเรื่องที่ ไม่เกี่ยวข้องกันโดยปกติ แต่นำมาเขียนให้เปรียบเทียบกันหรือเขียนให้สัมพันธ์กัน (พวา พันธุ์เมฆา

๒๕๖๔ : ๔) หัวเรื่องย่อยเช่นนี้บรรณารักษ์ก็ควรจะทำบัตรโยง เช่นกัน เพื่อแก้ปัญหาที่ว่าผู้ใช้ อาจจะหาหัวเรื่องไม่พบ เนื่องจากไม่เป็นหัวเรื่องที่ผู้ใช้ห้องสมุดคุ้นเคย เช่น คำว่า "คำสมาสและสนธิ" ก็ควรทำบัตรโยงจาก คำสมาส การสนธิ ให้ดูที่ สมาส และสนธิ เป็นต้น

๕. หัวเรื่องย่อยที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเห็นได้ว่า มีรายการโยงมาก จะมีทั้งโยงจาก หัวเรื่องที่มิใช่ไปหาหัวเรื่องย่อยที่ใช้ และโยงจากเรื่องเฉพาะไปหาเรื่องที่กว้างกว่า หรือโยงจากเรื่องที่กว้างไปหาเรื่องที่เฉพาะลงไป ในการทำบัตรโยงผู้ใช้บัตรหัวเรื่องจะได้ประโยชน์มาก เพราะสามารถจะค้นหาเรื่องที่ต้องการได้ง่ายและสะดวกรวดเร็วขึ้น จากการวิจัยทางด้าน หัวเรื่องของจุฬาลงกรณ์ ปิตินณะโอบิต (จุฬาลงกรณ์ ปิตินณะโอบิต ๒๕๑๔ : ๑๕๔ - ๑๕๕) พบว่า ปัญหาสำคัญประการหนึ่งของหัวเรื่องคือปัญหาการโยงข้อความ (Cross Reference) หนังสือคู่มือและห้องสมุดหลายแห่งยังไม่ให้ความสนใจในการโยงข้อความอย่างจริงจัง การโยงข้อความที่ผู้ใช้ยังไม่คุ้นเคยมากนัก หัวเรื่องภาษาไทยนั้นจะเกิดประโยชน์แก่ผู้ใช้ห้องสมุดได้ก็ห้อง ขึ้นอยู่กับบัตรโยงที่ดีด้วย เพราะบัตรโยงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะให้ผู้ใช้รู้จักหัวเรื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับบรรณารักษ์

๑. วากผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้คำหรือวลีต่าง ๆ ที่สามารถนำมากำหนด เป็นหัวเรื่องย่อยที่ใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย" บรรณารักษ์ควรพิจารณาเลือกใช้หัวเรื่องย่อยเหล่านี้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาของหนังสือหรือเอกสารต่าง ๆ ทางสาขาวิชาภาษาไทย เพื่อที่จะทำให้ผู้ใช้สามารถค้นหาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

๒. บรรณารักษ์ควรติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหวทางวิชาการอยู่เสมอ เมื่อมีเอกสารใหม่ ๆ เข้ามาก็จะสามารถกำหนดหัวเรื่องได้ถูกต้อง เหมาะสม และมีความทันสมัย

๓. บรรณารักษ์ควรจัดประชุมทำบัญชีหัวเรื่องร่วมกัน เพื่อให้มีความเป็นเอกภาพ อันจะอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บัตรรายการที่ไม่ต้องเสียเวลาศึกษาคำใหม่ เพื่อไปใช้กับอีกห้องสมุดหนึ่ง

๔. บรรณารักษ์แต่ละห้องสมุดควรจัดทำบัญชีหัวเรื่องที่เพิ่ม เติมขึ้นใช้ภายในห้องสมุดโดยเก็บรวบรวมไว้ เพื่อมีการประชุมของบรรณารักษ์แต่ละครั้ง ควรมีการเสนอหัวเรื่องใหม่เข้าไปเพื่อพิจารณาหัวเรื่องให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ และควรทำบัญชีหัวเรื่องใหม่ ๆ เพิ่มเติม

เป็นประจำ โดยอาจจะเสนอผ่านทางวารสารห้องสมุด ที่จัดทำโดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ซึ่งออกเป็นประจำทุก ๆ ๓ เดือน หรือวารสารทางสาขาบรรณารักษศาสตร์อื่น ๆ แล้วแต่ความเหมาะสม เพื่อให้บรรณารักษ์ได้มีหัวข้อเรื่องที่ทันสมัยและใหม่เพิ่มเติมอยู่เสมอ เช่นเดียวกับหนังสือคู่มือกำหนดหัวข้อเรื่องของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน ซึ่งจะพิมพ์ออกเพิ่มเติมเป็นรายเดือน

(ปรางทิพย์ เชียงทอง ๒๕๒๓ . ๓๗๑)

๕. ควรมีบัญชีหัวข้อเรื่องเฉพาะสาขาวิชาไว้บริเวณตู้บัตรรายการ เพื่อให้ผู้ใช้บัตรรายการจะได้ตรวจสอบหัวข้อเรื่องที่ต้องการ เป็นการประหยัดเวลาที่ต้องไปค้นหาจากจากชั้นชั่งบัตรรายการ

๖. บรรณารักษ์ที่มีชั่วโมงสอนด้วย ควรจะเน้นเรื่องการใช้บัตรรายการ เพราะบัตรรายการเปรียบเสมือนกุญแจที่จะนำผู้ใช้ไปสู่ทรัพยากรทั้งหลายที่มีอยู่ในห้องสมุด (พัชรา ศิลรักษา ๒๕๒๓ . ๑๒๐) โดยเฉพาะอย่างยิ่งบัตรหัวเรื่อง ควรอธิบายลักษณะคำที่กำหนดเป็นหัวเรื่องและวิธีใช้บัตรหัวเรื่อง เพราะมีผู้กล่าวอยู่เสมอว่าหากคำที่ต้องการไม่พบจากบัตรหัวเรื่อง

๗. ในการกำหนดหัวเรื่องซึ่งเป็นศัพท์เฉพาะทางวิชาการ ควรจะได้ปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขานั้น ๆ เพื่อจะได้คำที่ถูกต้องและเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับหัวเรื่องย่อยภายใต้หัวเรื่องใหญ่ "พุทธศาสนา" และหัวเรื่องเฉพาะทางสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น เกษตรกรรม ศิลปกรรม แพทยศาสตร์ ฯลฯ เพื่อให้ห้องสมุดจะได้มีบัญชีหัวเรื่องของสาขาวิชาต่าง ๆ ครบ อันจะเป็นประโยชน์แก่บรรณารักษ์ผู้จัดทำบัตรรายการและสะดวกแก่ผู้ใช้บริการห้องสมุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

จรัส อุสุภรัตน์ "ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย" ชนอ.สาร

๒ . ๓ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๒๔

เจลิยว พันธุ์สีดา เต็มสุข พงษ์ตน และ บุญศรี ไพรัตน์ หลักการกำหนดหัวเรื่องและหัวเรื่องภาษาไทยของสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๐, ๑๘๒ หน้า อัดสำเนา

ชมพู โชติจรรย์ะ การใช้บัตรรายการของนิสิตนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

ปริญญาพนธ์ กศ.ม วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๕, ๑๖๔ หน้า อัดสำเนา

ดรรารวรรณ เจียมเพิ่มพูน การศึกษาการให้หัวเรื่องภาษาไทยในสาขาประชากรศาสตร์

วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๖, ๒๓๖ หน้า อัดสำเนา

ทองหยด ประทุมวงศ์ หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทยของห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พิมพ์ครั้งที่ ๒ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๒๑, ๒๕๔ หน้า

ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทยฉบับแก้ไขปรับปรุงใหม่ สมาคม

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย ๒๕๑๒, ๑๔๕ หน้า

ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ หลักบรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บางเขน ๒๕๒๒, ๓๕๒ หน้า

นิรมล หรรายเจริญ หัวเรื่องของหนังสือเกี่ยวกับประเทศไทยของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาใน

ส่วนกลางและหอสมุดแห่งชาติ ปริญญาพนธ์ กศ.ม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒๕๑๔, ๒๔๕ หน้า อัดสำเนา

ปราณี เชียงทอง การจัดหมู่และทำบัตรรายการเบื้องต้น ชลบุรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บางแสน ๒๕๒๓, ๖๔๔ หน้า อัดสำเนา

พวา พันธุ์เมฆา การกำหนดหัวเรื่องและบัญชีหัวเรื่องภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒๕๒๔, ๒๐๖ หน้า

พิชรา ศิลรักษา การจัดหมู่และทำบัตรรายการเบื้องต้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน

๒๕๒๓, ๒๕๕ หน้า อัดสำเนา

การจัดหมู่และทำบัตรรายการเบื้องต้น โอเตียนสโตร์ ๒๕๒๕, ๒๔๔ หน้า

ไพพรรณ ไพบูลย์ศรีนครา การศึกษาหัวเรื่องหมวดวิชาการศึกษาของห้องสมุดมหาวิทยาลัยใน
กรุงเทพมหานคร ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 ๒๕๑๘, ๑๕๒ หน้า อัดสำเนา

ยุพดี ต่อนุญศรีชัย เสนอแนวกำหนดหัวเรื่องหนังสือภาษาไทยหมวดวิชาชีพในห้องสมุดวิทยาลัย
เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร ๒๕๒๕, ๕๓๖ หน้า อัดสำเนา

รักพร ชังธาดา ประจักษ์ กือเจริญ และ ณรงค์ บัณณุปผา การให้หัวเรื่องและบัญชี
หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ ๓ มหาสารคาม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาสารคาม ๒๕๒๓, ๑๙๓ หน้า

ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕ อักษรเจริญทัศน์ ๒๕๒๕,
 ๔๓๐ หน้า

สุลักษณ์ รัตนมณีฉัตร การบริหารงานการจัดหมู่และทำบัตรรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยใน
กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๒, ๒๒๔ หน้า
 อัดสำเนา

สุทธิลักษณ์ อัมพันธ์ หลักเกณฑ์การทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทยและหัวเรื่อง (ฉบับย่อ)
 สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ๒๕๑๐, ๑๓๔ หน้า

สุวัฒน์ ส่องแสงจันทร์ "แนวความคิดในการทำบัตรรายการแบบ Limited Cataloguing"
บรรณศาสตร์ ๑ ๔๖ - ๖๔ มกราคม ๒๕๒๔

_____ บัตรรายการและหลักเกณฑ์การทำบัตรรายการหนังสือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ๒๕๒๑, ๔๘๓ หน้า อัดสำเนา

เสริมศรี เจริญผล งานเทคนิคเบื้องต้นของห้องสมุด พิมพ์ครั้งที่ ๒ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ๒๕๒๔, ๕๑๗ หน้า

ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, สมาคม หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย : ฉบับแก้ไขปรับปรุงใหม่
 พิมพ์ครั้งที่ ๔ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ๒๕๒๕, ๓๐๘ หน้า

อัมพร ปิ่นศรี วิธีใช้ห้องสมุด มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๑๔, ๑๔๔ หน้า

อุบลวรรณ ปิณฑะโมลี หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทยของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๔, ๓๔๔ หน้า

Bloomberg, Marty and Edward G. Evans. Introduction to Technical Services for Library Technicians. Littleton, Colo., Libraries Unlimited, 1971. 175 p.

Coates, Eric James. Subject Catalogues : Heading and Structures. London, The Library Association, 1969. 126 p.

Dunkin, Paul S. Cataloging U.S.A. Chicago, American Library Association, 1970. 159 p

Fraray, Carlyle James. "Subject Heading," The State of Library Art. v.1, pt.2, New Brunswick, N.J., Rutgers University, 1960. 484 p.

Immoth, John Philip and Jay E. Daily Library Cataloging . a Guide for a Basic Course. Metuchen, N.J , Scarecrow Press, 1971. 202 p.

Kenwischer, Dorothy. "Subject Headings Trauma," Wilson Library Bulletin. 9 . 651 - 654, May, 1975.

Krieger, Tillie. "Instructor Influences Versus Text Influences in The Selection of Subject Descriptors by Undergraduate Students," Dissertation Abstract International. 9 3797 A - 3798 A, March, 1982.

Library of Congress. Subject Cataloging Division. Library of Congress Subject Headings 9th. ed. Washington, Library of Congress, 1980. 2 v.

Palmer, Richard P. Computerizing the Card Catalog in the University Library : a Survey of User Requirement. Littleton, Colo., Library Unlimited, 1972. 141 p.

Shera, Jesse H. and Margaret E. Egan. The Classified Catalog. Chicago American Library Association, 1956. 130 p

Tauber, Maurie F. and others. Technical Services in Libraries. New York, Columbia University Press, 1963. 487 p.

Thompson, Elizabeth H. A.L.A Glossary of Library Terms. Chicago, American Library Association, 1943. 159 p.

Wynar, Bohdan S. Introduction to Cataloging and Classification. 4th. ed. Littleton, Colo., Library Unlimited, 1972. 344 p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

บัญชีหัว เรื่องย่อยที่ใช้ตามหลังหัว เรื่องใหญ่ "ภาษาไทย" ที่เสนอโดยผู้วิจัย

บัญชีหัวเรื่องย่อยที่ใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย"

บัญชีหัวเรื่องย่อยต่อไปนี้ เป็นบัญชีหัวเรื่องย่อยที่ผู้วิจัย เสนอขึ้นมาโดยพิจารณาความเหมาะสมของคำหรือวลีที่สมควรกำหนดเป็นหัวเรื่องย่อยจากผลการวิจัยครั้งนี้ และตามหลักเกณฑ์การกำหนดหัวเรื่อง

การจัดทำบัญชีหัวเรื่องย่อยที่ใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย" นี้ ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นโดยยึดหลักการจัดทำบัญชีหัวเรื่องย่อยในภาษาอังกฤษของหนังสือ Library of Congress Subject Headings

คำแนะนำวิธีใช้บัญชีหัวเรื่องย่อยที่ใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย"

๑. การจัดเรียงลำดับหัวเรื่องย่อย จัดเรียงตามลำดับอักษรแบบพจนานุกรม
๒. เครื่องหมาย x อยู่หน้าคำหรือวลีใด หมายถึง คำหรือวลีนั้นจะไม่ใช่เป็นหัวเรื่อง
๓. หัวเรื่องใดที่มีคำว่า "ดูที่" อยู่ตามหลัง หมายถึง หัวเรื่องนั้นจะไม่ใช่กำหนดเป็นหัวเรื่อง แต่จะโยงไปสู่หัวเรื่องที่กำหนดให้ใช้
๔. หัวเรื่องที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับหัวเรื่องอื่น ๆ จะมีคำว่า "ดูเพิ่มเติม" ตามหลังหัวเรื่องนั้น ๆ โดยจะโยงจากหัวเรื่องที่เป็นเรื่องกว้างไปสู่หัวเรื่องที่เฉพาะเจาะจง

ตัวอย่าง

ภาษาไทย -- การก

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- การตุการก

ภาษาไทย -- กรรมการก

ภาษาไทย -- การจัดการก

ภาษาไทย -- วิพิตการก

- ๕ หัวเรื่องที่มีเครื่องหมาย xx อยู่ข้างหน้า หมายถึง คำนั้นเป็นหัวเรื่องซึ่งมีความหมายกว้างกว่าหัวเรื่องที่ได้กำหนดไว้

ตัวอย่าง

ภาษาไทย -- การตุการก

xx ภาษาไทย -- การก

๖. ในการพิจารณาเลือกใช้หัวเรื่องย่อย สำหรับห้องสมุดที่มีเอกสารหรือหนังสือในสาขาวิชาภาษาไทยไม่มากนัก การเลือกใช้หัวเรื่องย่อยควรพิจารณาเลือกหัวเรื่องย่อยที่บอกถึงเนื้อหาอย่างกว้าง ๆ โดยจะสังเกตได้จากหัวเรื่องที่มีเครื่องหมาย xx นำหน้าเท่านั้น

หัวเรื่องย่อยที่บรรณารักษ์อาจกำหนดเพิ่มเติม

หัวเรื่องย่อยที่ใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย" ที่บรรณารักษ์อาจกำหนดเพิ่มเติม ได้แก่ หัวเรื่องย่อยที่แบ่งตามหลังหัวเรื่องใหญ่ หรือหัวเรื่องเฉพาะ เพื่อแสดงรูปแบบของการเขียน หรือลักษณะของหนังสือ เช่น

- การศึกษาและการสอน
- ข้อสอบและ เฉลย
- ความเรียง
- คำถามและคำตอบ
- คู่มือ
- ตำราสำหรับชนต่างชาติ
- บทสนทนาและวลี
- แบบฝึกหัด
- ประวัติ
- พจนานุกรม
- รวมเรื่อง
- หลักสูตร

ภาษาไทย -- กรรตุการก

xx ภาษาไทย -- การก

ภาษาไทย -- กรรตุวากก

xx ภาษาไทย -- วากก

ภาษาไทย -- กรรมการก

xx ภาษาไทย -- การก

ภาษาไทย -- กรรมวากก

xx ภาษาไทย -- วากก

ภาษาไทย -- กริยา

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- กริยาช่วย

ภาษาไทย -- กริยาทวิกรรม

ภาษาไทย -- กริยาสกรรม

ภาษาไทย ---กริยาอกรรม

ภาษาไทย -- คำหน้ากริยา

ภาษาไทย -- คำหลังกริยา

ภาษาไทย -- วิกตรรถกริยา

xx ภาษาไทย -- การจำแนกคำ

ภาษาไทย -- กริยาช่วย

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- คำช่วยหน้ากริยา

ภาษาไทย -- คำช่วยหลังกริยา

xx ภาษาไทย -- กริยา

ภาษาไทย -- กริยาทวิกรรม

xx ภาษาไทย -- กริยา

ภาษาไทย -- กริยาวลี

xx ภาษาไทย -- วลี

ภาษาไทย -- กริยาวลีพิเศษ

xx ภาษาไทย -- พิเศษ

ภาษาไทย -- กริยาสกรรม

xx ภาษาไทย -- กริยา

ภาษาไทย -- กริยาอกรรม

xx ภาษาไทย -- กริยา

ภาษาไทย -- กลสัทศาสตร์

xx ภาษาไทย -- สัทศาสตร์

ภาษาไทย -- การก

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- กรรตุการก

ภาษาไทย -- กรรมการก

ภาษาไทย -- การิตการก

ภาษาไทย -- วิภัติการก

xx ภาษาไทย -- ระเบียบของถ้อยคำ

ภาษาไทย -- การกระจายอักษร

xx ภาษาไทย -- อักษรวิธี

ภาษาไทย -- การกลมกลืนเสียง

ภาษาไทย -- การกลายความหมาย

x ภาษาไทย -- การเปลี่ยนแปลงของความหมาย

ภาษาไทย -- การกลายเสียง

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- การดัดเสียง

ภาษาไทย -- การเติมเสียง

ภาษาไทย -- การลากเข้าความ

ภาษาไทย -- การสับเสียง

ภาษาไทย -- คำกร่อน

x ภาษาไทย -- การเปลี่ยนแปลงของ เสียง

ภาษาไทย -- การเขียน

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- การย่อความ

ภาษาไทย -- การย่อหน้า

ภาษาไทย -- การเว้นวรรค

ภาษาไทย -- ท่วงทำนองเขียน

xx ภาษาไทย -- การใช้ภาษา

ภาษาไทย -- การจำแนกคำ

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- กริยา

ภาษาไทย -- คำเชื่อม

ภาษาไทย -- คำบอกกำหนด

ภาษาไทย -- คำบอกจำนวน

ภาษาไทย -- คำบอกเวลา

ภาษาไทย -- คำปฏิเสธ

ภาษาไทย -- คำพิเศษ

ภาษาไทย -- คำลงท้าย

ภาษาไทย -- นาม

ภาษาไทย -- วิเศษณ์

ภาษาไทย -- สรรพนาม

ภาษาไทย -- อุทาน

xx ภาษาไทย -- วลีวิภาค

ภาษาไทย -- การใช้ถ้อยคำ

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- คำสุภาพ

ภาษาไทย -- ราชศัพท์

ภาษาไทย -- การใช้ภาษา

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- การเขียน

ภาษาไทย -- การตัดเสียง

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- การตัดเสียงกลาง

ภาษาไทย -- การตัดเสียงหน้า

ภาษาไทย -- การตัดเสียงหลัง

x ภาษาไทย -- การลดเสียง

xx ภาษาไทย -- การกลายเสียง

ภาษาไทย -- การตัดเสียงกลาง

xx ภาษาไทย -- การตัดเสียง

ภาษาไทย -- การตัดเสียงหน้า

xx ภาษาไทย -- การตัดเสียง

ภาษาไทย -- การตัดเสียงหลัง

xx ภาษาไทย -- การตัดเสียง

ภาษาไทย -- การเติมเสียง

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- การเติมเสียงกลาง

ภาษาไทย -- การเติมเสียงแท้

ภาษาไทย -- การเติมเสียงหลัง

x ภาษาไทย -- การเพิ่มเสียง

xx ภาษาไทย -- การกลายเสียง

ภาษาไทย -- การเติมเสียงกลาง

xx ภาษาไทย - การเติมเสียง

ภาษาไทย -- การเติมเสียงหน้า

xx ภาษาไทย -- การเติมเสียง

ภาษาไทย -- การเติมเสียงหลัง

xx ภาษาไทย -- การเติมเสียง

ภาษาไทย -- การถอดความ

ภาษาไทย -- การถ่ายตัวอักษร

ภาษาไทย -- การบัญญัติศัพท์

xx ภาษาไทย -- การสร้างคำ

ภาษาไทย -- การประกอบของคำ

ดูที่ ภาษาไทย -- การสร้างคำ

ภาษาไทย -- การประสมอักษร

xx ภาษาไทย -- อักษรวิธี

ภาษาไทย -- การเปลี่ยนแปลงของความหมาย

ดูที่ ภาษาไทย -- การกลายความหมาย

ภาษาไทย -- การเปลี่ยนแปลงของภาษา

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- ภาษาถิ่น

ภาษาไทย -- การเปลี่ยนแปลงของเสียง

ดูที่ ภาษาไทย -- การกลายเสียง

ภาษาไทย -- การแปล

ภาษาไทย -- การผันอักษร

ภาษาไทย -- การเพิ่มเสียง

ดูที่ ภาษาไทย -- การเพิ่มเสียง

ภาษาไทย -- การย่อความ

xx ภาษาไทย -- การเขียน

ภาษาไทย -- การย่อหน้า

xx ภาษาไทย -- การเขียน

ภาษาไทย -- การเรียงลำดับคำ

ภาษาไทย -- การลดเสียง

ดูที่ ภาษาไทย -- การตัดเสียง

ภาษาไทย -- การละกริยา

xx ภาษาไทย -- การละคำ

ภาษาไทย -- การละคำ

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- การละกริยา

ภาษาไทย -- การละนาม

ภาษาไทย -- การละบุพพท

ภาษาไทย -- การละนาม

xx ภาษาไทย -- การละคำ

ภาษาไทย -- การละบุพพท

xx ภาษาไทย -- การละคำ

ภาษาไทย -- การลากเข้าความ

xx ภาษาไทย -- การกลายเสียง

ภาษาไทย -- การเว้นวรรค

xx ภาษาไทย -- การเขียน

ภาษาไทย -- การศึกษาเปรียบเทียบไวยากรณ์

ดูที่ ภาษาไทย -- ไวยากรณ์เปรียบเทียบ

ภาษาไทย -- การสนธิ

ดูที่ ภาษาไทย -- สมาสและสนธิ

ภาษาไทย -- การสร้างคำ

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- การบัญญัติศัพท์

ภาษาไทย -- คำซ้อน

ภาษาไทย -- คำซ้ำ

ภาษาไทย -- คำประสม

ภาษาไทย -- คำผสม

ภาษาไทย -- คำแผลง

ภาษาไทย -- คำยืม

ภาษาไทย -- กำเลี่ยนเสียงธรรมชาติ

ภาษาไทย -- สมาสและสนธิ

x ภาษาไทย -- การประกอบของคำ

xx ภาษาไทย -- วลีวิภาค

ภาษาไทย -- การสะกดการันต์

ภาษาไทย -- การสับเสียง

xx ภาษาไทย -- การกลายเสียง

ภาษาไทย -- การอ่านออกเสียง

ภาษาไทย -- การรืดการก

xx ภาษาไทย -- การก

ภาษาไทย -- การรืดวาก

xx ภาษาไทย -- วาก

ภาษาไทย -- กาด

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- ปัจจุบันกาล

ภาษาไทย -- อดีตกาล

ภาษาไทย -- อนาคตกาล

xx ภาษาไทย -- ระเบียบของถ้อยคำ

ภาษาไทย -- กาลวลี

xx ภาษาไทย -- วลี

ภาษาไทย -- กาลวิเศษณ์

xx ภาษาไทย -- วิเศษณ์

ภาษาไทย -- ความหมายของคำ

xx ภาษาไทย -- บริบท

ภาษาไทย -- คำกร่อน

xx ภาษาไทย -- การกลายเสียง

ภาษาไทย -- คำกรและลหุ

ภาษาไทย -- คำคล้าย

ภาษาไทย -- คำคั่นอง

ดูที่ ภาษาไทย -- สแลง

ภาษาไทย -- คำเฉพาะอาชีพ

x ภาษาไทย -- ศัพท์เฉพาะอาชีพ

ภาษาไทย -- คำช่วยหน้ากริยา

xx ภาษาไทย -- กริยาช่วย

ภาษาไทย - คำช่วยหลังกริยา

xx ภาษาไทย -- กริยาช่วย

ภาษาไทย -- คำเชื่อม

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- บุพบท

ภาษาไทย -- สันธาน

xx ภาษาไทย -- การจำแนกคำ

ภาษาไทย -- คำซ้อน

xx ภาษาไทย -- การสร้างคำ

ภาษาไทย - คำซ้ำ

xx ภาษาไทย -- การสร้างคำ

ภาษาไทย -- คำตรงกันข้าม

ดูที่ ภาษาไทย -- ไวยากรณ์และคำตรงกันข้าม

ภาษาไทย -- คำถาม

ดูที่ ภาษาไทย -- คำแสดงการถาม

ภาษาไทย -- คำที่เป็นคำถาม

ดูที่ ภาษาไทย -- คำแสดงการถาม

ภาษาไทย -- คำที่เป็นคำสั่ง

ดูที่ ภาษาไทย -- คำแสดงการสั่ง

ภาษาไทย -- คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- คำยืม

ภาษาไทย -- คำนำหน้าชื่อ

ภาษาไทย -- คำบอกกำหนด

xx ภาษาไทย -- การจำแนกคำ

ภาษาไทย -- คำบอกจำนวน

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- คำบอกลำดับที่

ภาษาไทย -- คำหน้าจำนวน

ภาษาไทย -- คำหลังจำนวน

xx ภาษาไทย -- การจำแนกคำ

ภาษาไทย -- คำบอกลำดับ

ดูที่ ภาษาไทย -- คำบอกลำดับที่

ภาษาไทย -- คำบอกลำดับที่

x ภาษาไทย -- คำบอกลำดับ

xx ภาษาไทย -- คำบอกจำนวน

ภาษาไทย -- คำบอกเวลา

xx ภาษาไทย -- การจำแนกคำ

ภาษาไทย -- คำโบราณ

ภาษาไทย -- คำปฏิเสธ

xx ภาษาไทย -- การสร้างคำ

ภาษาไทย -- คำประสม

xx ภาษาไทย -- การสร้างคำ

ภาษาไทย -- คำเป็นและคำตาย

ภาษาไทย -- คำพวน

ภาษาไทย -- คำพยาน

xx ภาษาไทย -- การสร้างคำ

ภาษาไทย -- คำแผลง

xx ภาษาไทย -- การสร้างคำ

ภาษาไทย -- คำพยางค์เดียว

xx ภาษาไทย -- พยางค์

ภาษาไทย -- คำพ้อง

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- คำพ้องรูป

ภาษาไทย -- คำพ้องเสียง

ภาษาไทย -- คำพ้องรูป

xx ภาษาไทย -- คำพ้อง

ภาษาไทย -- คำพ้องเสียง

xx ภาษาไทย -- คำพ้อง

ภาษาไทย -- คำพิเศษ

xx ภาษาไทย -- การจำแนกคำ

ภาษาไทย -- คำมูล

ภาษาไทย -- คำย่อ

ภาษาไทย -- คำยืม

x ภาษาไทย -- คำยืมจากภาษาต่างประเทศ

xx ภาษาไทย -- คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

ภาษาไทย -- คำยืมจากภาษาต่างประเทศ

ดูที่ ภาษาไทย -- คำยืม

ภาษาไทย -- คำลงท้าย

xx ภาษาไทย -- การจำแนกคำ

ภาษาไทย -- คำลำดับเครือญาติ

ภาษาไทย -- คำเลียนเสียง

ดูที่ ภาษาไทย -- คำเลียนเสียงธรรมชาติ

ภาษาไทย -- คำเลียนเสียงธรรมชาติ

x ภาษาไทย -- คำเลียนเสียง

xx ภาษาไทย -- การสร้างคำ

ภาษาไทย -- คำสมาส

ดูที่ ภาษาไทย -- สมาสและสนธิ

ภาษาไทย -- คำสองพยางค์

xx ภาษาไทย -- พยางค์

ภาษาไทย -- คำสิ่ง

ดูที่ ภาษาไทย -- คำแสดงการสิ่ง

ภาษาไทย -- คำสละง

ดูที่ ภาษาไทย -- สละง

ภาษาไทย -- คำสุภาพ

xx ภาษาไทย -- การใช้ถ้อยคำ

ภาษาไทย -- คำแสดงการถาม

x ภาษาไทย -- คำถาม

x ภาษาไทย -- คำที่เป็นคำถาม

ภาษาไทย -- คำแสดงการสิ่ง

x ภาษาไทย -- คำที่เป็นคำสิ่ง

x ภาษาไทย -- คำสิ่ง

ภาษาไทย -- คำหน้ากริยา

xx ภาษาไทย -- กริยา

ภาษาไทย -- คำหน้าจำนวน

xx ภาษาไทย -- คำบอกจำนวน

ภาษาไทย -- คำหลังกริยา

xx ภาษาไทย -- กริยา

ภาษาไทย -- คำหลังจำนวน

xx ภาษาไทย -- คำบอกจำนวน

ภาษาไทย -- คำหลายพยางค์

xx ภาษาไทย -- พยางค์

ภาษาไทย -- คุณศัพท์

xx ภาษาไทย -- วิเศษณ์

ภาษาไทย -- คุณานุประโยค

ดูที่ ภาษาไทย -- อนุพากย์คุณศัพท์

ภาษาไทย -- เครื่องหมายวรรคตอน

ภาษาไทย -- จังหวะ

ภาษาไทย -- ตัวอักษร

xx ภาษาไทย -- อักษรวิธี

ภาษาไทย -- ไตรยางศ์

ภาษาไทย -- ท่วงทानองเขียน

x ภาษาไทย -- สิลการเขียน

x ภาษาไทย -- ส่วนวนการเขียน

xx ภาษาไทย -- การเขียน

ภาษาไทย -- ทานองเสียง

ภาษาไทย -- นาม

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- ลักษณะนาม

ภาษาไทย -- วิสามานยนาม

ภาษาไทย -- สมุหนาม

ภาษาไทย -- สามานยนาม

ภาษาไทย -- อาการนาม

ภาษาไทย -- การจำแนกคำ

ภาษาไทย - นามวลี

xx ภาษาไทย -- วลี

ภาษาไทย -- นามานุประโยค

ดูที่ ภาษาไทย -- อนุพากย์นาม

ภาษาไทย -- นิยมวิเศษณ์

xx ภาษาไทย -- วิเศษณ์

ภาษาไทย -- นิยมสรรพนาม

xx ภาษาไทย -- สรรพนาม

ภาษาไทย -- นิรุกติศาสตร์

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย - รากคำ

ภาษาไทย - แนวเทียบ

ภาษาไทย -- บริบท

ดูเพิ่ม ดิม ภาษาไทย -- ความหมายของคำ

ภาษาไทย -- บุพบท

xx ภาษาไทย -- คำเชื่อม

ภาษาไทย -- บุรุษ

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- บุรุษที่สอง

ภาษาไทย -- บุรุษที่สาม

ภาษาไทย -- บุรุษที่หนึ่ง

xx ภาษาไทย -- ระเบียนของถ้อยคำ

ภาษาไทย -- บุรุษที่สอง

xx ภาษาไทย -- บุรุษ

ภาษาไทย -- บุรุษที่สาม

xx ภาษาไทย -- บุรุษ

ภาษาไทย -- บุรุษที่หนึ่ง

xx ภาษาไทย -- บุรุษ

ภาษาไทย -- บุรุษสรรพนาม

xx ภาษาไทย -- สรรพนาม

ภาษาไทย -- ประติษฐานวิเศษณ์

xx ภาษาไทย -- วิเศษณ์

ภาษาไทย -- ประติษฐานวิเศษณ์

xx ภาษาไทย -- วิเศษณ์

ภาษาไทย -- ประพันธ์วิเศษณ์

xx ภาษาไทย -- วิเศษณ์

ภาษาไทย -- ประพันธ์สรรพนาม

xx ภาษาไทย -- สรรพนาม

ภาษาไทย -- ประมาณวิเศษณ์

xx ภาษาไทย -- วิเศษณ์

ภาษาไทย -- ประโยค

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- ประโยคยอรับรอง

ภาษาไทย -- ประโยคคำถาม

- ภาษาไทย -- ประโยคคำสั่ง
- ภาษาไทย -- ประโยคเชื่อม
- ภาษาไทย -- ประโยคซับซ้อน
- ภาษาไทย -- ประโยคบอกเล่า
- ภาษาไทย -- ประโยคปฏิเสธ
- ภาษาไทย -- ประโยคผสม
- ภาษาไทย -- ประโยคเริ่มและไม่เริ่ม
- ภาษาไทย -- ประโยคสามัญ
- xx ภาษาไทย -- วากยสัมพันธ์
- ภาษาไทย -- ประโยคขอร้อง
- xx ภาษาไทย -- ประโยค
- ภาษาไทย -- ประโยคความซ้อน
- ดูที่ ภาษาไทย -- ประโยคซับซ้อน
- ภาษาไทย -- ประโยคความเดียว
- ดูที่ ภาษาไทย -- ประโยคสามัญ
- ภาษาไทย -- ประโยคความรวม
- ดูที่ ภาษาไทย -- ประโยคผสม
- ภาษาไทย -- ประโยคคำถาม
- xx ภาษาไทย -- ประโยค
- ภาษาไทย -- ประโยคคำสั่ง
- xx ภาษาไทย -- ประโยค
- ภาษาไทย -- ประโยคเชื่อม
- xx ภาษาไทย -- ประโยค

ภาษาไทย -- ประโยกซับซ้อน

x ภาษาไทย -- ประโยกความซ้อน

x ภาษาไทย -- สังกัประโยก

xx ภาษาไทย -- ประโยค

ภาษาไทย -- ประโยคบอกเล่า

xx ภาษาไทย -- ประโยค

ภาษาไทย -- ประโยกปฏิเสธ

xx ภาษาไทย -- ประโยค

ภาษาไทย -- ประโยคผสม

x ภาษาไทย -- ประโยคความรวม

x ภาษาไทย -- อเนกรรดประโยก

xx ภาษาไทย -- ประโยค

ภาษาไทย -- ประโยคเริ่มและไม่เริ่ม

xx ภาษาไทย -- ประโยค

ภาษาไทย -- ประโยคสามัญ

x ภาษาไทย -- ประโยคความเดียว

x ภาษาไทย -- เอกรรดประโยค

xx ภาษาไทย -- ประโยค

ภาษาไทย -- ประวัติของไวยากรณ์

ดูที่ ภาษาไทย -- ไวยากรณ์เชิงประวัติ

ภาษาไทย -- ปดจฉฉฉฉฉฉ

xx ภาษาไทย -- ฉฉฉฉ

ภาษาไทย -- ปรากฏการณ์

xx ภาษาไทย -- สรรพนาม

ภาษาไทย -- ปัจจุบันกาล

xx ภาษาไทย -- กาล

ภาษาไทย -- พจน์

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย - พหูพจน์

ภาษาไทย -- อพจน์

ภาษาไทย -- เอกพจน์

xx ภาษาไทย -- ระเบียบของถ้อยคำ

ภาษาไทย -- พยัญชนะ

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- พยัญชนะกึ่งสระ

ภาษาไทย -- พยัญชนะกึ่งเสียดแทรก

ภาษาไทย -- พยัญชนะข้างลิ้น

ภาษาไทย -- พยัญชนะนาสิก

ภาษาไทย -- พยัญชนะระเปิด

ภาษาไทย -- พยัญชนะรวิ

ภาษาไทย -- พยัญชนะเสียดแทรก

xx ภาษาไทย -- ระบบเสียง

ภาษาไทย -- พยัญชนะกัก

ดูที่ ภาษาไทย -- พยัญชนะระเปิด

ภาษาไทย -- พยัญชนะกักเสียดแทรก

ดูที่ ภาษาไทย -- พยัญชนะกึ่งเสียดแทรก

ภาษาไทย -- พยัญชนะกึ่งสระ

xx ภาษาไทย -- พยัญชนะ

ภาษาไทย -- พยัญชนะกึ่งเสียดแทรก

x ภาษาไทย -- พยัญชนะกึ่งเสียดแทรก

xx ภาษาไทย -- พยัญชนะ

ภาษาไทย -- พยัญชนะข้างลิ้น

xx ภาษาไทย -- พยัญชนะ

ภาษาไทย -- พยัญชนะนาสิก

xx ภาษาไทย -- พยัญชนะ

ภาษาไทย -- พยัญชนะระเบิด

x ภาษาไทย -- พยัญชนะกัก

xx ภาษาไทย -- พยัญชนะ

ภาษาไทย -- พยัญชนะร้าว

xx ภาษาไทย -- พยัญชนะ

ภาษาไทย -- พยัญชนะเสียดแทรก

xx ภาษาไทย -- พยัญชนะ

ภาษาไทย -- พยางค์

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- คำพยางค์เดียว ๑

ภาษาไทย -- คำสองพยางค์

ภาษาไทย -- คำหลายพยางค์

ภาษาไทย -- พหูพจน์

xx ภาษาไทย -- พจน์

ภาษาไทย -- เพศ

xx ภาษาไทย -- ระเบียบของถ้อยคำ

ภาษาไทย -- ภาษาโฆษณา

ภาษาไทย -- ภาษาถิ่น

xx ภาษาไทย -- การเปลี่ยนแปลงของภาษา

ภาษาไทย -- ภาษาธุรกิจ

ภาษาไทย -- ภาษาพูด

ภาษาไทย -- ภาษามาตรฐาน

ภาษาไทย -- ภาษาหนังสือพิมพ์

ภาษาไทย -- มาลา

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- สภามาลา

xx ภาษาไทย -- ระเบียบของถ้อยคำ

ภาษาไทย -- มุขยประโยชน์

ดูที่ ภาษาไทย -- อนุพากย์หลัก

ภาษาไทย -- ระบบเสียง

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- พยัญชนะ

ภาษาไทย -- วรรณยุกต์

ภาษาไทย -- สรรศาสตร์

ภาษาไทย -- สระ

ภาษาไทย -- สัทศาสตร์

ภาษาไทย -- สัทอักษร

ภาษาไทย -- ระเบียบของถ้อยคำ

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- การก

ภาษาไทย -- กาล

ภาษาไทย -- บุรุษ

ภาษาไทย -- พจน์

ภาษาไทย -- เพศ

ภาษาไทย -- มาลา

ภาษาไทย -- ราชศัพท์

ภาษาไทย -- วาจก

xx ภาษาไทย -- วชิรภาค

ภาษาไทย -- รากคำ

xx ภาษาไทย -- นิรุกติศาสตร์

ภาษาไทย -- ราชศัพท์

xx ภาษาไทย -- การใช้ถ้อยคำ

xx ภาษาไทย -- ระเบียบของถ้อยคำ

ภาษาไทย -- ลักษณะนาม

xx ภาษาไทย -- นาม

ภาษาไทย -- ลักษณะวิเศษณ์

xx ภาษาไทย -- วิเศษณ์

ภาษาไทย -- ศิลากการเขียน

ดูที่ ภาษาไทย -- ท่วงทำนองเขียน

ภาษาไทย -- วชิรภาค

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- การจำแนกคำ

ภาษาไทย -- การสร้างคำ

ภาษาไทย -- ระเบียบของถ้อยคำ

ภาษาไทย -- วรรณยุกต์

xx ภาษาไทย -- ระบบเสียง

ภาษาไทย -- วลี

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- กริยาวลี

ภาษาไทย -- นามวลี

ภาษาไทย -- สถานวลี

ภาษาไทย -- สรรพนามวลี

ภาษาไทย -- สันธานวลี

ภาษาไทย -- อุทานวลี

xx ภาษาไทย -- วากยสัมพันธ์

ภาษาไทย -- วากยสัมพันธ์

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- ประโยค

ภาษาไทย -- วลี

ภาษาไทย -- วาจก

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- กรรตุवाจก

ภาษาไทย -- กรรมवाจก

ภาษาไทย -- การิตवाจก

xx ภาษาไทย -- ระเบียบของถ้อยคำ

ภาษาไทย -- วิภคตรรกกริยา

xx ภาษาไทย -- กริยา

ภาษาไทย -- วิภคติการก

xx ภาษาไทย -- การก

ภาษาไทย -- วิภาคสรพนาม

xx ภาษาไทย -- สรรพนาม

ภาษาไทย -- วิเศษณ์

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- กริยวิเศษณ์

ภาษาไทย -- กาลวิเศษณ์

ภาษาไทย -- คุณศัพท์

ภาษาไทย -- นิยมวิเศษณ์

ภาษาไทย -- ประติญาวิเศษณ์

ภาษาไทย -- ประติเสธิวิเศษณ์

ภาษาไทย -- ประพันธ์วิเศษณ์

ภาษาไทย -- ประมวลวิเศษณ์

ภาษาไทย -- ปฤจฉาวิเศษณ์

ภาษาไทย -- ลักษณะวิเศษณ์

ภาษาไทย -- สถานวิเศษณ์

ภาษาไทย -- อนิยมวิเศษณ์

xx ภาษาไทย -- การจาแนกคำ

ภาษาไทย -- วิเศษณานุประโยค

ดูที่ ภาษาไทย -- อนุภาควิเศษณ์

ภาษาไทย -- วิสามานยนาม

xx ภาษาไทย -- นาม

ภาษาไทย -- ไวยากรณ์

ดูที่ ภาษาไทย -- ไวยากรณ์และคำตรงกันข้าม

ภาษาไทย -- ไวยากรณ์และคำตรงกันข้าม

x ภาษาไทย -- คำตรงกันข้าม

x ภาษาไทย -- ไวยากรณ์

ภาษาไทย -- ไวยากรณ์

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- ไวยากรณ์ ารก

ภาษาไทย -- ไวยากรณ์โครงสร้าง

- ภาษาไทย -- ไวยากรณ์เชิงประวัติ
- ภาษาไทย -- ไวยากรณ์แนว เดิม
- ภาษาไทย -- ไวยากรณ์ปริวรรต
- ภาษาไทย -- ไวยากรณ์เปรียบเทียบ
- ภาษาไทย -- ไวยากรณ์การก
- xx ภาษาไทย -- ไวยากรณ์
- ภาษาไทย -- ไวยากรณ์โครงสร้าง
- xx ภาษาไทย -- ไวยากรณ์
- ภาษาไทย ไวยากรณ์เชิงประวัติ
- x ภาษาไทย -- ประวัติไวยากรณ์
- xx ภาษาไทย -- ไวยากรณ์
- ภาษาไทย - ไวยากรณ์แนวเดิม
- xx ภาษาไทย -- ไวยากรณ์
- ภาษาไทย -- ไวยากรณ์ปริวรรต
- xx ภาษาไทย -- ไวยากรณ์
- ภาษาไทย -- ไวยากรณ์เปรียบเทียบ
- x ภาษาไทย -- การศึกษาเปรียบเทียบไวยากรณ์
- xx ภาษาไทย -- ไวยากรณ์
- ภาษาไทย -- ศัพท์เฉพาะอาชีพ
- ดูที่ ภาษาไทย -- คำเฉพาะอาชีพ
- ภาษาไทย -- สำนวนวลี
- xx ภาษาไทย -- วลี

ภาษาไทย -- สถาบันพิเศษ

xx ภาษาไทย -- วิเศษณ์

ภาษาไทย -- สภาวมาลา

xx ภาษาไทย -- มาลา

ภาษาไทย -- สมาสและสนธิ

x ภาษาไทย -- การสนธิ

x ภาษาไทย -- คำสมาส

xx ภาษาไทย -- การสร้างคำ

ภาษาไทย -- สมุหนาม

xx ภาษาไทย -- นาม

ภาษาไทย -- สรรพนาม

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- นิยมสรรพนาม

ภาษาไทย -- บุรุษสรรพนาม

ภาษาไทย -- ประพันธ์สรรพนาม

ภาษาไทย -- ปฤจฉาสรรพนาม

ภาษาไทย -- วิภาคสรรพนาม

ภาษาไทย -- อนิยมสรรพนาม

xx ภาษาไทย -- การจำแนกคำ

ภาษาไทย -- สรรพนามวิ

xx ภาษาไทย -- วิ

ภาษาไทย -- สรรพศาสตร์

x ภาษาไทย -- สัทวิทยา

xx ภาษาไทย -- ระบบเสียง

ภาษาไทย -- สระ

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- สระเดี่ยว

ภาษาไทย -- สระประสม

xx ภาษาไทย -- ระบบเสียง

ภาษาไทย -- สระเดี่ยว

xx ภาษาไทย -- สระ

ภาษาไทย -- สระประสม

xx ภาษาไทย -- สระ

ภาษาไทย -- สรรีลศาสตร์

xx ภาษาไทย -- สัทศาสตร์

ภาษาไทย -- สแลง

x ภาษาไทย -- คำกะนอง

x ภาษาไทย -- คำสะแลง

xx ภาษาไทย -- จารใช้ภาษา

ภาษาไทย -- สังกรประโยค

ดูที่ ภาษาไทย -- ประโยคซับซ้อน

ภาษาไทย -- สัทวิทยา

ดูที่ ภาษาไทย -- สรรศาสตร์

ภาษาไทย -- สัทศาสตร์

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- กลสัทศาสตร์

ภาษาไทย -- สรรีลศาสตร์

ภาษาไทย -- สรรศาสตร์

xx ภาษาไทย -- ระบบเสียง

ภาษาไทย -- สัทอักษร

xx ภาษาไทย -- ระบบเสียง

ภาษาไทย -- สันธาน

xx ภาษาไทย -- คำเชื่อม

ภาษาไทย -- สัมผัส

ภาษาไทย -- สามานยนาม

xx ภาษาไทย -- นาม

ภาษาไทย -- ส่วนวน

xx ภาษาไทย -- การใช้ภาษา

ภาษาไทย -- ส่วนวนการเขียน

ดูที่ ภาษาไทย -- ท่วงทำนองเขียน

ภาษาไทย -- โสตสัทศาสตร์

xx ภาษาไทย -- สัทศาสตร์

ภาษาไทย - อดีตกาล

xx ภาษาไทย -- กาล

ภาษาไทย -- อนาคตกาล

xx ภาษาไทย -- กาล

ภาษาไทย -- อนิยมวิเศษณ์

xx ภาษาไทย -- วิเศษณ์

ภาษาไทย -- อนิยมสรรพนาม

xx ภาษาไทย -- สรรพนาม

ภาษาไทย -- อนุประโยค

ดูที่ ภาษาไทย - อนุพากย์

ภาษาไทย -- อนุพากย์

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- อนุพากย์คุณศัพท์

ภาษาไทย -- อนุพากย์นาม

ภาษาไทย -- อนุพากย์วิเศษณ์

ภาษาไทย -- อนุพากย์หลัก

x ภาษาไทย -- อนุประโยค

ภาษาไทย -- อนุพากย์คุณศัพท์

x ภาษาไทย -- คุณานุกรประโยค

xx ภาษาไทย -- อนุพากย์

ภาษาไทย -- อนุพากย์นาม

x ภาษาไทย -- นามานุกรประโยค

xx ภาษาไทย -- อนุพากย์

ภาษาไทย -- อนุพากย์วิเศษณ์

x ภาษาไทย -- วิเศษณานุกรประโยค

xx ภาษาไทย -- อนุพากย์

ภาษาไทย -- อนุพากย์หลัก

x ภาษาไทย -- มุขยประโยค

xx ภาษาไทย -- อนุพากย์

ภาษาไทย -- อเนกรรตประโยค

ดูดี ภาษาไทย -- ประโยคความรวม

ภาษาไทย -- อพจน์

xx ภาษาไทย -- พจน์

ภาษาไทย -- อรรถศาสตร์

ภาษาไทย -- อักษรวิธี

ดูเพิ่มเติม ภาษาไทย -- การกระจายอักษร

ภาษาไทย -- การประสมอักษร

ภาษาไทย -- ตัวอักษร

ภาษาไทย -- อักษรควบและอักษรนำ

ภาษาไทย -- อักษรคู่และอักษรเดี่ยว

ภาษาไทย -- อักษรควบและอักษรนำ

xx ภาษาไทย -- อักษรวิธี

ภาษาไทย -- อักษรคู่และอักษรเดี่ยว

xx ภาษาไทย -- อักษรวิธี

ภาษาไทย -- อาการนาม

xx ภาษาไทย - นาม

ภาษาไทย -- อุทาน

xx ภาษาไทย -- การจำแนกคำ

ภาษาไทย -- อุทานวลี

xx ภาษาไทย -- วลี

ภาษาไทย -- อุปสรรคและปัจจัย

ภาษาไทย -- เอกพจน์

xx ภาษาไทย -- พจน์

ภาษาไทย -- เอกรรดประโยก

ดูที่ ภาษาไทย -- ประโยคสามัญ

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

๑๖ มกราคม ๒๕๖๗

เรียน

เนื่องด้วยข้าพเจ้ากำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การกำหนดหัวเรื่องย่อที่ใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย" " โดยรวบรวมคำหรือวลีที่จะใช้เป็นหัวเรื่องย่อจากหนังสือภาษาไทยของห้องสมุดมหาวิทยาลัย ๖ แห่ง คือ ห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง ห้องสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ และหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามขึ้น เพื่อศึกษาถึงความเหมาะสมของคำหรือวลีที่สมควรกำหนดเป็นหัวเรื่องย่อตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย"

ในโอกาสนี้ข้าพเจ้าใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม การตัดสินใจเลือกหัวเรื่องย่อที่เหมาะสมของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเสนอแนะหัวเรื่องย่อตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย" ต่อบรรณารักษ์ผู้จัดทำบัตรรายการ เพื่อจะเลือกใช้หัวเรื่องย่อให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้าเรื่องราวเฉพาะของภาษาไทย อันจะช่วยในการค้นหาหนังสือหมวดภาษาไทย เป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว

จึงใคร่ขอความร่วมมือมายังท่าน และขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพวงเพชร พฤติกุล)

นิสิตปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำอธิบายเกี่ยวกับแบบสอบถาม

ขอให้ท่านกรุณาอ่านคำอธิบายเกี่ยวกับหัวเรื่องข้างล่างนี้อย่างพิจารณา เพราะจะมีผลต่อการตอบแบบสอบถามของท่าน

หัวเรื่อง คือ คำหรือวลีที่สั้นกระชับ มีความหมายในตัวอย่างชัดเจน กำหนดขึ้นมาเพื่อบอกถึงเนื้อหาของหนังสือนั้น ๆ มีประโยชน์แก่ผู้ที่ไม่ทราบชื่อหนังสือและไม่ทราบชื่อผู้แต่ง ให้สามารถค้นหาหนังสือเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว เช่น

ต้องการหนังสือเกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาไทย แต่ไม่ทราบชื่อหนังสือหรือชื่อผู้แต่ง ก็สามารถกันได้จากหัวเรื่อง คำว่า "ภาษาไทย-การศึกษาและการสอน" จะได้หนังสือเกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาไทย เช่น วิธีสอนภาษาไทย ของ บำรุง าสัดเจริญ ฯลฯ

นอกจากนี้หัวเรื่องยังมีประโยชน์ในการรวบรวมหนังสือที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกันหรือสัมพันธ์กันไว้เป็นหัวข้ออย่างเดียวกัน

ประเภทของหัวเรื่อง

หัวเรื่องแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑ หัวเรื่องใหญ่ หมายถึง หัวเรื่องที่กำหนดขึ้นใช้แทนเนื้อเรื่องของหนังสืออย่างกว้าง ๆ หัวเรื่องประเภทนี้ใช้ตามลำพังได้ทุกหัวเรื่อง หรืออาจจะใช้กับหัวเรื่องย่อยโดยใช้หัวเรื่องย่อยตามหลัง ปีก่อหมาย (ขีด) คั่นกลาง เช่น การศึกษา-พจนานุกรม

๒ หัวเรื่องย่อย หมายถึง หัวเรื่องที่กำหนดขึ้นใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ โดยมีเครื่องหมาย - (ขีด) คั่นกลาง เพื่อกำหนดขอบเขตของหัวเรื่องใหญ่ให้เฉพาะเจาะจงลงไป เช่น วิทยาศาสตร์-ประวัติ เชิงใหม่-ประชากร มนุษย์-กำเนิดและบรรพบุรุษ

หัวเรื่องย่อยที่ใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย"

หัวเรื่องย่อยที่ใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย" เป็นหัวเรื่องที่กำหนดขึ้นใช้ตามหลังหัวเรื่องใหญ่ คือ "ภาษาไทย" เพื่อกำหนดขอบเขตของภาษาไทยให้เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น เพื่อให้

ผู้ใช้ ที่ต้องการจะศึกษาค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับภาษาไทยที่เป็นเรื่องเฉพาะในด้านต่าง ๆ สามารถค้นหารหัสที่ตนต้องการได้ง่ายและสะดวกขึ้น

คำหรือวลีที่กำหนดขึ้นมาเสนอเพื่อให้เลือกใช้เป็นตัวเรื่องย่อยตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย" ครั้งนี้ ได้กำหนดตามแนวการกำหนดหัวเรื่องย่อยตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "English language" จากหนังสือคู่มือกำหนดหัวเรื่อง คือ Library of Congress Subject Headings

ตัวอย่างของหัวเรื่องย่อยที่ใช้ตามหลัง English language

English language - Agreement

English language - Case

English language - Grammar

English language - Word order

แบบสอบถาม

คำชี้แจง

คำหรือวลีข้างล่างนี้ ได้กำหนดมาจากหัวข้อหรือคำศัพท์ที่ปรากฏตามหนังสือภาษาไทยที่มีอยู่ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย ๖ แห่ง นำมาให้คุณพิจารณาเลือกที่เหมาะสมที่จะใช้เป็นหัวเรื่องย่อยตามหลังหัวเรื่องใหญ่ "ภาษาไทย" หรือไม่

ถ้าท่านเห็นว่า คำหรือวลีนั้นเหมาะสมที่จะใช้เป็นหัวเรื่องย่อย โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เหมาะสมแล้ว

ถ้าท่านเห็นว่าคำหรือวลีนั้นควรกำหนดเป็นหัวเรื่องย่อย แต่ใช้คำยังไม่เหมาะสม ให้ท่านกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ยังไม่เหมาะสม และโปรดเสนอคำใหม่ที่ท่านต้องการลงในช่อง ควรใช้ว่า

ถ้าท่านเห็นว่า คำหรือวลีนั้นไม่จำเป็นต้องนำมาใช้เป็นหัวเรื่องย่อยให้ท่านกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้

คำพริตติที่เป็นหัวเรื่องย่อย	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
๑. การรุดการก				
๒. การรุดวาก				
๓. การรุดการก				
๔. การรุดวาก				
๕. กริยาวลี				
๖. กลลัทธิศาสตร์				
๗. การร				
๘. การกระวดยักษร				
๙. การกลลณกลลนเสียง				
๑๐. การกลลยความหมาย				
๑๑. การกลลยเสียง				
๑๒. การเขียน				
๑๓. การจำแนกคำ				
๑๔. การใช้ถ้อยคำ				
๑๕. การใช้ภาษา				
๑๖. การร้กเสียง				
๑๗. การร้กเสียงกลาง				
๑๘. การร้กเสียงหน้า				
๑๙. การร้กเสียงหลัง				
๒๐. การเติมเสียง				
๒๑. การเติมเสียงกลาง				
๒๒. การเติมเสียงหน้า				

คำหรือวลีที่เป็นหัว เรื่องย่อย	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
๒๓. การเก็บเสียงหลัง				
๒๔. การถอดความ				
๒๔. การถ่ายตัวอักษร				
๒๖. การบัญชีศัพท์				
๒๗. การประสมอักษร				
๒๘. การเปลี่ยนเป็นเสียงที่เพี้ยนเสียง				
๒๘. การเปลี่ยนแปลงของภาษา				
๓๐. การแปล				
๓๑. การผันอักษร				
๓๒. การย่อความ				
๓๓. การย่อหน้า				
๓๔. การเรียงลำดับคำ				
๓๕. การละกริยา				
๓๖. การละคำ				
๓๗. การละนาม				
๓๘. การละบุพพท				
๓๘. การลากเข้าความ				
๔๐. การเว้นวรรค				
๔๑. การสร้างคำ				
๔๖. การสะกดการันต์				
๔๓. การสืบเสียง				

คำหรือวลีที่เป็นหัวเรื่องย่อย	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	การใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
๔๔. การอ่านออกเสียง				
๔๕. การจัดการก				
๔๖. การตรวจจก				
๔๗. กาล				
๔๘. กาลวลี				
๔๙. กาลวิเศษณ์				
๕๐. ความหมายของคำ				
๕๑. คำกร่อน				
๕๒. คำกริยา				
๕๓. คำกริยาช่วย				
๕๔. คำกริยาวิกรรม				
๕๕. คำกริยาวิเศษณ์				
๕๖. คำกริยาสกรรม				
๕๗. คำกริยาอกรรม				
๕๘. คำกรุและลหุ				
๕๙. คำคล้าย				
๖๐. คำคุณศัพท์				
๖๑. คำแจกฐา				
๖๒. คำเฉพาะอาชีพ				
๖๓. คำช่วยหน้ากริยา				
๖๔. คำช่วยหลังกริยา				
๖๕. คำเชื่อม				

คำหรือวลีที่เป็นหัวเรื่องย่อย	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
๖๖. คำซ้อน				
๖๗. คำซ้ำ				
๖๘. คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ				
๖๙. คำนาม				
๗๐. คำนำหน้าชื่อ				
๗๑. คำบอกกำหนด				
๗๒. คำบอกจำนวน				
๗๓. คำบอกจำนวนนับ				
๗๔. คำบอกลำดับที่				
๗๕. คำบอกเวลา				
๗๖. คำบุพบท				
๗๗. คำโบราณ				
๗๘. คำปฏิเสธ				
๗๙. คำประสม				
๘๐. คำเป็นและคำตาย				
๘๑. คำพวน				
๘๒. คำผสม				
๘๓. คำแผลง				
๘๔. คำพยางค์เกี่ยว				
๘๕. คำเรียง				
๘๖. คำพ้องรูป				
๘๗. คำพิเศษ				

คำหรือวลีที่เป็นหัวเรื่องย่อ	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
๘๘. คำพิเศษ				
๘๙. คำมูล				
๙๐. คำย่อ				
๙๑. คำยืม				
๙๒. คำลงท้าย				
๙๓. คำลักษณะนาม				
๙๔. คำกำกับเครือญาติ				
๙๕. คำเสียเปรียบธรรมชาติ				
๙๖. คำวิเศษณ์				
๙๗. คำสมาสและสนธิ				
๙๘. คำสรรพนาม				
๙๙. คำสجع				
๑๐๐. คำสองพยางค์				
๑๐๑. คำสันธาน				
๑๐๒. คำสุภาพ				
๑๐๓. คำแสดงการถาม				
๑๐๔. คำแสดงการสั่ง				
๑๐๕. คำหน้ากริยา				
๑๐๖. คำหน้าจำนวน				
๑๐๗. คำหลังกริยา				
๑๐๘. คำหลังจำนวน				
๑๐๙. คำหลายพยางค์				

คำหรือวลีที่เป็นหัวเรื่องย่อ	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
๑๑๐. คำอุทาน				
๑๑๑. เครื่องหมายวรรคตอน				
๑๑๒. จังหวะ				
๑๑๓. ตัวอักษร				
๑๑๔. ไตรยางศ์				
๑๑๕. ท่วงทำนองเขียน				
๑๑๖. ทำนองเสียง				
๑๑๗. นามวลี				
๑๑๘. นิเทศมาลา				
๑๑๙. นิยมวิเศษณ์				
๑๒๐. นิยมสรรพนาม				
๑๒๑. นิรุกติศาสตร์				
๑๒๒. แนวเทียบ				
๑๒๓. บริบท				
๑๒๔. บุรุษ				
๑๒๕. บุรุษที่สอง				
๑๒๖. บุรุษที่สาม				
๑๒๗. บุรุษที่หนึ่ง				
๑๒๘. บุรุษสรรพนาม				
๑๒๙. ประดิษฐาวิเศษณ์				
๑๓๐. ประดิเบธวิเศษณ์				
๑๓๑. ประดิพันธวิเศษณ์				

กำหนดรหัสที่เป็นหัวเรื่องย่อย	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	การใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
๑๓๒ ประพันธ์สรพนาม				
๑๓๓. ประมวลวิเศษณ์				
๑๓๔ ประโยค				
๑๓๕ ประโยคข้อเรียง				
๑๓๖. ประโยคคำถาม				
๑๓๗. ประโยคคำสั่ง				
๑๓๘. ประโยคเชื่อม				
๑๓๙. ประโยคซับซ้อน				
๑๔๐. ประโยคบอกเล่า				
๑๔๑. ประโยคปฏิเสธ				
๑๔๒. ประโยคผสม				
๑๔๓. ประโยคเริ่มและไม่เริ่ม				
๑๔๔. ประโยคสามัญ				
๑๔๕. ปริกัลปะมาจา				
๑๔๖. ปรากฏาวิเศษณ์				
๑๔๗. ปรากฏาสรพนาม				
๑๔๘. ปัจจุบันกาลา				
๑๔๙. พจน์				
๑๕๐. พยัญชนะ				
๑๕๑. พยัญชนะเสียงกึ่งสระ				
๑๕๒. พยัญชนะเสียงกึ่งเสียดแทรก				
๑๕๓. พยัญชนะเสียงข้างลิ้น				

คำหรือวลีที่เป็นหัวข้อเรื่องย่อ	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
๑๕๔. พยัญชนะเสียงนาสิก				
๑๕๕. พยัญชนะเสียงระเปก				
๑๕๖. พยัญชนะเสียงร้าว				
๑๕๗. พยัญชนะเสียงเสียดแทรก				
๑๕๘. พยัญชนะเหลว				
๑๕๙. พยางค์				
๑๖๐. พหูพจน์				
๑๖๑. พิเศษวลี				
๑๖๒. เพศ				
๑๖๓. ภาษาโฆษณา				
๑๖๔. ภาษาถิ่น				
๑๖๕. ภาษาธุรกิจ				
๑๖๖. ภาษาพูด				
๑๖๗. ภาษามาตรฐาน				
๑๖๘. ภาษาหนังสือพิมพ์				
๑๖๙. มาลา				
๑๗๐. ระบบเสียง				
๑๗๑. ระบบของถ้อยคำ				
๑๗๒. รากคำ				
๑๗๓. ราชาศัพท์				
๑๗๔. ลักษณะพิเศษ				
๑๗๕. วลีภาค				

กำหนดรหัสที่เป็นหัวเรื่องย่อย	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
๑๗๖. วรรณยุกต์				
๑๗๗. วลี				
๑๗๘. วากยสัมพันธ์				
๑๗๙. วาจา				
๑๘๐. วิกิตรรกวิทยา				
๑๘๑. วิกิพีการก				
๑๘๒. วิชาคสรพนาน				
๑๘๓. วิชาฃการก				
๑๘๔. วิชาฃานฃนาม				
๑๘๕. วิชาฃนและคำตรงกันข้าม				
๑๘๖. วิชาการณ				
๑๘๗. วิชาการณการก				
๑๘๘. วิชาการณโครงสร้าง				
๑๘๙. วิชาการณเชิงประวัติ				
๑๙๐. วิชาการณแนวใหม่				
๑๙๑. วิชาการณปริวรรต				
๑๙๒. วิชาการณเปรียบเทียบ				
๑๙๓. ศักกวิชาลา				
๑๙๔. สถานานาซี				
๑๙๕. สถานานริฃฃก				
๑๙๖. สภาวมาลา				
๑๙๗. สมุหนาม				

คำหรือวลีที่เป็นหัวเรื่องย่อ	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
๑๔๘ สรรพนามวลี				
๑๔๙ สรรศาสตร์				
๑๕๐. สระ				
๒๐๑ สระเดี่ยว				
๒๐๒ สระประสม				
๒๐๓. สรรสัทศาสตร์				
๒๐๔. สัทศาสตร์				
๒๐๕. สัทอักษร				
๒๐๖. สัมผัส				
๒๐๗. สามานยนาม				
๒๐๘. ส่วนาน				
๒๐๙. สุตศัพท์				
๒๑๐. โสตรสัทศาสตร์				
๒๑๑. อดีตกาล				
๒๑๒. อนาคตกาล				
๒๑๓. อนิยมิวิเศษณ์				
๒๑๔. อนิยมสรรพนาม				
๒๑๕. อนุภาคย์				
๒๑๖. อนุภาคย์กศัพท์				
๒๑๗. อนุภาคย์นาม				
๒๑๘. อนุภาคย์วิเศษณ์				
๒๑๙. อนุภาคย์หลัก				

คำหรือวลีที่เป็นหัวข้อเรื่องย่อย	เหมาะสมแล้ว	ยังไม่เหมาะสม	ควรใช้ว่า	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้
๒๒๐. อพจน์				
๒๒๑. วรรณศาสตร์				
๒๒๒. อักษรวิธี				
๒๒๓. อักษรควบและอักษรนำ				
๒๒๔. อักษรคู่และอักษรเดี่ยว				
๒๒๕. อากาณาม				
๒๒๖. อาณัติมาลา				
๒๒๗. อุทานวลี				
๒๒๘. อุปสรรคและปัจจัย				
๒๒๙. เอกพจน์				

ภาคผนวก ก

รายชื่อหนังสือภาษาไทยที่รวบรวมได้จากห้องสมุดมหาวิทยาลัย ๖ แห่ง

รายชื่อหนังสือภาษาไทยที่รวบรวมได้จากห้องสมุดมหาวิทยาลัย ๖ แห่ง

กมล เกตุศิริ เสียงดนตรีในภาษาไทย สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ม.ป.ป.,

๒๑๔ หน้า

กมล จาตะเสน ผู้รวบรวม พจนานุกรมศัพท์หมวดไทย - อังกฤษฉบับนักศึกษา แพร่พิทยา

๒๔๒๑, ๖๖๔๔ หน้า

กมล เกาศิจิตร พจนานุกรมไทย - อังกฤษ ฉบับแก้ไขใหม่ พ.ศ. ๒๕๐๓ ไทยวัฒนาพานิช

๒๕๐๓, ๖๘๖ หน้า

กรรณิการ์ ชินะโชติ การเปรียบเทียบคำซ้ำแบบหนึ่งในภาษาไทยและภาษาเขมร วิทยานิพนธ์

อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๖, ๔๘๑ หน้า อัดสำเนา

กฤติรthy ดวงสร้อยทอง หลักภาษา พิมพ์ครั้งที่ ๒ สงขลา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สงขลา ๒๕๖๒, ๒๗๓ หน้า อัดสำเนา

กฤติรthy ดวงสร้อยทอง และ อรุณรัตน์ ดวงสร้อยทอง เขียนไทย อ่านไทย ให้ถูกต้อง

สงขลา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ๒๕๑๔, ๑๓๔ หน้า

กฤษณา เกษมศิลป์ ชุมนุมภาษาไทย : ศึกษาคำต่าง ๆ และโครงสร้างทางไวยากรณ์

วงศ์สว่าง ๒๕๑๔, ๑๐๓ หน้า

กฤษณา ทองประเสริฐ ภาษา - หนังสือ ไทยศุภกิจการพิมพ์ ๒๕๐๑, ๑๖๑ หน้า

กริส โวลด์, เอ บี ข้อคิดเกี่ยวกับการเขียนหนังสือไทยให้เป็นอักษรฝรั่ง แปลและเรียบเรียง

โดย เกษม นันทกิจ และ เลิศ กำแหงฤทธิรงค์ ศิวพร ๒๕๑๒, ๑๐๗ หน้า

ก่อ สวัสดิพิทักษ์ การสอนอ่านในชั้นประถม หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ๒๕๐๕,

๑๔๔ หน้า

ก่องแก้ว วีระประจักษ์ และ นิยะดา ทาสุนต์ รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาของรูป

อักษรธรรมจาม กรมศิลปากร ๒๕๒๔, ๔๒๕ หน้า

กอบกุล ถาวรานนท์ การเว้นวรรคในการเขียนหนังสือไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย ๒๕๒๑, ๒๐๒ หน้า อัดสำเนา

กาญจนา นาคสกุล คำสันนิษฐานในภาษาไทยที่มีมูลรากเป็นคำภาษาเขมร วิทยานิพนธ์ อ.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๐๒, ๒๐๒ หน้า อัดสำเนา

ระบบเสียงภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ ๓ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๔, ๑๓๖ หน้า
 กาญจนา นาคสกุล และ คนอื่น ๆ การใช้ภาษา พิมพ์ครั้งที่ ๓ เคล็ดไทย ๒๕๒๔,
 ๓๘๖ หน้า

กาญจนา ปัทมดิตร ประวัติความเป็นมาของภาษาไทย เชียงใหม่ ศูนย์หนังสือเชียงใหม่
 ๒๕๒๐, ๑๒๔ หน้า

กาญจนาคพันธุ์ (นามแฝง) สำนวนไทย พิมพ์ครั้งที่ ๓ บำรุงสาส์น ๒๕๒๖, ๒ เล่ม
 การฝึกหัดครู, กรม การใช้ภาษา หน่วยงานนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ๒๕๑๓, ๑๔๘ หน้า

คำบรรยายวิชาภาษาไทย หน่วยงานนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ๒๕๒๐,
 ๓๒๒ หน้า (เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๑๘๖)

คู่มือภาษาไทย หน่วยงานนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ๒๕๑๔, ๓๓๔ หน้า
 (เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๑๑๗)

รายงานการวิจัยเรื่องการสอนพูดให้นักเรียนหูตึงในประเทศไทยโดยประยุกต์ใช้
หลักเกณฑ์ทางภาษาศาสตร์ กรมการฝึกหัดครู ๒๕๒๒, ๑๐๐ หน้า,

กำชัย ทวงหล่อ หลักภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ ๔ รวมสาส์น ๒๕๑๔, ๗๕๖ หน้า

กำเนิดภาษาไทย ม ป.ท ม ป.ป., ๕๔ หน้า

เกรียงศักดิ์ ไทยคุรุพันธ์ ภาษาต่างประเทศในภาษาไทยและภาษาบาลีสันสกฤตเปรียบเทียบ
 อรุณยา วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา ๒๕๑๒, ๔๖ หน้า

เกษมณี เทพรีย์ แนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ โดยใช้วรรณยุกต์เป็นเกณฑ์
 วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๖, ๒๒๔ หน้า ชัดสำเนา

เกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัย รายงานการสัมมนาเรื่องความสำคัญของการเรียนการสอน
ภาษาไทยต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ๒๕๒๓, ๑๑๖ หน้า

แก้วดา ไกรงาม ความยากง่ายในการเขียนสะกดคำพื้นฐานภาษาไทยที่ใช้ในระดับชั้นประถม
ศึกษาปีที่หนึ่ง ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๐,
 ๔๑ หน้า ชัดสำเนา

โกศล วิชัยดิษฐ์ พนม ทองดีเจริญ และ พา อักษรเสื่อ คู่มือสอบข้าราชการตามระบบใหม่

P.C. วิชาภาษาไทยฉบับสมบูรณ์ตามหลักสูตรใหม่ ประสานมิตร ๒๕๒๐, ๓๓๑ หน้า

โกสุม วรราชดิolk โครงการส่งเสริมประสบการณ์ทางวิชาการ . เปรียบเทียบวิเคราะห์ภาษา

ไทย - อังกฤษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน ๒๕๒๕, ๒๗๔ หน้า จัดสำเนา

เชมบรรณกิจ, สำนักพิมพ์ กองวิชาการ คำพ้อง คำสับสน คำที่ฟังและไม่มีทัศนธาตุ

นามต่าง ๆ โรงพิมพ์เพื่องอักษร ๒๕๐๓, ๓๖๘ หน้า

โบราณศัพท์และคำแจกลูก เชมบรรณกิจ ๒๕๐๔, ๑๓๔ หน้า

ประมวลคำไทยฉบับสมบูรณ์ เชมบรรณกิจ ๒๕๐๔, ๑๐๓๘ หน้า

หลักการอ่านและเขียนภาษาไทย (เฉพาะคำที่มีกอ่านพลาและเขียนผิด) ตามลำดับ

อักษร ก ถึง ฮ แบบพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน เชมบรรณกิจ ๒๕๐๓, ๓๐๘ หน้า

เชื่อน คำนำ การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ระหว่าง

วิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองตามลำพัง วิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองเป็น

กลุ่มย่อย ปริญญาโท กศ ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๑,

๔๘๓ หน้า จัดสำเนา

ไชศิริ บ โผน ณ อยุธยา การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดในการเขียนภาษาไทย

ของ นักเรียน วิชาประวัติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปีการศึกษา ๒๕๐๕ และ ๒๕๐๖

วิทยานิพนธ์ อ ม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๔, ๑๔๔ หน้า จัดสำเนา

คงเดช ประพัฒน์ทอง การวิจัยเอกสารโบราณเบื้องต้น กรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ

๒๕๒๐, ๓๗ หน้า

คณะกรรมการบัญญัติศัพท์ บัญญัติศัพท์ โรงพิมพ์พระจันทร์ ๒๕๐๑, ๑๔๐ หน้า

คณะครูมิตร คำควรรู้ โอเคียนสโตร ๒๕๒๒, ๖๓๖ หน้า

คณะอาจารย์หมวดวิชาภาษาไทย การใช้ภาษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา อยุธยา

วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา ๒๕๑๘, ๒๐๘ หน้า

หลักภาษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา อยุธยา วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา

๒๕๑๘, ๒๖๔ หน้า

ครูสภา ขุมนุมภาษาไทย คำบรรยายภาษาไทยขั้นต้น องค์การค้ำครูสภา ๒๕๑๓, ๔๒๑ หน้า

คำบรรยายภาษาไทยขั้นสูงของขุมนุมภาษาไทยของครูสภา ครูสภา ๒๕๑๑,
๘๖๔ หน้า

ลักษณะและวิวัฒนาการของภาษาไทย สาสันสวรรค์ ๒๕๑๑, ๑๔๗ หน้า

ครูสภา องค์การค้ำ พจนานุกรมสำหรับนักเรียนฉบับปรับปรุงแก้ไข พิมพ์ครั้งที่ ๗ โรงพิมพ์
ครูสภา ๒๕๑๓, ๓๕๓ หน้า

คู่มือการใช้ราชาศัพท์ พิมพ์พระราชทานในงานพระราชทานเพลิงศพนายมังกร ภูมิบุตร
๒๖ กรกฎาคม ๒๕๒๔ โรงพิมพ์พระจันทร์ ๒๕๒๒, ๔๐ หน้า

โฆษา อารียา โครงสร้างประโยคภาษาไทย ม.ป.ท. ม.ป.ป., ๑๖๔ หน้า

ง. ช. เขียวโชติ หนังสือวิธีใช้คำบุพบท สันธาน วิเศษณ์ และอุทานในภาษาไทย แสงนคร
การพิมพ์ ๒๕๔๔, ๔๒๔ หน้า

จ. จ. ส. (นามแฝง) พจนานุกรมภาษาเหนือ คลังวิทยา ๒๕๔๔, ๔๘๐ หน้า

จริยา สมนึก ระบบเสียงภาษาถิ่นย่อยของจังหวัดนครศรีธรรมราช วิทยานิพนธ์ อ.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๕, ๑๔๓ หน้า ยัดสำเนา

จรรยา บุญพันธ์ และ คนอื่น ๆ พจนานุกรมภาษาไทยกรุงเทพฯ - ไทยเชียงใหม่ คณะอักษร-
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๓, ๒๓๐ หน้า

จันทร์ศรี นิตยพุกษ์ การเขียนสร้างสรรค์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครู
ธนบุรี ๒๕๒๕, ๑๗๒ หน้า ยัดสำเนา

จันทร์ศรี สุปัญญากร และ เรียม ศรีทองเพชร ผู้เรียบเรียง หลักภาษาไทย อุดุยา
วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา ๒๕๑๔, ๗๖ หน้า (เอกสารประกอบการเรียบเรียงวิชา
ภาษาไทย ฉบับที่ ๑๔)

จางงค์ ทองประเสริฐ ภาษาของเรา ชุดที่ ๖ แพร่พิทยา ๒๕๒๑, ๔๓๓ หน้า

จางงวิจิตรชัย, พระ พระวิบูลย์ ธรรมบุตร และ กิระ สุวรรณการ ข้อสังเกตการใช้สระ
อักษรไทย ม.ป.ท. ๒๕๐๔, ๘๔ หน้า

จิตร ภูมิศักดิ์ ความเป็นมาของคำสยาม ไทย ลาว และขอม และลักษณะทางสังคมของชื่อ
ชนชาติ, พิมพ์ครั้งที่ ๒ ดวงกมล ๒๕๒๔, ๖๔๘ หน้า

- _____ ภาษาและนิรุกติศาสตร์ กวางมล ๒๕๒๒, ๑๔๖ หน้า
- จิตรารักษ์ เกียรติไพฑูรย์ คำถามแบบตอบรับ - ปฏิเสธ ในภาษาไทย : การวิเคราะห์
เชิงอรรถศาสตร์ วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๕, ๘๘ หน้า
อัครสำเนา
- จินดา งามสุทธิ บรรณาธิการ ภาษาและวรรณคดี มหาสารคาม คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ๒๕๒๓, ๑๖๒ หน้า
- จินดา งามสุทธิ ภาษาศาสตร์ภาษาไทย มหาสารคาม คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ๒๕๒๒, ๒๗๐ หน้า
- จินตนา ฟองจันทร์แดง องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านเร็วของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่หนึ่ง โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร
ปริญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๔, ๑๑๔ หน้า
อัครสำเนา
- จิราภรณ์ โชติเชิยะวงศ์ การศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำสันธานในสมัยสุโขทัย อยุธยา กับ
สมัยปัจจุบัน วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๔, ๑๕๗ หน้า อัครสำเนา
- จิราภรณ์ ภักทรานุภัทร ถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ๒๕๒๑, ๒๐๓ หน้า อัครสำเนา
- จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ ราชภัฏ พิมพ์ครั้งที่ ๓ โรงพิมพ์อักษรนิติ
๒๕๔๘, ๓๔ หน้า
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะอักษรศาสตร์ กรองภาษาและวรรณกรรม : ประชุมบทความ
เชิงวิชาการ จุฬามุขวิชาการ ๒๕๑๖, ๓๔๓ หน้า
- _____ บันทึกการเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานกระแสพระราชดำริเรื่องปัญหาการใช้
คำไทย ศิวพร ๒๕๐๗, ๓๔ หน้า
- _____ รายงานการสัมมนาเรื่องการสอนวิชาภาษาไทยในระดับอุดมศึกษา วันที่ ๑๐ - ๑๒
กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๖ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๗, ๑๘๔ หน้า

ฉันทิส ทองช่วย ระบบหน่วยเขียนภาษาชาวเล เกาะลิเเห่ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

ปริญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๑๙, ๑๔๙ หน้า

ฮัดสำเนา

ฉันทิชย์ กระแสสินธุ์ ความหมายของคำ โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม ๒๕๑๖, ๙๗ หน้า

ฉำ ทองคำวรรณ สันนิษฐานเทียบการเขียนอักษรไทยกับอักษรขอมในสมัยก่อนรวมกำแหง

โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น ๒๕๐๘, ๕๑ หน้า

_____ และ คนอื่น ๆ หลักภาษาไทย กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๐๕, ๑๒๕ หน้า

ฉิน หยงหลิน สำนวนจีนและสำนวนไทย : การศึกษาเปรียบเทียบ วิทยานิพนธ์ อ.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๖, ๒๕๗ หน้า ฮัดสำเนา

เฉลิม จันปฐมพงษ์ คำบรรยายวิชาหลักภาษาไทย พ.ม. ตามหลักสูตรพิเศษมัธยม พ.ศ. ๒๕๐๕

ชัยศิริการพิมพ์ ๒๕๒๐, ๓๓๕ หน้า

เฉลิม บุญยงเกิด ภาษาไทย - ภาษาจีน หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ๒๕๑๖,

๑๓๕ หน้า

ชลิดา รินทร์ธรรม ระบบหน่วยเสียงในภาษาถิ่นโคราช วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๒๐, ๒๐๕ หน้า

ชวน เพ็ชรแก้ว ปรีชา นุ่นสุข และ บารณี ดาวระ การใช้ภาษา พิมพ์ครั้งที่ ๒ สงขลา

โรงพิมพ์มิ่งมงคลการพิมพ์ ๒๕๒๒, ๑๘๘ หน้า

ชวนชัย เชื้อกาธุชน ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในจังหวัดชลบุรี ปริญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร ๒๕๑๒, ๒๐๘ หน้า ฮัดสำเนา

ชวนิศ อีจรัตน์ การใช้คำและสำนวนในสมัยสุโขทัย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๑๘, ๓๘๘ หน้า ฮัดสำเนา

ช่อแก้ว โภคสุพิตร การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาหลักภาษาไทยของ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ที่เรียนโดยวิธีการให้ฝึกเรียนสอบ

ด้วยตนเอง ปริญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๕,

๑๒๒ หน้า ฮัดสำเนา

ชะอ้อน ทองส่งโสม เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความรับผิดชอบของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่ใช้และไม่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นรายบุคคล

ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๕, ๑๔๑ หน้า

ชิตสำเนา

ชัยสิทธิ์ เศรษฐบุปผา ภาษาถิ่นในวรรณคดี โรงพิมพ์มิตรรายาม ๒๕๑๔, ๔๖ หน้า

ชากริต อนันทรารักษ์ ระบบหน่วยเสียงในภาษาไทยคำ หมู่บ้านป่าหนาด ตำบลเขาแก้ว อำเภอ
เชียงคาน จังหวัดเลย ปริญญาณพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
๒๕๒๑, ๑๓๘ หน้า ชิตสำเนา

ชาติ เยี่ยมกระสินธุ์ ผู้รวบรวม กริยาในราชสำนักและราชาศัพท์ โอเดียนการพิมพ์ ๒๕๑๗,
๗๔ หน้า

ชำนาญ รอดเหตุภัย สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน (ไทย ๔๑๓) พิมพ์ครั้งที่ ๒
กรุงสยามการพิมพ์ ๒๕๒๓, ๒๒๔ หน้า

ชำนาญ สงวนพงส์ คำแนะนำในการกราบขังคมทูล กราบทูล ถวายรายงาน ทูลเกล้าถวายสิ่งของ
แนวปฏิบัติในการถวายความจงรักภักดีของนักเรียน นิสิต นักศึกษา และข้าราชการ
โอเคียนสโตร์ ๒๕๑๓, ๘๔ หน้า

_____ แนะวิธีใช้ราชาศัพท์ โอเคียนสโตร์ ๒๕๑๓, ๘๔ หน้า

ชิต ภิบาลแทน พจนานุกรมฉบับคำพ้องสำหรับผู้ใช้ภาษาไทยทั่วไป พิมพ์ครั้งที่ ๔ บรรณกิจเทรดดิ้ง
๒๕๑๖, ๔๒๘ หน้า

ชิต ภิบาลแทน และ สุทธิ ภิบาลแทน ผู้รวบรวม เขียนไทย อ่านไทย และราชาศัพท์
อักษรปัลลิต ๒๕๒๓, ๓๓๖ หน้า

ขุนนางส่งเสริมการใช้ภาษาไทย ชุมนุมทางภาษาไทย กรุงเทพฯการพิมพ์ ๒๕๑๘, ๑๒๔ หน้า

ชูชาติ เาแสวง การเปรียบเทียบผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับป.กท. สูง เรื่อง
ราชาศัพท์และคำสุภาพโดยใช้หน่วยการเรียนการสอนกับการสอนตามปกติ ปริญญาณพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๒๕๒๑, ๑ เล่ม (หน้าไม่ติดต่อกัน) ชิตจำเนา

เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย การใช้ภาษา เชียงใหม่ ศูนย์หนังสือเชียงใหม่ ๒๕๑๑, ๑๖๖ หน้า
(โครงการดำรากลคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เล่ม ๒)

ช่อนกลิ่น พิเศษลกลกิจ ภาษาจีน ภาษาถิ่นเป็นประโยชน์เพียงใดในการกันคว่ำไผ่มาของคำใน

ภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๔๘๔, ๗๔ หน้า ชัดสำเนา

หน่วยเสียงภาษาอุบล เชียงใหม่ และสงขลา เปรียบเทียบกับภาษากรุงเทพฯ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ๒๔๑๖, ๒๑๐ หน้า (เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๑๓๗)

ช่อนกลิ่น พิเศษลกลกิจ และ กิ่งแก้ว อธิการ ภาษาถิ่น - วัฒนธรรมท้องถิ่น มหาวิทยาลัย

รามคำแหง ๒๔๒๑, ๖๔๑ หน้า

เซเดส, จอร์จ ตำนานอักษรไทย ตำนานพระพิมพ์ การขุดค้นที่พงศิก และความสำคัญต่อประวัติศาสตร์

องค์การคำครุสภา ๒๔๐๒, ๑๗ หน้า

ระปะณีย์ นาคกรทรรพ ผู้รวบรวม ความสำคัญของภาษาไทยและข้อสังเกตเกี่ยวกับลักษณะของ

ภาษาไทย โรงพิมพ์กรุงเทพการพิมพ์ ๒๔๑๔, ๗๑ หน้า

ระปะณีย์ นาคกรทรรพ ผู้เรียบเรียง ภาษาพาสาร์ อักษร ก - ต ๒๐๐ ส่วนวน พิมพ์ครั้งที่ ๔

บรรณกิจ ๒๔๒๓, ๔๐ หน้า

ระปะณีย์ นาคกรทรรพ และ ประภาศรี สิธอำไพ ภาษาไทยสำหรับครู คณะครูศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๔๒๐, ๑๒๔ หน้า.

ณัฐศักดิ์ ชีระศักดิ์ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดหน้าหนักของตัวอักษรไทยกับระยะห่าง

ในการมอง วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๔๒๔, ๗๔ หน้า ชัดสำเนา

ดวงเดือน พันธุมณาริน ปัจจัยทางจิตสังคมกับความสันต์คภาษาไทย สถาบันวิจัย ฤทธิกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๔๒๑, ๑๗๕ หน้า ชัดสำเนา

ดวงเดือน สุภักดิ์ ความยากง่ายในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ใน

จังหวัดสระบุรีนครศรีอยุธยา วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๔๒๒, ๑๖๕ หน้า ชัดสำเนา

ดวงพร เปรมโยธิน การศึกษาเกี่ยวกับการใช้ไวยากรณ์วัสดุประกอบการสอนภาษาไทยระดับชั้น

ประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา ๒๕๑๑ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๓, ๑๔๑ หน้า ชัดสำเนา

ดิเรกชัย มัทธนะสิน การศึกษากลุ่มประโยคในความเรียงภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๓, ๑๕๖ หน้า ชัดสำเนา

_____ ลักษณะและโครงสร้างภาษาไทย เชียงใหม่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๖, ๑๕๕ หน้า

ดุษฎีพร ขำนิโรธคามณี อนุพากย์ในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๑๒, ๔๘ หน้า ชัดสำเนา

ศรีศิลป์ บุญจรรยา ชลภา เรื่องรักชิลิต และ แพรพิภย์ พุกผาสุข บรรณาธิการ อักษรศาสตร์

นิพนธ์ ๒ : รวบรวมความหมายทางภาษาและวรรณคดีไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๒๕, ๒๙๘ หน้า

ถวิล ลดาวัลย์ การปรากฏร่วมกันของตัวอักษรไทย วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา

๒๕๐๔, ๑๘๗ หน้า ชัดสำเนา

ถาวร สอนกษ ภาษาถิ่นโคราช : การศึกษาเชิงวิเคราะห์เรื่องเสียงและความหมาย นครราชสีมา

วิทยาลัยการศึกษานครราชสีมา ม.ป.ป., ๑๘๗ หน้า ชัดสำเนา

ศรีศักดิ์ ญาณประทีป การศึกษาการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายในจังหวัด

ราชบุรี วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ๒๕๐๔, ๑๑๙ หน้า ชัดสำเนา

_____ การศึกษาเปรียบเทียบประเภทสำนวนโวหารในภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย

รามคำแหง ๒๕๒๓, ๑๓๔ หน้า

ทองคูณ หงษ์พันธุ์ ภาษาถิ่นแถบภูพาน สกลนคร วิทยาลัยการศึกษามุกดาหาร ๒๕๑๔, ๑๓๖ หน้า

ทองสิม สุภะมาร์ค ประวัติอักษรไทย โรงพิมพ์ธนาคารออมสิน ๒๕๑๕, ๔๑ หน้า

ทิศไนย อารมย์สุข การศึกษาเปรียบเทียบเสียงคำในภาษาพวนกับภาษาไทยมาตรฐาน

วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๑, ๑๑๗ หน้า

ชัดสำเนา

ธนู บุญรัตพันธุ์ นวกรรมประมุขวิทยาทานทางภาษาไทย หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู

๒๕๑๔, ๑๔๘ หน้า

ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย คณะศิลปศาสตร์ คณะอาจารย์ภาษาไทย การใช้ภาษา มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์ ๒๕๑๕, ๓๗๐ หน้า

การอ่าน การเขียน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๑๔, ๑๗๔ หน้า
 ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย คณะศิลปศาสตร์ ภาษาและวรรณคดีไทย : คำสอนวิชาภาษาไทย

ม.ธ. ๑๓๑ - ๑๓๒ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๑๘, ๑๑๗ หน้า

อติมา วิไลรัตน์ ถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนในภาษาพื้นสูง วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ๒๕๒๖, ๓๘๐ หน้า อุดลำนเา

ธีระพันธ์ ล. ทองคำ. ผู้รวบรวมและเรียบเรียง เสียงและระบบเสียงในภาษาไทยถิ่นใต้

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๑๖ อำเภอ สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๑, ๘๐ หน้า
 นครธน, สำนักพิมพ์ ผลงานกรมไทยฉบับนักเรียนของสำนักพิมพ์นครธน พิมพ์ครั้งที่ ๒ นครธน
 ๒๕๒๒, ๓๕๑ หน้า

นครธน, สำนักพิมพ์ กองวิชาการ ราชาศัพท์และขนบประเพณีไทย พิมพ์ครั้งที่ ๒ นครธน
 ๒๕๑๗, ๑๕๒ หน้า

นราธิปพงศ์ประพันธ์, พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่น ข้อคิดเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดี พิมพ์ถวาย
 เป็นอนุสรณ์ในโอกาสพระชนมายุครบ ๘๔ พรรษา ๒๕ สิงหาคม ๒๕๑๘ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 ๒๕๑๘, ๑๔๔ หน้า

งานบัณฑิตยสถานของพลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ธนาคาร
 กรุงเทพ ๒๕๑๗, ๑๔๖ หน้า

กระวีพนธ์ เชมมบรรณกิจ ๒๕๐๓, ๖๐๘ หน้า

ภาษา วรรณคดี และวิทยาการก้าวหน้า ๒๕๐๔, ๔๔๔ หน้า

ภาษาไทย สยามพากย์ โรงพิมพ์จุลลภา ๒๕๐๔, ๘๔ หน้า

วิทยาวรรณกรรม พิมพ์ครั้งที่ ๒ แพร่พิทยา ๒๕๑๔, ๑๐๔๖ หน้า

วิทยาสารานุกรม พิมพ์ครั้งที่ ๒ แพร่พิทยา ๒๕๑๔, ๗๖๒ หน้า

นลินี นาเรอราช ภาษาไทย ๒ (หลักภาษา) พิมพ์ครั้งที่ ๒ ปทุมธานี วิทยาลัยครูเพชรบุรี
 วิทยาลัยการ ๒๕๐๘, ๗๐ หน้า

นววรรณ พันธุเบธา การใช้ภาษา พิมพ์ครั้งที่ ๔ โดย พ. นววรรณ (นามแฝง) การพิมพ์
 สตรีสาร ๒๕๒๐, ๑๔๑ หน้า

_____ โครงสร้างของหน่วยแก่นของกริยาวลี วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๑๐, ๑๑๕ หน้า อัครสำเนา

_____ ไวยากรณ์ไทย รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์ ม.ป.ป., ๒๕๐ หน้า

น้อมนิจ วงศ์สุวชิธรรม คำบอกเวลาในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๑๕, ๑๕๓ หน้า อัครสำเนา

นิตยา กาญจนะวรรณ คำกริยากรรมในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๑๓, ๓๕๒ หน้า อัครสำเนา

นิติศน์ เสมอพิทักษ์ การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการฝึกสมรรถภาพการอ่านเร็วภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๑๔,

๒๓๑ หน้า อัครสำเนา

นิพนธ์ สุขสวัสดิ์ ว่าด้วยแบบเรียนภาษาไทย พิษณุโลก โครงการตำรา มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก ๒๕๖๐, ๒๐๘ หน้า

นิมะ ประνομวงก์ และ โมศิมศักดิ์ อับดุลกาเอร์ พจนานุกรมไทย - มลายูปับสมบุรณ์

แพร่พิทยา ๒๕๐๗, ๔๕๑ หน้า

นิยม เรืองจันทร์ และ ชวาล แพร่ตฤณ รายงานสถิติวิเคราะห์เบื้องต้นเรื่องคำบางประเภท

ที่ฝึกเรียนสะกดผิด สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

๒๕๐๔, ๔๖ หน้า

นิรันดร์ นามารค และ ไชยสิริ ปราโมช ณ อยุธยา ตอบปัญหาภาษาไทย วิทยุศึกษา

กรมการศึกษานอกโรงเรียน ๒๕๒๔, ๗๔ หน้า

บรรจบ พันธุเมธา จดหมายถึงแดงน้อย การพิมพ์สตรีสาร ๒๕๐๗, ๖๔ หน้า

_____ "ทำไม" ในภาษา บริษัทชุมนุมช่าง จำกัด ๒๕๑๐, ๘๐ หน้า

_____ เวาอี สักกฤตในภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๓, ๑๕๕ หน้า

_____ ไปสอนภาษาไทย โครงการเผยแพร่เอกลักษณ์ของไทย กระทรวงศึกษาธิการ

๒๕๒๒, ๒๐๗ หน้า

_____ ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๒, ๗๘ หน้า

_____ ภาษาบาลีและสันสกฤตที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๔๔, ๑๓๑ หน้า ชัดสำเนา

_____ ลักษณะภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๐, ๓๐๔ หน้า

_____ อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ม.ป.ป., ๔๔ หน้า

บรรพต เปรมชู คำพ้องภาษาไทยกลาง - ชีวาน หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ๒๕๒๒, ๖๔ หน้า (เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๒๑๗)

_____ คำวิเศษณ์และสำนวนพูดภาษาอีสาน สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๒๒, ๑๐๔ หน้า

บริหารส่วนจังหวัดชุมพร, องค์การ ส่วนการศึกษา ภาษาถิ่นชุมพร องค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร ม.ป.ป., ๑๖๐ หน้า ชัดสำเนา

บึงอร อุทธาทรรณ์ คำกริยาวิเศษณ์ในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๓, ๑๔๒ หน้า ชัดสำเนา

ปัญญาธิ เจริญศรี การวิเคราะห์การใช้ภาษาในการเขียนข่าวและบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวันสี่ฉบับในระยะเวลาสามเดือน วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๑๖, ๑๑๓ หน้า ชัดสำเนา

ชั้นลือ พุกกะวัน แนวการสอนสำเนียงรูป (ภูมิอครุสอณ ป. ๒) ตามแนวการสอนแบบบูรณาการ ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๑๔, ๒๗๗ หน้า

_____ อุปเทถ์การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาแนวบูรณาการทางการสอน ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๒๒, ๒๐๔ หน้า

_____ เอกสารประกอบการเรียนประถม ๓๒๒ การสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา ศิษย์โลก วิทยาลัยวิชาการศึกษา ศิษย์โลก ๒๕๑๒, ๑๑๔ หน้า

บำรุง กสิกรเจริญ วิธีสอนภาษาไทย ศิษย์โลก วิทยาลัยวิชาการศึกษา ศิษย์โลก ๒๕๑๓, ๔๔ หน้า

บุษชู ไพจิตร ผลของการทดสอบย่อยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๑, ๔๓ หน้า ชัดสำเนา

บุญยงค์ เกศเทศ เขียนไทย พิมพ์ครั้งที่ ๓ โอเดียนสโตร์ ๒๕๒๕, ๓๗๔ หน้า

_____ โครงสร้างของคำและการบัญญัติศัพท์ มหาสารคาม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม ๒๕๒๑, ๑๒๔ หน้า ชัคสำเนา

_____ พยัญชนะประสมในภาษาไทย มหาสารคาม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
๒๕๒๑, ๑๒๑ หน้า (เอกสารหมายเลข ๒)

_____ พัฒนาการระบบโครงสร้างและการเรียงลำดับคำในประโยค มหาสารคาม มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ๒๕๒๑, ๑๓๓ หน้า (เอกสารหมายเลข ๓)

_____ พัฒนาการเรื่องอักษรไทย มหาสารคาม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
๒๕๒๑, ๗๑ หน้า

_____ รูปแบบภาษาเขียน มหาสารคาม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
๒๕๒๑, ๘๖ หน้า (เอกสารหมายเลข ๔)

_____ ลักษณะคำพิเศษในภาษาไทย มหาสารคาม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
๒๕๒๑, ๘๑ หน้า (เอกสารหมายเลข ๕)

_____ ไวยากรณ์เปรียบเทียบบาลีสันสกฤต - ไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
๒๕๒๑, ๕๘ หน้า (เอกสารหมายเลข ๘)

บุญร่วม ทิพนศรี บาลีสันสกฤตที่เกี่ยวกับภาษาไทย เจริญวิทย์การพิมพ์ ๒๕๒๑, ๓๖๑ หน้า

บุญเสริม ฤทธาภิรมย์ อธิบายคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ โอเดียนสโตร์ ๒๕๒๒, ๓๘๗ หน้า

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. ภาษาไทย - วิชาที่ถูกลืม พิมพ์ครั้งที่ ๓ บรรณกิจ ๒๕๒๓,
๑๑๔ หน้า

บุญมานพภาวิชัย, หลวง ภาษาและหนังสือ โดยแสงทอง (นามแฝง) โอเดียนสโตร์
๒๕๐๔, ๓ เล่ม

บุปผา ชิงพุก การศึกษาค้นคว้าง่ายในการเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
ในจังหวัดราชบุรี ปริญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๔,
๑๔๔ หน้า ชัคสำเนา

บุปผา ทวีสุข ความรู้ทั่วไปทางภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๔, ๒๖๔ หน้า

บุปผา ทวีสุข สุมาลี นิมานภาพ และ สมพันธ์ เลชะพันธ์ การเขียน : สรุปคำบรรยาย

ทางวิทยุกระจายเสียง พิมพ์ครั้งที่ ๒ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๔, ๔๘ หน้า

เบญจวรรณ สุนทรากุล วิวัฒนาการของแบบเรียนไทย พิมพ์ครั้งที่ ๔ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
๒๕๒๕, ๑๕๓ หน้า

หน่วยเสียงของภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒๕๐๕, ๓๔๓ หน้า อัดสำเนา

แบรดเลย์, แดเนซ ผู้รวบรวม อักษราภิธานศัพท์ แปลโดย อาจารย์ทัต โรงพิมพ์จุรสภา
๒๕๑๔, ๘๒๘ หน้า

ปกรณ์ บุรียรช พุทธิไทย - เขียนไทย อุดมศึกษา ๒๕๖๐, ๓๘๖ หน้า

ปฏิกะและกาใช้คำ พิมพ์เป็นบรรณาการในงานพระราชทานเพลิงศพ เสวกโท บรรบริหาร
สาราวัณณ์ (เกื้อ สาธักณ์) ๑๐ ธันวาคม ๒๕๑๓, โรงพิมพ์หามงกุฎราชวิทยาลัย
๒๕๒๓, ๔๗ หน้า

ประจักษ์ ประภาทิพยากร ความรู้เชิงภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ ๒ โอเดียนสโตร์ ๒๕๑๔,
๕๓๘ หน้า

คอมพิวเตอร์ภาษาไทย ชัยยศ ๒๕๒๕, ๒๘๖ หน้า

แนวอาบเตรียมสอบวิชาภาษาไทยครบบตามหลักสูตรใหม่เหมาะสำหรับผู้สอนชุดครู
ท.กศ และฝึกศึกษา ม.ศ. ๔ - ๕ โรงพิมพ์กฤษณปกรณ์ ๒๕๐๖, ๒๘๔ หน้า

ภาษาไทยนี้จริงแะ (รวมเรื่องต่าง ๆ เล่ม ๓) โอเดียนบุ๊กสโตร์ ๒๕๑๓,
๔๔๔ หน้า

ประจักษ์ 'ศิริบัณฑิตยกุล ปทานุกรมฉบับหลวง สถาบันภาษาศาสตร์ ม.ป.ป , ๑๔๔๔ หน้า

ประดิษฐ์ อวบเจริญ และ คนอื่น ๆ วิชาเอกภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ ๒ อักษรบัณฑิต
๒๕๒๔, ๓๖๒ หน้า

ประทีป วาจิพนกร การใช้ภาษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๐, ๑๐๓ หน้า

ประเทิน มหาชนธ์ ศึกษาการเขียนพยานะไทยของนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ ในโรงเรียนกลุ่ม
บางแสน จังหวัดชลบุรี ปรินฤาณพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๐๖,
๑๓๐ หน้า อัดสำเนา

ประเทือง กล้ายสุบรรณ การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ ๓ ในจังหวัดสุพรรณบุรี ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

๒๕๑๓, ๑๒๓ หน้า อีตลำนเา

สำนวนไทย พิมพ์ครั้งที่ ๔ โรงพิมพ์แสงสุทธิตการพิมพ์ ๒๕๑๗, ๑๔๐ หน้า

ประเทือง กล้ายสุบรรณ ประเมิน เขียงเกียร และ สุทิน กัลยพฤกษ์ การเขียน - การอ่าน

อยุธยา วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา ๒๕๑๔, ๑๔๑ หน้า (เอกสารประกอบการเรียน
วิชาภาษาไทย ฉบับที่ ๑๔)

ประเทือง วงกรื่น ภาษาศาสตร์เบื้องต้นสำหรับครู ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และ

สังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร ๒๕๒๔, ๑๕๕ หน้า

ประพันธ์ เรืองณรงค์ ตำนานการละเล่นและภาษาชาวใต้ โอเตียนสโตร์ ๒๕๑๔, ๑๐๓ หน้า

ประพจน์ พุทธิประภา การศึกษาภาษาถิ่น : หมู่บ้านนาโพธิ์ ภาควิชาภาษาศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ม.ป.ป., ๖๖ หน้า อีตลำนเา

ประพิมพรรณ รุธรรมวงศ์ และ นพคุณ คุณาชีวะ ระเบียบวิธีสอนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษา

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๐, ๑๓๘ หน้า

ประไพ สีมณี และ คนอื่น ๆ ภาษาถิ่นอีสาน วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

๒๕๑๒, ๒๒ หน้า

ประกาศิ สิกอำไพ วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา วัฒนาพานิช ๒๕๒๔, ๓๔๑ หน้า

ประมวลคำไทย เกษมบรรณกิจ ๒๕๐๔, ๑๐๓๘ หน้า

ประยงค์ อุณัมย์ การศึกษาภูมิหลังทางด้านภาษาและถิ่นที่อยู่ส่งผลต่อความสามารถด้านการอ่าน

ของนักเรียนชั้นประถมปีที่ หก ในจังหวัดยะลา ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๖, ๙๖ หน้า อีตลำนเา

ประยูร พิมพ์ การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ความคิดแบบสืบสวน -

สอบสวน ความจิตสร้างสรรค์ โดยวิธีสอนแบบสืบสวน - สอบสวนกับแบบปกติชั้นประถมปีที่ ๖

ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๒, ๑๗๘ หน้า

อีตลำนเา

ประยูร ทรงศิลป์ การเปลี่ยนแปลงของภาษา : คำยืมในภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี ๒๕๒๒, ๒๓๑ หน้า อัดสำเนา

ประสงก์ รายนสุภ การศึกษาปัญหาและวิธีแก้ไขการพูดภาษาไทยของเด็กชาวเงาะ : รายงาน

การวิจัย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๓, ๒๔๖ หน้า

ทัศนคติของครูต่อการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัด

พระนครศรีอยุธยา ปริญญาณิพนธ์ กต.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๐๖,

๒๓๓ หน้า อัดสำเนา

ประสิทธิ์ กาพย์กลอน การเขียนภาคปฏิบัติ ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๐๘, ๒๔๔ หน้า

การศึกษาภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์ สงขลา วิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา

๒๕๑๕, ๑๕๒ หน้า

ประเสริฐอักษรนิติ, หลวง พจนานุกรม ม.ป.ท., ม.ป.ป., ๘๖ หน้า

ปรีชา ช้างขวัญอิน การใช้ภาษาร้อยแก้วในภาษาไทยอยุธยา วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย ๒๕๒๕, ๔๗๕ หน้า อัดสำเนา

ความรู้เบื้องต้นสำหรับการใช้ภาษา วิชาการ ๒๕๒๕, ๑๘๐ หน้า (ชุดพื้นฐาน

ของการใช้ภาษา เล่ม ๑)

ศิลปะการเขียน วิชาการ ๒๕๒๕, ๒๓๒ หน้า (ชุดพื้นฐานของการใช้ภาษา เล่ม ๒)

ปรีชา ศิรินพวงศ์ ลักษณะภาษาไทย (ไทย ๑๐๐) โอเดียนสโตร์ ๒๕๒๒, ๑๙๗ หน้า

เปรียญ ๗ (นามแฝง) พูดไทย - เขียนไทย สานหนังสือ ๒๕๒๒, ๒๔๐ หน้า

ปลั่ง พลอยพรม ผู้รวบรวม พจนานุกรมไทย - อังกฤษ รวมสาส์น ๒๕๐๘, ๖๗๓ หน้า

Hand - Book for Spoken Thai for Foreigners พิมพ์ครั้งที่ ๔ รวมสาส์น

๒๕๑๕, ๒๑๙ หน้า

ปาริย์ บุญกุล ราชาศัพท์ โอเดียนสโตร์ ๒๕๒๑, ๑๒๙ หน้า

ปิย มาลากุล, ม.ล. การใช้ถ้อยคำราชาศัพท์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๑๐,

๕๗ หน้า

เปิดกร โรงเรียนพหุภาษาภควรรณวิทยาลัย ๒๕๒๓, ๑๘๘ หน้า

เปลื้อง ณ นคร ปัญหาภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ ๒ รวมสาม ๒๕๒๔, ๕๕๑ หน้า

_____ บทานุกรมนักเรียน พิมพ์ครั้งที่ ๗ พิมพ์เป็นอนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ

นางจวบ ขาสิตดำรง ๕ สิงหาคม ๒๕๑๓ ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๑๓, ๓๗๕ หน้า

_____ ปรากฏการณ์เรื่องความผันผวนของภาษาไทย ชุมชนภาษาไทย กุรุสภา ๒๕๑๘,

๔๔ หน้า (เอกสารของชุมนุมอันดับที่ ๖)

_____ งานสารานุกรม ฉบับที่สามสิบ ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๑๘, ๒ เล่ม

_____ ภาษาไทยของท่าน พิมพ์ครั้งที่ ๒ ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๐๔, ๓๕๑ หน้า

_____ แก่น รตนสาส์น หักภาษาไทยว่าด้วยหลักการอ่านการเขียน โรงพิมพ์โรงเรียนการช่างอุตสาหกรรม

๒๕๑๒, ๒๐๐ หน้า

_____ แปลก ศิลปกรรมพิเศษ เรื่องของร้อยคำ ภาษา ยะจา ศูนย์พัฒนาการศึกษา ภาคศึกษา ๒

๒๕๐๖, ๖๐ หน้า

_____ ผดุง อารยะวิญญู สัทศาสตร์ไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๒๕๒๒, ๑๒๑ หน้า

_____ ผะตบ ไปะกะฤกษ์ กัปปะยาริชาภาษาไทย เรื่องหลักการเขียน คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๑๑, ๒๐๔ หน้า

_____ ลักษณะสำคัญของภาษาไทย การเขียน การอ่าน การพูด การฟัง บำรุงสาส์น

๒๕๒๑, ๒๑๓ หน้า

_____ ไพฑูริย์พิทักษ์, ชุน สำนวนคำกล้ำ โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร ๒๕๓๐, ๔๖ หน้า

_____ ฝึกหัดครู, กรม หน่วยศึกษานิเทศก์ การใช้ภาษา พิมพ์ครั้งที่ ๓ ชัยชนะเจริญทัศน์

๒๕๑๔, ๑๑๒ หน้า

_____ คำบรรยายวิชาภาษาไทย กรมการฝึกหัดครู ๒๕๒๐, ๓๒๒ หน้า (เอกสาร

การนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๑๕๖)

_____ คู่มือวิชาภาษาไทย กรมการฝึกหัดครู ๒๕๑๖, ๑๘๖ หน้า

(เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๑๐๐)

_____ วงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ การศึกษาการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองในการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้

ด้วยตนเองในวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ปริญาณิพนธ์ ก.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร ๒๕๒๑, ๔๔ หน้า ชัยสำเนา

พงษ์จันทร์ กล้าบุรณ การเขียนสร้างสรรค์ โรงพิมพ์สุทธิสารการพิมพ์ ๒๕๖๒, ๑๓๔ หน้า

พงษ์จันทร์ ปิ่นสุวรรณ การวิเคราะห์แบบของการเขียนสะกดการันต์พยางค์ในภาษาไทยจากบรรดา

คำไม่พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๕๓ ปริญาณิพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๑๒, ๒๕๕ หน้า อัดสำเนา

พจนานุกรมไทย พิมพ์ครั้งที่ ๒ แพร่พิทยา ๒๕๑๘, ๔๘๐ หน้า

พจนานุกรมไทยฉบับก้าวหน้า ก้าวหน้า ๒๕๐๒, ๖๒๒ หน้า

พจนานุกรมไทยฉบับนักเรียน พิมพ์ครั้งที่ ๒ นครธรรม ๒๕๖๐, ๓๔๐ หน้า

พจนานุกรมไทย - ญี่ปุ่น โตโตโชะอัน ม.ป.ป., ๘๘๘ หน้า

พจนานุกรมนักศึกษา แพร่พิทยา ม.ป.ป., ๖๑๐ หน้า

พนมพร สิงห์พันธุ์ วิเคราะห์การใช้คำ "กั" ในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย ๒๕๒๖, ๑๓๐ หน้า อัดสำเนา

พยุ่ง ญาณโกมุท ผู้เรียบเรียง วิธีสอนภาษาไทย อยุธยา วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา

๒๕๑๘, ๑๓๒ หน้า

พะเยาว์ ทักขิณ การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

โดยใช้แบบฝึกการเขียนอย่างสร้างสรรค์ที่นักเรียนเขียนได้อย่างอิสระกับครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่อง

ปริญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๓, ๒๐๔ หน้า

อัดสำเนา

พรทิพย์ กิจสมบัติ การใช้คำที่ ช่าง อัน วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๔,

๑๕๒ หน้า อัดสำเนา

พรทิพย์ พุกผาสุข การศึกษาการจะกริยาในภาษาพูดในกรุงเทพฯ ตามแนวอรรถศาสตร์

วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๕, ๒๓๑ หน้า อัดสำเนา

พรทิพย์ ภักธนาวิก ลักษณะมาลาในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๑๕, ๒๕๒ หน้า อัดสำเนา

พรพรรณ ธารานุมาค สำนวนการเขียน โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์ ๒๕๑๘, ๑๖๕ หน้า

- เอกสารประกอบการศึกษาริชาภาษาไทยตามหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไปของมหาวิทยาลัย
ภาคแรกปีการศึกษา ๒๕๐๔ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๐๔, ๑๖๗ หน้า
 ชัดสำเนา
- พรทิวาส เรืองโชติพิทย ประโยชน์ในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ๒๕๒๔, ๑๕๔ หน้า ชัดสำเนา
- พระธรรมธีรราชฆานูณี ความรู้ภาษาไทยบางประการ พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานฉานเป็นกาศพ
 นายเชียม สุภาพกุล ๒๔ เมษายน ๒๕๐๓, โรงพิมพ์รัชดาภิเษก ๒๕๐๐, ๔๒ หน้า
- พระธรรมราชานุวัตร (ฟู อุตตลิว) หลักภาษาไทยพ่าย ราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๐๒, ๖๑๒ หน้า
- พระมหาธีรวงศ์ (พิสสมหาเถระ), สมเด็จพระ พจนานุกรมภาคอีสาน - ภาคกลาง ฉบับปฐฐาน
 ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๑๕, ๔๖๕ หน้า
- พระยาอนุชิต (นามแฝง) ราชาศัพท์และคำอธิบาย เขมบรรณกิจ ๒๕๑๒, ๑๑๖ หน้า
- พจน์ เพ็ญผลา ภาษาบาลีสันสกฤตในภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ม.ป.ป., ๑๕๕ หน้า
- พิธนา ฉายศรีศรี การวิเคราะห์การเขียนลายมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๖, ๑๕๕ หน้า
 ชัดสำเนา
- พจน์ ไชยเสถียร โครงสร้างของนามวลีในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย ๒๕๑๔, ๓๓๒ หน้า ชัดสำเนา
- พิเวธ อนุกุล การศึกษาปัญหาและอุปสรรคของครูในการสอนภาษาไทยชั้นเด็กเริ่มเรียนที่พูด
ภาษาไทยไม่ได้ ในจังหวัดยะลา วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร ๒๕๑๔, ๑๕๔ หน้า ชัดสำเนา
- พิมพ์อาไพ อินทรวีตร การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ให้สัมพันธ์กับลักษณะ
ความเป็นอยู่และสภาพชนบทในจังหวัดสงขลา โดยใช้วิธีวิเคราะห์ระบบ วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๐, ๗๗ หน้า ชัดสำเนา
- พิมพ์ บำรุงสุข คำหลายหน้าที่ในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ๒๕๒๕, ๓๓๒ หน้า ชัดสำเนา

พิศตรี แจ้งไพโร หน่วยเสียงภาษาแพร่ วิทยานิพนธ์ อ.ม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๐,
๒๑๘ หน้า อัดสำเนา

พิสุทธิ บุณเจริญ การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหา
เป็นกลุ่มการสอนด้วยชุดการเรียนการสอนแบบสืบสวนสอบสวนกับการสอนตามปกติในวิชา
ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ปรัญญาณีพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
๒๕๒๒, ๓๒๖ หน้า อัดสำเนา

พุดธูช รัตนทยานนท์ ปัจจุบันกาลในภาษาอังกฤษและภาษาไทย การศึกษาเปรียบเทียบ
วิทยานิพนธ์ อ.ม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๕, ๓๒๖ หน้า อัดสำเนา

เพ็ญแข วงษ์ศิริ คำกริยากรรมในภาษาไทย : การศึกษาและการจำแนกตามแนวไวยากรณ์การก
วิทยานิพนธ์ อ.ม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๕, ๙๘ หน้า อัดสำเนา

เพ็ญแข วัจนสุนทร คำนิยมในสำนวนไทย โรงพิมพ์วิทยากร ๒๕๒๒, ๑๒๔ หน้า

เพ็ญพร คัมภีระนามนท์ การเปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะกักสิทธิ์ในภาษาถิ่นเชียงใหม่กับตัวแปรทาง
สังคมบางประการ วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๕, ๒๐๔ หน้า
อัดสำเนา

ไพฑูรย์ บริวรรภาษา ผู้รวบรวม ปักษะภาษาไทย กองสุขศึกษา กรมอนามัย ๒๕๐๖,
๔๐ หน้า

ไพฑูรย์ มาศปิ่นทร์ไชยมรธา เจนนานุกรมไทย - มลายูถิ่น โอเดียนสโตร์ ๒๕๒๒, ๗๑ หน้า

ไพฑูรย์ เปาณิช การศึกษาประสิทธิภาพชุดการสอนประกอบหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ วิชา
ภาษาไทยที่สร้างขึ้นโดยวิธีวิเคราะห์ระบบให้สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาในท้องถิ่น
ชนบทภาคกลาง ปรัญญาณีพนธ์ ก.ศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
๒๕๑๔, ๑๑๐ หน้า อัดสำเนา

โพธิ์ แจ่มลำเจียก คำถาม - แนวตอบวิชาภาษาไทย (หลักภาษา - การใช้ภาษาไทย และ
แนวเรียงความไทย) พิมพ์ครั้งที่ ๒ ธรรมบรรณาการ ๒๕๑๘, ๑๒๘ หน้า

พุ่มเพื่อง เกียรติราชู วิเคราะห์ตัวอักษรไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน
๒๕๑๗, ๔๖ หน้า

ฟู เจงโท่ยว่ คำขวัญในภาษาจีนและภาษาไทย : การศึกษาเปรียบเทียบ วิทยานิพนธ์ อ.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๖๖, ๒๔๗ หน้า อัดสำเนา

เฟลซ, รูดอล์ฟ และ เอ เอช แกสส์ ท่วงเรียนเขียนเรื่อง บรรพกิจ ๒๕๑๘, ๒๓๖ หน้า

ภาคการศึกษา ๔ ยะจา วิธีพิเศษในการสอนภาษาไทยวิชาเลือกในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชา

การศึกษาใช้เฉพาะวิทยาลัยครูยะลา ยะจา ศูนย์พัฒนาการศึกษา ภาคการศึกษา ๔

๒๕๐๖, ๑๕๖ หน้า

ภาคการศึกษา ๔ ภูเก็ต ปทานุกรมภาษาชาวเลของเขตศึกษา ๔ ภูเก็ต ภาคการศึกษา ๔

๒๕๑๘, ๒๒๔ หน้า

_____ พจนานุกรมภาษาชาวทะเล ภูเก็ต ภาคการศึกษา ๔ ๒๕๑๘, ๖๘ หน้า

ภาวดี ศิพงษ์ตม การเขียนของเสียงวรรณยุกต์ในเพลงไทยลูกทุ่ง วิทยานิพนธ์ อ.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๖๕, ๑๔๔ หน้า อัดสำเนา

ภาษาพินิจ พิมพ์เนื่องในโอกาสที่ศาสตราจารย์ ดร.บรรจบ พันธุเมธามีอายุครบ ๖๐ ปี

ม.ป.ท. ม.ป.ป., ๕๖ หน้า อัดสำเนา

ภิญโญ จิตต์ธรรม ภาษาถิ่นสงขลา สงขลา วิทยาลัยครูสงขลาและวิทยาลัยวิชาการศึกษา

สงขลา ๒๕๑๓, ๑๖๖ หน้า

มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, พระบาทสมเด็จพระ พระบรมราชาธิบายพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า

เจ้าอยู่หัว : วิธีหม่สำหรับใช้สระและเขียนหนังสือไทย (เฉพาะเรื่องเครื่องหมายวรรคตอน)

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย ๒๕๑๕ ๑ เล่ม ไม่มีเลขหน้า

มณฑิเตอร์ พรหมประพันธ์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โดยใช้บทเรียนמודกับการสอนตามปกติ ปรินญาณพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๖๒, ๓๔๕ หน้า อัดสำเนา

มณี พยอมยงค์ ผู้เรียบเรียง ตำราเรียนหนังสือลานนาไทย เชียงใหม่ โรงพิมพ์กลางเวียง

๒๕๑๑, ๑๖๖ หน้า

_____ พจนานุกรมลานนาไทย ลำปาง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ กรมการศึกษา

นอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ม.ป.ป., ๒๐๐ หน้า

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลัย ศัพท์หลักสูตรภาษาไทย นวัตกรรมและธรรมาภิบาล มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลัย ๒๕๐๓, ๓ เล่ม

มหาดไทย, กระทรวง กรมตำรวจ ศัพท์ในราชการและราชาศัพท์ กระทรวงมหาดไทย

๒๕๐๗, ๑๗๐ หน้า

สวัสดิกา อุทยานรักษ์ หม่อมเจ้าอากาศดำเกิง รหัสกับการใช้ภาษาในงานที่ทรงนิพนธ์

ชุดดำน้ำ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ๒๕๒๕, ๓๘ หน้า

มานพ สังขมิตร พจนานุกรมไทย - ญี่ปุ่น ไทยตัดการพิมพ์ จำกัด ๒๕๔๔, ๗๔๑ หน้า

มานิจ ชุมสาย, ม.จ และ อาจอน ชุมสาย ๗ อยู่อยุธยา พจนานุกรมไทย - อังกฤษ

เจริญกิจการพิมพ์ ๒๕๑๕, ๔๓๗ หน้า

มานิต นาคิตเจริญ ผู้รวบรวม พจนานุกรมไทย ฉบับครั้งที่ ๗ บำรุงสาส์น ๒๕๒๕, ๑๑๔๔ หน้า

มารศรี ขาวจิต การทดลองเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาที่ ๓

โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะกับการสอนแบบเดิม ปรินฤาณพันธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ๒๕๑๕, ๑ เล่ม หน้าไม่ติดต่อกัน อักษรสำเนา

มีวรรณ สิริวัฒน์ และ คนอื่น ๆ พจนานุกรมภาษาไทยเปรียบเทียบกรุงเทพฯ เชียงใหม่

ไทยลื้อ ไทยดำ เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๒๕๒๕, ๓๔๗ หน้า

แมรีแจนค์, มหาวิทยาลัย คณะครูสอนภาษาไทย แบบฝึกหัดอ่านภาษาไทย มหาวิทยาลัย

แมรีแจนค์ ๒๕๒๑, ๖๑ หน้า

โมหัมหมัด อับดุลกาเดร์ และ นิมะ ประนอมวงศ์ พจนานุกรมไทย - มลายูฉบับสมบูรณ์

แพร่พญา ๒๕๐๗, ๔๔๑ หน้า

ยุพดี พูลเวชประชาสุข การเปรียบเทียบผลการเขียนสะกดคำและทัศนคติต่อการเขียนสะกดคำ

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำกับการเขียนตาม

คำบอก ปรินฤาณพันธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๕,

๑๖๐ หน้า อักษรสำเนา

ยุพา สังศิริ ผู้รวบรวม คำบรรยายวิชาภาษาไทย หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู

๒๕๑๗, ๓๓๔ หน้า

- จุ จี ปุ ลิ ภาษาไทย หน้วยศีกษานเเทศกั กรมการผีกหัดครู ๒๔๒๓, ๑๑๒ หน้้า
(เอกสารการณเเทศการศีกษา ฉบปที่ ๒๒๓)
เยาวมลายั ฤษฤษฏม การทคลงเพือศีกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านภาษาไทย ช้นประถมปที่ ๓
โกยไ้แบบผีกหัดเสริมทักษะกัการสอนแบบเคิม ปฤษฏาณพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรณกรนทรธรรโธ ๒๕๑๘, ๓๐ หน้้า (ไม้ครบหน้้า) ัคสํานา
รวมการบรรยายเรื่งว้้าอักษรไทย พิมพ์เ็นอนุสรณัในงานพระราชทานเพลิงศพ นางบุษ
ประหยัทรพย์ ๑๘ ธิงหาคม ๒๕๐๒ โรงพิมพ์กรุสภา ๒๕๐๒, ๑๓๔ หน้้า
รชณ ชาสเเกฤษ ถํานานอังกฤษและสํานวนไทยที่ม้ความหมายกล้ายคถึงกัน ณะอักษรศาสตรั
จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ๒๕๒๔, ๒๒๘ หน้้า
รชณา ฤษฏมวงค์ คํายืมภาษาอังกฤษในภาษาไทย วิทยานพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย
๒๕๒๔, ๔๖๔ หน้้า ัคสํานา
ราชบัณฑิตยสถาน ความร้้าทางอักษรศาสตรั พิมพ์ครั้งที่ ๒ ราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๐๘, ๓๓๗ หน้้า
ทำไม้จึงเขียน "เฉพาะ" พร้อมด้วยคำปรารธของเลขานุการคณะกรรมการชำระปทานุกรม
ราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๔, ๓๐ หน้้า
ประกาศราชบัณฑิตยสถานเรื่งการถอดอักษรไทย เ็นโรมัน ราชบัณฑิตยสถาน
๒๕๔๑, ๒๓ หน้้า
พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๔ อักษรเจริฎฐิณั ๒๕๒๔, ๔๓๐ หน้้า
ขางพจนานุกรมเล้มเล็กเฉพาะคำสารบัญฉบับราชบัณฑิตยสถานอักษร ข ฉ ญ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ
ณ ฒ ฑ ฒ โรงพิมพ์รุ่งเรื่งธรรม ๒๕๐๒, ๖๔ หน้้า
ศัพทบัณฑิตอังกฤษ - ไทย ไทย - อังกฤษ พิมพ์ครั้งที่ ๓ ราชบัณฑิตยสถาน
๒๕๒๔, ๑๘๐ หน้้า
ราชมานพ (นามแฝง) ฐัรวเรวม ราชาศัพท์ฉบับสมนุรณั บรรณาการ ๒๕๐๔, ๒๖๐ หน้้า
ราชาศัพท์ พิมพ์เ็นอนุสรณัในงานพระราชทาน .เพลิงศพหม้อมเจ้ามงคละฤษฏม ขยางกูร
๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๘ กรมกิลปากร ๒๕๑๘, ๓๒ หน้้า

ราชบุรี องค์การบริหารส่วนจังหวัด ฝ่ายวิชาการส่วนการศึกษา ความเร็วและความถูกต้องใน
การอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จังหวัดราชบุรี ราชบุรี องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 ราชบุรี ๒๕๑๖, ๑๔ หน้า อัดสำเนา

ราตรี ธันวารชร ลักษณะของคำไวยากรณในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย ๒๕๑๖, ๔๒๑ หน้า อัดสำเนา

เรณู อินทรพิณฑ์ การสร้างชุดการสอนประกอบหลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ให้สัมพันธ์
กับลักษณะความเป็นอยู่และปัญหาในชนบทภาคกลางโดยใช้วิธีวิเคราะห์ระบบ วิทยานิพนธ์
 กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๒๕๑๔, ๒๐๒ หน้า อัดสำเนา

เรียบม วิรัชชพากย์, พระ พจนานุกรมไทย - ฝรั่งเศส นครเชมมนัสโตร ๒๕๐๒, ๗๖๔ หน้า
 _____ พจนานุกรมไทย อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน เพชรพิทยา ๒๕๑๐, ๑๕๕๕ หน้า

เรียบม ศรีทองเพชร ภาษาไทยเรานี้มีแปลก ๆ นพรัตน์ ๒๕๒๒, ๑๖๔ หน้า

_____ รวมคำพ้องเรื่องเมืองลับแล หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ๒๕๒๒, ๓๔ หน้า
 (เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๒๑๐)

เรืองเดช ปิ่นเชื่อนจิตย์ ภาษาถิ่นตระกูลไทย (พร้อมทั้งตระกูลภาษาต่าง ๆ ในประเทศไทย)

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล ๒๕๒๕, ๔๔ หน้า
 _____ ศัพท์กษรไทย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล
 ๒๕๒๕, ๓๐ หน้า

เรืองอุไร กุณลาสัย ผู้รวบรวม คำบรรยายประกอบวิชาภาษาไทย หน่วยศึกษานิเทศก์
 กรมการฝึกหัดครู ๒๕๑๖, ๑๔๔ หน้า (เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๑๔๔)

_____ ภาษาไทยตอน ๒ หลักภาษา พิมพ์ครั้งที่ ๒ องค์การค้ำชูสภา ๒๕๑๔, ๑๖๒ หน้า

ลอว์ธน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต วรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่น จ.ราชบุรี วิทยานิพนธ์ อ.ม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๖, ๑๔๐ หน้า อัดสำเนา

ฉออง มีเศรษฐี ผู้เรียบเรียง พจนานุกรมลำดับสระ รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์ ๒๕๒๐, ๑๓๔๕ หน้า

สัลลนา ศิริเจริญ และ สุมาลี นิมานภาพ ความรู้ทั่วไปทางภาษาไทยภาค ๑ หลักภาษา

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๓, ๖๓ หน้า

ลุยส์เชล, โดนิลล์ และ คนอื่น ๆ คู่มือครูในการสอนออกเสียงภาษาไทยแก่ผู้พูดภาษามลายู
กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๐๔, ๘๔ หน้า

_____ คู่มือครู : แบบเรียนภาษาไทยสำหรับผู้พูดภาษามลายู โครงการพัฒนาภาคใต้
๒๕๐๗, ๓๑๓ หน้า

วที ขาติอุทิศ และ คนอื่น ๆ โครงการพัฒนาการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา
๒๕๒๓ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๓, ๑๔๔ หน้า

วรรณ แก้วแพรง การใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน โอเดียนสโตร์ ๒๕๒๔, ๓๗๘ หน้า

วรรณพร ทองมาก แนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นกลางกับภาษาไทยถิ่นใต้ โดยใช้ศัพท์เป็นเกณฑ์

วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๖๖, ๑๕๒ หน้า อัดสำเนา

วรเวทย์พิสิฐ, พระ หลักภาษาไทย โรงพิมพ์วิทยาสัยเทคนิค ๒๕๐๒, ๑๔๕ หน้า

วัฒนา ยันตรระยหะ ถ้อยคำที่เด็กรู้จักและความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่อยู่นชั้นประถมปีที่ ๑

ในโรงเรียนประถมศึกษาและเทศบาล ๒ แห่งของจังหวัดพระนครศรี ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ๒๕๐๔, ๙๖ หน้า อัดสำเนา

วัฒนา จุลมวงศ์ คำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒๕๒๔, ๕๖๔ หน้า อัดสำเนา

วันเนาว์ ยูเก็น สนุกกับภาษาไทย หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ๒๕๒๑, ๖๑ หน้า
(เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๒๐๒)

วัฒนา ช้างขำญีณ การแปลงคำในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒๕๒๖, ๔๐๓ หน้า อัดสำเนา

วัฒนา วิมุกตะลอบ การเปลี่ยนแปลงความหมายของคำ ลำนวน และลำดับของคำในภาษาไทย
สมัยรัตนโกสินทร์ วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๓, ๒๖๓ หน้า อัดสำเนา

วารุณี ผลสมบูรณ์ การศึกษาเกี่ยวกับการสอนวิชาทักษะทางภาษาไทยชั้นประโยคประถมศึกษา
ตอนต้น โรงเรียนเทศบาล จังหวัดพระนครศรี ปีการศึกษา ๒๕๑๑ ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๓, ๑๖๘ หน้า อัดสำเนา

วารุณี เกวตาลัย การศึกษาวิเคราะห์ลักษณะข้อผิดพลาดด้านภาษาในวิทยุสารประจำวัน ปี

พ.ศ. ๒๕๒๐ วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๓, ๑๓๕ หน้า ชัดสำเนา

วาริ วิสกุล ภูมิศาสตร์ภาษาจังหวัดสุโขทัย . การศึกษาโดยใช้ศัพท์ วิทยานิพนธ์ อ.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๖, ๑๙๕ หน้า ชัดสำเนา

วาสนา เกตุภาค การเขียน โอเดียนสโตร์ ม.ป.ป., ๑๔๗ หน้า

วาสนี ชูสงค์ การศึกษาลดสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาหลักภาษาเพื่อการสื่อสาร

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่เรียนโดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ ปรินญาณพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๕, ๑๘๘ หน้า ชัดสำเนา

วิจิตร ยอดสุวรรณ และ คนอื่น ๆ รู้จักภาษาไทย โอเดียนบุ๊คสโตร์ ๒๕๑๙, ๑๒๔ หน้า

วิจิตร ศรีสุวิทรานนท์ หน่วยเสียงภาษาตากใบ ยะลา วิทยาลัยครูยะลา ๒๕๒๕, ๕๖ หน้า

วิจิตรมาตรา, ชุน ลักษณะและวิวัฒนาการของภาษาไทย สารานุกรม ๒๕๑๑, ๑๔๗ หน้า

วิจิตรว แสงพลสิทธิ์ ความรู้เรื่องภาษาต่างประเทศในภาษาไทย โอเดียนสโตร์ ๒๕๒๔,

๒๒๒ หน้า

วิจิตรว แสงพลสิทธิ์ และ คนอื่น ๆ การใช้ภาษา (ไทย ๑๐๑) ตรงตามหลักสูตรของสภาพ

การฝึกหัดครู พุทธศักราช ๒๕๑๙ โอเดียนบุ๊คสโตร์ ๒๕๒๒, ๓๙๖ หน้า

วิจินต์ ดันทะวิบูลย์ ความแตกต่างระหว่างภาษากรุงเทพฯ และภาษาสงขลา วิทยานิพนธ์ อ.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๔๔, ๒๐๔ หน้า ชัดสำเนา

โครงสร้างของภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๒, ๑๐๔ หน้า

วิชัย ศุภวรรณ วสันต์ ธีรานุรักษ์ และ กมล วิทยาพันธ์ คู่มือสอนภาษาไทยฉบับสมบูรณ์

ตรงตามหลักสูตรใหม่ ก.พ. ฉบับปรับปรุงใหม่ ธีรานุสาร ๒๕๒๔, ๑๐๒ หน้า

วิชาการ, กรม คู่มือการใช้ราชาศัพท์ กรมประชาสัมพันธ์ ๒๕๒๓, ๒๗ หน้า

เครื่องหมายวรรคตอน : แบบเรียนภาษาไทยของกรมวิชาการ กระทรวงธรรมการ

พิมพ์ครั้งที่ ๔ โรงพิมพ์อักษรนิติ ๒๕๓๔, ๓๔ หน้า

เปทานุกรมรวม ๒๖,๒๓๐ คำ พิมพ์ครั้งที่ ๓ โรงพิมพ์กรมตำรา ๒๕๓๐, ๔๐๖ หน้า

ศัพท์านุกรมรากคำ กรมวิชาการ ๒๕๖๔, ๑๖๑๐ หน้า

- _____ ศิลปการใช้ภาษา กรมวิชาการ ๒๕๑๗, ๗๕ หน้า
- วิชาการ, กรม กองการวิจัย รายงานการสำรวจประมวลคำ กรมวิชาการ ๒๕๐๘, ๓ เล่ม
- วิชาการ, กรม ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ศิลปการใช้ภาษา โรงพิมพ์คุรุสภา ๒๕๑๗, ๗๕ หน้า
- วิชาการศึกษา ประสานมิตร, วิทยาลัย นิสิตเอกภาษาไทย ปีการศึกษา ๒๕๑๐ แบบฝึกหัด สกศดฎก พิมพ์ครั้งที่ ๖ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๕, ๔๓ หน้า
- วิชาการศึกษา สงขลา, วิทยาลัย รายงานการสัมมนาเรื่องปัญหาการสอนภาษาไทยในระดับ อุดมศึกษา จงขวา วิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา ๒๕๑๕, ๔๓ หน้า
- วิเชียร เกษประทุม ภาษาไทยมักใช้ผิด พัฒนาศึกษา ม ป.ป., ๑๔๐ หน้า
- วิเชียร ศิริธรรม เอกสารประกอบการเรียนวิชาภาษาไทย : อักษรไทย นครปฐม วิทยาลัยครู นครปฐม ๒๕๑๘, ๕๗ หน้า อัศลำเนา (เอกสารวิชาภาษาไทย ฉบับที่ ๑/๒๕๑๘)
- วิเชียร อธิโนบุญวัฒน์ ปทานุกรมศัพท์หลักภาษาไทย นครสวรรค์ วิทยาลัยครูนครสวรรค์ ๒๕๑๓, ๑๔๖ หน้า
- วิทย์ ศิวศรียานนท์ The Standard Thai - English Dictionary โรงพิมพ์คุรุสภา ๒๕๐๐, ๗๖๒ หน้า
- วิทยา ศรีเกรียวลัย A Handbook for Rapid Thai Conversation แพร่พิทยา ๒๕๐๕, ๒๓๐ หน้า
- วินัย พันดิเทศ ผู้รวบรวม ราชาศัพท์ พิจิตรพาณิชย์ ๒๕๐๕, ๑๐๒ หน้า
- วิฑูธ ไสววงศ์ สายอักษร พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพนางสายสนิท ไสววงศ์ ๗ มิถุนายน ๒๕๑๖ โรงพิมพ์มิตรนราการพิมพ์ ๒๕๑๖, ๑๘๔ หน้า
- วิภา วงศ์สันพิณวิช คำกริยาการติดต่อในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๖, ๑๔๕ หน้า อัศลำเนา
- วิมลศิริ ร่วมสุข การสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขม ๒๕๒๒, ๑๒๘ หน้า
- วิมลสรรค์ ไสววงศ์ การศึกษาเสียงเชิงวิเคราะห์ เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๒๕๒๔, ๘๒ หน้า

วิมลวรรณ ไสลงษ์ และ บำเพ็ญ ระวิน สรวิทยาภาษาไทย เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๒๕๒๓, ๑๔๐ หน้า

วิรุฬห์รัตน์ โฉนจุ่ม ระบบหน่วยเสียงในภาษาถิ่นเพชรบูรณ์ เฉพาะตำบลหล่มสัก อำเภอหล่มสัก
วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๓, ๒๐๕ หน้า อุดลำนเา

วิลสัน, จอห์ ภาษากับการหาความจริง แปลโดย ปรีชา ช้างขวัญยืน ไทยวัฒนาพานิช
๒๕๑๗, ๖๘ หน้า

วิไลวรรณ ขนิษฐาพันธ์ ภาษาผู้ไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๒๐, ๑๐๙ หน้า
ภาษาศาสตร์เชิงประวัติ วิจารณ์การของภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ ๒๕๒๖, ๒๕๐ หน้า

ภาษาแสง มหาวิทยาลัยอรรบคาสตร ๒๕๑๙, ๑๒๓ หน้า

วิไลวรรณ คำรักษ์ ระบบหน่วยเสียงในภาษาถิ่นนครศรีธรรมราช วิทยานิพนธ์ อ.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๓, ๒๗๕ หน้า อุดลำนเา

วิวรรณ วิบูลย์เลิศวิณะ พจนานุกรมไทย - อังกฤษ ศิทยาการ ๒๕๒๓, ๔๕๐ หน้า

วิสามัญศึกษา, กรม หน่วยศึกษานิเทศก์ จลสารภาษาไทย กรุงเทพฯการพิมพ์ ๒๕๐๖, ๒๐๕ หน้า

วิสิทธิ์ ปิยะมาสิกุล ภาษาศาสตร์และนามานุกรมลยัสมนุรณ ธรรมเสรี ม.ป.ป. ๔๖๐ หน้า

วิสิทธิ์ จินตวงศ์ พจนานุกรมอักษรย่อและคำย่อชื่อ บรรณกิจ ๒๕๒๓, ๒๑๔ หน้า

ไววงษาธราช, พระยา ผู้รวบรวม ราชศัพท์ดบบรรจุพระราชนิพนธ์รัชกาลที่ ๕ รุ่งวิทยา
๒๕๐๘, ๒๔๗ หน้า

ศรีจันทร์ วิชาตรง การศึกษาริเระาะห้ลักษณะภาษาไทยที่ใช้ในหนังสือพิมพ์รายวัน ระหว่างปี
พุทธศักราช ๒๕๑๙ - ๒๕๒๑ วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๔, ๑๓๐ หน้า
อุดลำนเา

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, มหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ โครงการพัฒนาการสอนภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๒๔ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๕,
๔๐๓ หน้า

ศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัย สถาบันทักษิณคดีศึกษา พจนานุกรมภาษาถิ่นใต้ พุทธศักราช ๒๕๒๔
กรุงเทพฯการพิมพ์ ๒๕๒๕, ๓๑๖ หน้า

ศรียา สุขแก้ว ค่าความสัมพันธ์ของพยางค์ไร้ความหมาย ๕๐ พยางค์ ปริญญาโท กศ.ม.

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ๒๕๐๔, ๖๔ หน้า ชัดสำเนา

ศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร), พระยา ภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ ๕ คลังวิทยา

๒๕๑๕, ๒ เล่ม

ศิริกาญจน์ โกศล การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้บทเรียนไม่ดูกับการสอนปกติ ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ๒๕๒๑, ๒๓๔ หน้า ชัดสำเนา

ศิลปากร, มหาวิทยาลัย การใช้ภาษาไทย นครปฐม มหาวิทยาลัยศิลปากร ๒๕๒๒, ๒ เล่ม

ศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น, แผนก การสำรวจจำนวนคำในแบบเรียนภาษาไทยและแบบเรียนอื่น ๆ

บางเล่ม ระดับประถมศึกษา แผนกศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น ๒๕๐๗, ๑๒๕ หน้า

ศุภชัย รัตนโกมุท และ สะอาด อินทรสาดี หลักภาษาและการใช้ภาษาไทยฉบับพิเศษ

เอกศิลปการพิมพ์ ๒๕๐๖, ๓๒๕ หน้า

สฤตรัตน์ พูลสวัสดิ์ การศึกษากันคว้าเกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาไทยระดับประกาศนียบัตรวิชาการ

ศึกษา ในสถาบันฝึกหัดครูทั่วประเทศ พุทธศักราช ๒๕๐๗ ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัย

วิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๐๘, ๑๓๐ หน้า ชัดสำเนา

สงขลา, วิทยาลัยครู พจนานุกรมภาษาถิ่นใต้ฉบับชั่วคราว สงขลา วิทยาลัยครูสงขลา

๒๕๑๔, ๖๙๐ หน้า

สงวน โชติสุขรัตน์ อุ้มคำเมือง : คู่มือหัดพูดภาษาไทยเหนือละอานนาภาณิด โอเคียนสโตร์

๒๕๐๖, ๒๕๒ หน้า

สงวน อ้นคง ราชาศัพท์ฉบับสมบูรณ์ ก้าวหน้า ๒๕๐๗, ๓๔๕ หน้า

สดับ อีระบุตร วิธีสอนพูด โรงพิมพ์ไทยเชม ๒๕๒๑, ๑๐๔ หน้า

สตรีอาสาสมัครแห่งประเทศไทย, สมาคม เฉลยปัญหาภาษาศัพท์และตัวอย่างต่าง ๆ เกี่ยวกับ

การใช้ราชาศัพท์ โรงพิมพ์สุทธา ๒๕๐๔, ๑๒๔ หน้า

สนม ครูมาเมือง การสอนภาษาไทย : เอกสารประกอบการเรียน พิษณุโลก มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก ๒๕๒๓, ๓๓๒ หน้า

สนิท ตั้งทวี เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยโดยใช้และไม่ใช้บทเสริมทักษะ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๖, ๑๖๑ หน้า ชัดสำเนา

สนิท สัตโยภาส การสอนภาษาไทย โอเคียนสโตร์ ๒๕๒๖, ๑๖๐ หน้า

สมเด็จพระมหาธีรราชวงศ์ (ศิสมหาเถระ) พจนานุกรมภาคอีสาน - ภาคกลาง โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช
 ๒๕๐๕, ๕๖๕ หน้า

สมถวิล วิเศษสมบัติ วิธีสอนภาษาไทยมัธยมศึกษา (ศึกษา ๔๓๒ ศึกษา ๔๓๓ ศึกษา ๔๓๔)

อักษรปัลลิกะ ๒๕๒๔, ๓๒๖ หน้า

สมนึก คำจุไร การสร้างแบบสอนอ่านไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และผลการทดลองใช้แบบทดสอบ
สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก วิทยาลัยวิชาการศึกษา ๒๕๒๖, ๑๓๖ หน้า
 (เอกสารการวิจัย ฉบับที่ ๑๔)

สมนึก พงศ์ไพบูลย์ และ คนอื่น ๆ ของดีบ้านใต้ หลักภาษา สำนวน เพลงกล่อมเด็ก การละเล่น
พะหมิงดา การพิมพ์ไชนาแลนด์ ๒๕๐๓, ๒๒๗ หน้า

สมบัติ พลายน้อย เกร็ดภาษาหนังสือไทย โดยโสมศักดิ์ เทเวศร์ (นามแฝง) พิมพ์ครั้งที่ ๒
 แพร่พิทยา ๒๕๑๖, ๔๒๗ หน้า

สมบัติ มหารศ เอกสารการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถม มหาสารคาม มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ๒๕๒๕, ๑๑๒ หน้า ชัดสำเนา

สมบูรณ์ ณ ถาดง ผู้รวบรวม ร่างพจนานุกรมศัพท์ถิ่นภาษาไทยพร้อมด้วยคำอ่าน โรงพิมพ์บรรหาร
 ๒๕๐๖, ๓๓ หน้า

สมประสงค์ ลดาภิธานนท์ การสร้างแบบทดสอบการเขียนสะกดคำขึ้นประสมปีที่ ๑ และศึกษา
ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำของนักเรียนใน ๑๑ โรงเรียนในภาคศึกษา ๑ ปรินญาณิพนธ์
 กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ๒๕๐๗, ๑๒๕ หน้า ชัดสำเนา

สมพงศ์ วิทศศักดิ์พันธุ์ การใช้ภาษา : พัฒนาการเขียน เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ๒๕๒๔, ๒๑๖ หน้า

การศึกษาภาษาถิ่นย่อยของจังหวัดระยอง วิทยานิพนธ์ อ.ม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ๒๕๒๒, ๑๘๑ หน้า ชัดสำเนา

สมพร มั่นตะสูตร การเขียนสร้างสรรค์ บารมีการพิมพ์ ๒๕๒๔, ๒๓๖ หน้า

_____ สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน โอ.เค.อินเตอร์ ๒๕๒๔, ๑๔๗ หน้า

สมพิศ ชังชมแก้ว ความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรวิชาการ
ศึกษาปีที่สอง ของวิทยาลัยครูห้าแห่งในนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ๒๕๑๕, ๑๓๕ หน้า ชัดสำเนา

สมัยกร บุราวาท วิทยาศาสตร์ของภาษาไทย โรงพิมพ์เอนฟุต ๒๕๔๓, ๒๐๔ หน้า

สร้อยญา เกวตมาลย์ การวิเคราะห์โครงสร้างปริมาณวลีในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๕, ๑๐๐ หน้า ชัดสำเนา

สวนดุสิต, วิทยาลัยครู ภาควิชาภาษาไทย การใช้ภาษาไทย : การพูด การฟัง การอ่าน

การเขียน วิทยาลัยครูสวนดุสิต ๒๕๒๑, ๑๗๖ หน้า

ฉวีสิทธิ์ วงศ์วิเศษ ผู้เรียบเรียง คำรณ.เรียนอักษรโบราณ วงษ์สว่าง ๒๕๒๔, ๑๐๔ หน้า

สอ เสถบุตร New Model Thai - English Dictionary ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๒๓, ๒ เล่ม

ส่องแสง เมฆสวรรค์ คู่มือเรียนภาษาไทยอย่างไร สมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนประถมสาธิต

วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ๒๕๐๖, ๒๕ หน้า

สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, สมาคม วรรณไวยากร (ภาษาศาสตร์) ไทยวัฒนาพานิช

๒๕๑๔, ๑๒๐ หน้า

สันต์ จิตรภาษา พจนานุกรมภาษาไทย โดยนายหญิงหงิด (นามแฝง) การเวก ๒๕๒๑, ๒๕๐ หน้า

ชาโรจน์ แพ่งยัง การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนประกอบหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

วิชาภาษาไทย ที่สร้างขึ้นโดยวิธีวิเคราะห์ระบบให้สัมพันธ์กับลักษณะความเป็นอยู่และปัญหา

ชนบทภาคกลาง ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

๒๕๑๔, ๑๖๒ หน้า ชัดสำเนา

สาธิตสวรรค์, สำนักพิมพ์ เขียนให้ถูก สาธิตสวรรค์ ๒๕๑๑, ๒๑๒ หน้า

สำนวน งามดูข ถาม - กอนหลักภาษาไทย เดริยมวลและฝึกหัดครู ป.กศ., ป.ป., ป.บ

พิมพ์ครั้งที่ ๔ ม.ป.ท. ๒๕๐๒, ๑๗๖ หน้า

สำเร็จวรรณกิจ, หลวง ตัวอย่างเรียงความและย่อความ พิมพ์ครั้งที่ ๔ ไทยวัฒนาพานิช

๒๕๑๓, ๑๐๔ หน้า

จิณณะ วรณชัย แบบเรียนอักษรลานนาไทย เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ม.ป.ป.,
๒๒๓ หน้า

สิทธิา จินจฎวกล นิตยา กาญจนวรรณ และ สาสี ศรีเพ็ญ ภาษาเขียนและการพูด
มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๑๔, ๓๗๒ หน้า

สิทธิา จินจฎวกล และ คนอื่น ๆ การเขียน มหาวิทยาลัยรามคำแหง ม.ป.ป., ๒๐๐ หน้า
ลิ้นชัย กระบวนแสง และ จินตนา ตริสุวรรณ อักษรไทยภาคเหนือ หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมการฝึกหัดครู ๒๕๑๗, ๑๓๘ หน้า (เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๑๕๑)

สุกิจ นิยมานเพ็ญศรี และ คนอื่น ๆ การอภิปรายเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตัวหนังสือไทยกับ
ตัวหนังสือจีน เทียบ ไพศาลศิริ ๒๕๑๖, ๖๔ หน้า

สุเกษม เกษมสันต์, ม.ร.ว. คำแนะนำในการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาไทย
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ประยุกต์แห่งประเทศไทย ๒๕๑๘, ๒๑ หน้า อัดสำเนา

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย สาขาศิลปศาสตร์ เอกสารการสอนชุดวิชาไทยศึกษา การใช้
ภาษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ๒๕๒๓, ๓ เล่ม

สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทรมหรรษ์ วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ไทยวัฒนาพานิช
๒๕๒๓, ๒๗๗ หน้า

สุชา จันทน์เอม ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจคำศัพท์และความเข้าใจในการอ่านของ
นักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ในโรงเรียนประถมศึกษาบางแห่งในจังหวัดพระนครศรี
อยุธยา วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ๒๕๐๔, ๑๓๑ หน้า อัดสำเนา

สุจิตใจ แกะเวชพงษ์ และ แจงกิลป์ แฝงเอม ผู้รวบรวม วิธีเขียนภาษาไทยเฉพาะคำที่มัก
อ่านผิดกับคำที่มักเขียนผิด ภูษิตพิทยา ม.ป.ป., ๙๖ หน้า

สุทธ ภิบาลแทน พจนานุกรมคำพ้อง อักษรวัฒนา ๒๕๑๗, ๔๓๔ หน้า

สุทธิ ภิบาลแทน และ อนุ มุตตรมระ คำง่ายที่มักใช้ผิด อักษรวัฒนา ๒๕๐๖, ๒๗๖ หน้า

สุทธิดล โนนันธุ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่เรียนจากหลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๐ ฉบับร่างครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๑๘ กลุ่มทักษะภาษาไทย
ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๒๕๒๐, ๑๐๗ หน้า อัดสำเนา

สุธวัณศ์ เพงกีไพลอย การเขียน ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๒๓, ๑๗๔ หน้า

_____ คหิชาบ้านปึกษ์ได้ ก้าวหน้า ๒๕๑๒, ๒๑๐ หน้า

_____ นิเทศก์หักภาษาไทยชุด ป.ม. อักษรวิวัฒนา ม.ป.ป., ๔๑๐ หน้า

_____ บาติ - สันสกฤตที่สัมพันธ์กับภาษาไทย ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๐๗, ๒๔๑ หน้า

_____ หลักภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ ๗ ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๒๓, ๔๒๑ หน้า

_____ หลักและการใช้ภาษาไทยตามหลักสูตรชั้น ป.กศ. ผดุงวิทย์ ๒๕๐๔, ๓๐๖ หน้า

สุนันท์ อัญญ์ณกุล การสร้างคำและการใช้คำไทยในมหาชาติคำหลวง วิทยานิพนธ์ อ.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๐, ๓๔๗ หน้า อัดสำเนา

สุนันทา ไสร์จจ การศึกษาความสามารถทางการเขียนสะกดการันต์ และการศึกษาหามูลเหตุแห่ง

การเขียนสะกดการันต์ผิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ๒๕๑๑, ๑๕๗ หน้า อัดสำเนา

สุพจน์ พงษ์ชนะวัน การวิเคราะห์และการประเมินผลหลักสูตรภาษาไทยระดับ ป.กศ. พุทธศักราช

๒๕๐๘ ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ๒๕๑๕, ๑ เล่ม (หน้าไม่ติดต่อกัน)

อัดสำเนา

สุภาพร มากแสง ภาษาบาลี - สันสกฤตในภาษาไทย วิทยาลัยครูธนบุรี ๒๕๒๕, ๒๐๑ หน้า

สุรณี สังขพิชัย ลักษณะโครงสร้างทางไวยากรณ์ของข้อความที่เป็นภาพพจน์ในวรรณกรรมร้อยแก้ว

ภาษาไทยปัจจุบัน วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๐, ๑๘๔ หน้า

อัดสำเนา

สุรศักดิ์ ตั้งถิ่น การวิเคราะห์ความยากง่ายของตัวอักษรไทย ๑๐ รูปแบบของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๓, ๖๔ หน้า

อัดสำเนา

สุริยา รตนกุล พจนานุกรมไทย - มัง โรงพิมพ์เกมมัสตันท์การพิมพ์ ๒๕๑๕, ๑๕๕ หน้า

สุวดี ภูประสิทธิ์ การศึกษาความสามารถในการอ่านและการวิเคราะห์บทกวีการอ่านบทร้อยกรอง

ไทย โดยใช้แบบทดสอบแนวโคลย์ ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร ๒๕๒๖, ๗๔ หน้า อัดสำเนา

สุวิทย์ สังโยคะ การใช้ภาษาไทย (ไทย ๑๐๑) จพบุรี วิทยาลัยครูเทพสตรี ๒๕๒๔, ๑๖๔ หน้า

เสนีย์ วิลาวรรณ คู่มือสอบภาษาไทยชุด ป.ม. ตรงตามหลักสูตรวิชาชุดครู ป.ม. ๒๕๐๖

โรงพิมพ์วัฒนาพานิช ๒๕๐๔, ๔๗๑ หน้า

เสาวรัตน์ คาราวงษ์ คำผานและที่มาของหน่วยผานในภาษาไทย หน่วยงานพิเศษ

กรมการฝึกหัดครู ๒๕๒๐, ๔๐๒ หน้า (เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๑๔๕)

แสงศิลป์ แสงเอน ประมวลคำที่มักอ่านผิด ธรรมภูมิ ๒๕๑๕, ๖๗ หน้า

แสงศิลป์ แสงเอน ผู้รวบรวม วิธีแก้คำอ่านภาษาไทยวิธีที่ ๔๔๔ คำ ภูมิพิทยา ๒๕๒๒,

๘๐ หน้า

วิธีเรียนภาษาไทยเฉพาะคำคล้าย รวมสาส์น ม.ป.ป., ๑๖๔ หน้า

วิธีเรียนภาษาไทยเฉพาะคำพ้องรูปและพ้องเสียง รวมสาส์น ๒๕๒๑, ๑๔๔ หน้า

วิธีเรียนภาษาไทยเฉพาะพวกที่ใช้สับสน รวมสาส์น ๒๕๑๐, ๑๕๓ หน้า

วิธีเรียนภาษาไทยเฉพาะคำที่มักอ่านผิด รวมสาส์น ๒๕๒๖, ๑๖๓ หน้า

แดน เมืองมา อุ้งกำแพง . คู่มือหัดพูดภาษาไทยพ่าย พิมพ์ครั้งที่ ๗ ม.ป.ท. ๒๕๐๖, ๗๖ หน้า

โสมพิศ เทเวศร์ เกร็ดภาษาหนังสือไทย พิมพ์ครั้งที่ ๓ บำรุงสาส์น ๒๕๒๔, ๔๗๐ หน้า

ไสว เรืองวิเศษ ระบบหน่วยเสียงในภาษาถิ่น ตำบลเทพศิรินทร์ อาเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต

ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. ๒๕๒๐, ๒๖๔ หน้า จัดสำเนา

อนงค์ เรียงอุบล การศึกษาเชิงวิเคราะห์คำประสมในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๕, ๒๐๕ หน้า จัดสำเนา

อนันต์ ทรงวิทยา และ เนาวรัตน์ ทรงวิทยา ไทย ๑๐๔ : ลักษณะภาษาไทย พิมพ์ครั้งที่ ๒

ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๒๔, ๒๐๖ หน้า

ภาษาศาสตร์เบื้องต้นสำหรับครู ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๒๓, ๑๔๐ หน้า

อนันต์ น้าเจริญ การวิเคราะห์องค์ประกอบความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในเขตศึกษา ๑๒ ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร ๒๕๒๒, ๑๔๒ หน้า จัดสำเนา

อนันต์ อ่วมศาสตร์ และ เนาวรัตน์ อ่วมศาสตร์ หลักภาษาไทย ป.กศ. พิมพ์ครั้งที่ ๓

ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๑๗, ๒๐๔ หน้า

อนุমানราชธน, พระยา นิรุกติศาสตร์ โดย เสฐียรโกเศศ (นามแฝง) พิมพ์ครั้งที่ ๓

กลังวิทยา ๒๔๒๒, ๓๐๐ หน้า

_____ เรื่องคำแผลงในภาษาไทย ชนิดยิดเสียงคำเฝ้ม ราชบัณฑิตยสถาน ๒๔๔๔, ๔๔ หน้า

อนุสรณ์ในงานศพนายพิสุทธิ ศรีกาจนา ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๑๔ โรงพิมพ์ศรีหงส์

๒๕๑๔, ๘๔ หน้า

อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ คุณแม่กิมลี บุญประกอบ และ นายเจียบ บุญประกอบ

๑๒ เมษายน ๒๕๑๓ โรงพิมพ์ธรรมบรรณาการ ๒๕๑๓, ๔๗ หน้า

อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ พันเอกสมกร บุรวาต ๑๕ กันยายน ๒๕๑๔ โรงพิมพ์แมรี่

๒๕๑๔, ๓๒๙ หน้า

อบ ไปยวู ภาษาไทยของเรา หัวข้อที่ใช้ผิดด้วยวิธีล่อแหลม ก้าวหน้า ๒๕๐๕, ๔๖๔ หน้า

_____ สะกดให้ถูกตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ศิลปาบรรณาการ ๒๕๑๔, ๖๗๙ หน้า

อภิรดี อุทมนสิสุวัฒน์ ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบของเสียงสระและความหมายของคำซ้ำสองพยางค์

ในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๖, ๑๑๖ หน้า อัดสำเนา

อภิวัฒน์ ปรีชาประศาสน์ ไวกจณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๒๓, ๑๒๒ หน้า

อยู่เคียง แะไคว่ ผนวกคำในภาษาเชียงใหม่ วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๒๐, ๒๔๔ หน้า อัดสำเนา

บรรดีย์ เกษอำรง หน้าที่ของคำในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๑๓, ๒๓๐ หน้า อัดสำเนา

อรพิมพ์ บุญอาภา หน่วยเสียงภาษาระยอง วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๑๒, ๑๔๔ หน้า อัดสำเนา

ฉัจฉรา ชิวพันธ์ คู่มือการสอนภาษาไทย . กิจกรรมการเล่นประกอบการสอน พิมพ์ครั้งที่ ๓

ไทยรักษาพานิช ๒๕๒๓, ๑๑๓ หน้า

อารี ยังสุภา อิทธิพลของสภาพแวดล้อมบางประการที่อาจส่งผลต่อความสามารถในการเรียน

ภาษาไทยของนิสิตวิทยาลัยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ปีการศึกษา ๒๕๑๓ ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญ

ศึกษา ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา

๒๕๑๔, ๖๔ หน้า อัดสำเนา

อารีย์ เจริญพจน์ เปรียบเทียบผลการเรียนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้การสอนแบบ

ศูนย์การเรียนกับการสอนแบบปกติ ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒๕๒๑, ๖๗ หน้า อัดสำเนา

อารีย์ สหชาติโกสีย์ เทียบลักษณะคำบาลี - สันสกฤตกับคำไทย พิมพ์ครั้งที่ ๓ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ๒๕๑๗, ๒๕๑ หน้า

วิเคราะห์ปัญหาหลักภาษาไทย นนทบุรี โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด

๒๕๒๓, ๑๑๔ หน้า

อำภา โอตระกูล และ คนอื่น ๆ พจนานุกรมไทย - เยอรมัน คงกมล ๒๕๒๕, ๗๗๙ หน้า

อิงอร สุพันธ์วิทย์ กาลในภาษาไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๖,

๑๘๔ หน้า

อินทร์ ศรีคุณ การศึกษาเกี่ยวกับความสามารถทางการฟัง การอ่าน การเขียนสะกดคำ และ

การแต่งความของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ในโรงเรียนประถมศึกษา ๖ แห่ง

ในจังหวัดนครราชสีมา ปริญญาโท กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ๒๕๐๗, ๑๗๙ หน้า

อัดสำเนา

อุดม รุ่งเรืองศรี ระบบการเขียนอักษรล้านนา เชียงใหม่ ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๒๕๒๔, ๑๑๕ หน้า

อุดม วโรจน์ลักษณะ ภาษาศาสตร์เบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ ๔ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๔,

๑๓๗ หน้า

อุดรธานี, วิทยาลัยครู คณะครุศาสตร์ ศึกษา ๒๐๑ วิธีสอนวิชาทักษะ (วิธีสอนภาษาไทยในชั้น

ประถมศึกษา) อุดรธานี วิทยาลัยครูอุดรธานี ๒๕๒๖, ๑๙๖ หน้า

อุทิศศิลปสาร, พระยา ปาฐกถาหลักภาษาไทย บรรณาการ ๒๕๑๗, ๓๑๕ หน้า

หลักภาษาไทย : อักษรวิธี วลีวิภาค วากยสัมพันธ์ ฉันทลักษณ์ ไทยวัฒนาพานิช

๒๕๒๒, ๔๔๘ หน้า

เอนก เลียงประเสริฐ ริสมานยนาม แพทย์พิทยา ๒๕๑๕, ๘๖๔ หน้า

ชาส, แมรี่ อาร์ ผู้รวบรวม Thai - English Students' Dictionary แคสเปอร์เนียบ

มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ๒๕๐๗, ๖๓๔ หน้า